

การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2

ปริญญานิพนธ์
ของ
ทักษ์สุดา ปานอุทัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน
พฤษภาคม 2553

การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2

ปริญญานิพนธ์
ของ
ทักษ์สุดา ปานอุทัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน

พฤษภาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2

บทคัดย่อ
ของ
ทักษ์สุดา ปานอุทัย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน
พฤษภาคม 2553

ทักษ์สุตา ปานอุทัย. (2553). การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2.

ปริญญาณิพนธ์ วท.ม. (วิทยาการการประเมิน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ
พีรศักดิ์โสภณ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ.

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผล ด้านพฤติกรรมผู้เรียน และเพื่อศึกษาจุดเด่นและจุดด้อยของการใช้หลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง จำนวน 569 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบบันทึกการเก็บข้อมูลเอกสารและแบบสอบถามประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ความถี่ ร้อยละ และ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านกระบวนการ พบว่ามีประเด็นที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 3 ประเด็น คือ การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล และการนิเทศ สำหรับประเด็นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ การบริหารหลักสูตร

2. ด้านประสิทธิผล พบว่ามีประเด็นที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 4 ประเด็น คือ ผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการประเมินทักษะการคิดขั้นสูง ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สำหรับประเด็นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนสื่อความ เมื่อ

3. ด้านพฤติกรรมผู้เรียน พบว่ามีพฤติกรรมที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ผู้เรียนมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือผู้อื่น ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจต่อผลงานของตนเอง ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์ และผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้น

4. จุดเด่นของการใช้หลักสูตร พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกัน 2 ข้อ คือ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรูปแบบที่โรงเรียนกำหนดและโรงเรียนจัดกิจกรรมหลากหลาย เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มพบว่า

จุดเด่นตามความคิดเห็นของผู้บริหาร คือหลักสูตรตอบสนองความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง และนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรูปแบบที่โรงเรียนกำหนด

จุดเด่นตามความคิดเห็นของครู คือนักเรียนมีทักษะในวิชาภาษาอังกฤษ หลักสูตรมีเนื้อหาครบถ้วน และโรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงพอ

จุดเด่นตามความคิดเห็นของนักเรียน คือโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมหลากหลาย

จุดเด่นตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง คือนักเรียนมีทักษะในการทำงาน

5. จุดด้อยของการใช้หลักสูตร พบว่ากลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดด้อยไม่ตรงกัน เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มพบว่า

- จุดด้อยตามความคิดเห็นของผู้บริหาร คือครูมีภาระงานในการจัดทำเอกสารมาก
- จุดด้อยตามความคิดเห็นของครู คือครูประสบปัญหาในการนำหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติ
- จุดด้อยตามความคิดเห็นของนักเรียน คือครูขาดทักษะในการสอนและวุฒิภาวะทางอารมณ์
- จุดด้อยตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง คือการจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์อ่อนเกินไป และการจัดการเรียนการสอนด้านวิชาการโดยรวมอ่อนเกินไป

AN EVALUATION OF THE IMPLEMENTATION OF WATTANA WITTAYA ACADEMY' S
CURRICULUM FOR THE SECOND INTERVAL

AN ABSTRACT
BY
TUGSUTA PANUTAI

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science Program in Evaluation Methodology
at Srinakharinwirot University
May 2010

Tugsuta Panutai. (2010). *AN Evaluation of the Implementation of Wattana Wittaya Academy' s Curriculum for the Second Interval*. Master Thesis, M.S. (Evaluation Methodology). Bangkok: Graduate School , Srinakharinwirot University.
Adviser Committee: Assoc. Prof. Dr.Suthiwan Pirasaksohon, Assist. Prof. Dr. Surachai Meechan.

The purpose of this study was to evaluate the implementation process of Wattana Wittaya Academy 's curriculum for the second interval in three types: process, effectiveness, student behavior and to study strengths and weaknesses. Samples were the stakeholders of Wattana Wittaya Academy 's curriculum which was made up of the school administrators, teachers, students and parents, totaling 569.

Two types of instruments were used for collecting data, curriculum documents record and a questionnaire. The statistics were based on the frequency percentage and the mean.

The results of the study are follows:

1. In process; 3 aspects passed the evaluation criteria they were learning and instrument , assessment and supervision . One aspect failed the evaluation criteria which was curriculum administration. The overview in process failed the evaluation criteria.

2. In effectiveness; 4 aspects passed the evaluation criteria they were the result of 8 learning groups , results of higher-order thinking skills, results of student's desirable characteristics and results of learner development activities. One aspect failed the evaluation criteria which was the results of reading, analytical thinking, and writing. The overview in effectiveness passed the evaluation criteria.

3. In student behaviors; 5 items passed the evaluation criteria which were; students have a Magnificent willingness to help others, students are proud of their work, students can seek self-knowledge, students dare to think and creative expression, and students are more knowledgeable.

4. Strengths; all stakeholders have the same two agreements which were student's desirable characteristics and various school activities. Based on the opinions of stakeholders, I found:

Strengths in the administrators opinion were that the curriculum met the needs of students and parents, and student's desirable characteristics.

Strengths in the teachers opinions were the students English skills, Completing course content, and that school budgets in support of teaching and learning activities are sufficient.

Strengths in the students opinions were the various school activities.

Strengths in the parents opinions were the students working skills.

5. Weakness; all stakeholders had no agreements. Based on the opinions of the stakeholders, I founded:

Weakness in the administrators opinions were that there was too much redundant documentation.

Weakness in the teachers opinions were the teachers experiencing problems in bringing the curriculum into practice.

Weakness in the students opinions were the lack of teaching skills and emotional maturity.

Weakness in the parents opinions were the teaching of mathematics is too weak and the academic curriculum as a whole, is too soft.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2
ของ
ทักษ์สุดา ปานอุทัย

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
วันที่ เดือน พ.ศ. 2553

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ ไพรัชดีโสภณ)

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดิลก ดิลกานนท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ ไพรัชดีโสภณ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ พิศัยศักดิ์โสภณ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชย์ มีชาญ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดิลก ดิลกานนท์ กรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ที่แต่งตั้งเพิ่มเติม และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงศ์อยู่น้อย ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำที่ดีในการตรวจสอบแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ ด้วยความดูแลเอาใจใส่ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้เป็นอย่างมาก

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ หวังพานิช อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัสนันท์ หัตถศักดิ์ อาจารย์ยุวรินทร์ ธนัญญา ดร.ชาติ แจ่มนุช อาจารย์วิไลวรรณ ตรีชั้น และอาจารย์เบญจวรรณ อ่วมมณี ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านในสาขาวิทยาการการประเมินที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ดีและมีคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัยจนทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษา และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ของสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยาทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ปกครอง โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ทำให้ผู้วิจัยสามารถทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ พี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ ทุกคน ที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมาตลอดคุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้อันจะพึงเกิดขึ้น ผู้วิจัยน้อมรำลึกถึงคุณพระรัตนตรัยอันประเสริฐสุด ที่เป็นหลักยึดให้จิตใจมั่นคงผ่านพ้นอุปสรรค ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง และขอน้อมระลึกถึงพระคุณบิดามารดา คุณย่า คุณอา คุณน้า ผู้มีพระคุณที่ได้อบรมเลี้ยงดูให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้วิจัย และครู อาจารย์ทุกท่านในฐานะผู้วางรากฐานการศึกษาทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์อันทรงคุณค่ายิ่ง

ทักษ์สุดา ปานอุทัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
หลักสูตร.....	7
หลักสูตรสถานศึกษา.....	19
โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย.....	25
รูปแบบการประเมิน.....	29
การนำหลักสูตรไปใช้.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	88
สรุปผลการวิจัย.....	88
อภิปรายผล.....	90
ข้อเสนอแนะ.....	92
บรรณานุกรม.....	93
ภาคผนวก.....	99
ภาคผนวก ก.....	100
ภาคผนวก ข.....	104
ภาคผนวก ค.....	107
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	140

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนครูระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2552.....	27
2 จำนวนระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2552 จำแนกตามระดับชั้น.....	27
3 โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยช่วงชั้นที่ 2.....	28
4 พัฒนาการของนิยามการประเมิน.....	29
5 กระบวนทัศน์ของการประเมิน.....	31
6 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูที่ทำการสอนในช่วงชั้นที่ 2.....	59
7 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนจำแนกตามระดับชั้น.....	60
8 สรุปประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
9 แนวทางการประเมิน.....	64
10 ร้อยละของความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและเห็นด้วยมากที่สุดของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์.....	69
11 ร้อยละของความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและเห็นด้วยมากที่สุดของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารหลักสูตร.....	74
12 ร้อยละของความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและเห็นด้วยมากที่สุดของผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการวัดและประเมินผล.....	76
13 ร้อยละของความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและเห็นด้วยมากที่สุดของผู้บริหารและ ครูที่มีต่อการนิเทศ.....	78
14 สรุปค่าเฉลี่ยร้อยละของความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและเห็นด้วยมากที่สุดของ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อผลการใช้หลักสูตรด้านกระบวนการ..	79
15 ร้อยละของนักเรียนที่ได้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 – 4 ในแต่ละกลุ่มสาระการ เรียนรู้ ปีการศึกษา 2549 – 2551.....	81
16 ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับผลการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ทักษะการคิดขั้นสูง คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ในระดับดีและดีมาก และผ่านการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปีการศึกษา 2549 – 2551.....	82
17 ร้อยละของความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและเห็นด้วยมากที่สุดของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมผู้เรียน.....	84

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 องค์ประกอบหลักสูตรของโบแซมพ์.....	9
2 การกิจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา.....	22
3 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย.....	25
4 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์.....	34
5 รูปแบบการประเมินของโพรวิส.....	37
6 รูปแบบการประเมินของสเตค.....	39
7 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์.....	41

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมให้กับประชากรของประเทศ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นระดับการศึกษาที่สำคัญต่อการวางรากฐานของการพัฒนาเด็กและเยาวชนทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญาและจิตใจ เตรียมพร้อมที่จะเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณธรรม มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเอง สังคมและประเทศชาติในอนาคต

งานด้านการศึกษา นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อวิถีชีวิตของคนไทยและสังคม ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (2552: ออนไลน์) ที่พระราชทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2510 ความตอนหนึ่งว่า “งานด้านการศึกษาเป็นงานสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเสื่อมของชาตินั้น ขึ้นอยู่กับการศึกษาของชาติเป็นใหญ่”

การจัดการศึกษาที่เข้มแข็งจึงถือว่าเป็นหัวใจของประเทศชาติ การจัดการศึกษาให้กับเยาวชนจึงถือเป็นเรื่องสำคัญ เพราะจะต้องจัดให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดคล้องความต้องการของบุคคลและสังคม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (2551: ออนไลน์) มีบทบัญญัติที่วางรากฐานในการจัดและพัฒนาการศึกษา ดังความในมาตรา 49 และ 80 ซึ่งกำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการได้รับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และให้รัฐดำเนินการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม และเจตนารมณ์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545-2554 (2551: ออนไลน์) ได้มุ่งพัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ในการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องมีหลักสูตรเป็นข้อกำหนดหรือเป็นแผนในการจัดการศึกษาว่าผู้เรียนต้องเรียนรู้อะไร หลักสูตรที่ดีต้องตอบสนองต่อสังคม เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจึงต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย (มาเรียม นิลพันธุ์. 2540: 1) หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรเป็นเสมือนแม่บทเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นแนวทางในการจัดมวลงประสบการณ์ทุกรูปแบบ ทุกระดับชั้นแก่ผู้เรียน อันเปรียบเสมือนแผนที่หรือเข็มทิศที่จะนำทางในการจัดการศึกษาให้บรรลุผล การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการวางแผนจัดกิจกรรมเรียนรู้ทุกประเภทเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และยังต้องวางแผนการประเมินผลให้ชัดเจนว่า การเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียนนั้น บรรลุตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์จริงหรือไม่ เพื่อผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะได้รู้

และคิดอ่านแก้ไขปรับปรุงต่อไป ดังนั้นหลักสูตรที่ดีจึงต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ (กาญจนา คุณารักษ์. 2550: ออนไลน์) หลักสูตรที่ดีจะต้องมีความชัดเจนเหมาะสมกับผู้เรียนและสังคม ซึ่งจะทำให้การนำหลักสูตรไปใช้หรือการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการจัดทำหรือการพัฒนาหลักสูตรเป็นงานสำคัญที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือร่วมใจกันดำเนินการเพื่อให้ได้หลักสูตรในระดับต่างๆ ที่ดี เพราะถ้ามีหลักสูตรที่ดีถูกต้องเหมาะสม การเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางในเรื่องการศึกษาจะเป็นไปได้โดยราบรื่นสามารถสร้างลักษณะสังคมที่ดีในอนาคตโดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมืออย่างเต็มภาคภูมิ (สุนีย์ ภูพันธ์. 2546: 21)

ประเด็นที่สำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตรคือ การประเมินหลักสูตรซึ่งเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตร โดยใช้ผลจากการวัดในแง่มุมต่างๆ ของสิ่งที่ประเมินเพื่อนำมาพิจารณาร่วมกัน เป็นกิจกรรมที่ต้องกระทำต่อเนื่องกันเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงข้อบกพร่องจากการบริหารจัดการให้เกิดผลดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นว่าการนำหลักสูตรไปใช้จะได้ผลมากน้อยเพียงใด และเป็นขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรใดที่สามารถทำให้นักเรียนทุกคนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรกำหนด โดยประหยัดทั้งงบประมาณ แรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ และเวลาที่ใช้ในการศึกษาของโรงเรียนนั้น หลักสูตรนั้นย่อมมีประสิทธิภาพมาก คุณภาพของการศึกษาจะดีหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของหลักสูตร โดยหลักสูตรที่ดีควรมีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ ความก้าวหน้าของวิทยาการต่างๆ และตอบสนองความต้องการของสังคมตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรมด้านต่างๆ ของผู้เรียน เพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง และสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การประเมินหลักสูตรจะทำให้ทราบปัญหา และข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัด การเรียนการสอน การปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้นและเหมาะสมต่อไป (กาญจนา คุณารักษ์. 2540: 219; ทิศนา ขัมมณี. 2535: 133-134; วิชัย วงษ์ใหญ่. 2535: 203; สุนีย์ ภูพันธ์. 2546: 246)

นอกจากการประเมินหลักสูตรแล้ว การประเมินการใช้หลักสูตรก็เป็นขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร การประเมินการใช้หลักสูตรเป็นการประเมินสภาพจริงของการนำหลักสูตรไปสู่การจัดการเรียนการสอนกับนักเรียน ซึ่งการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคคลหลายฝ่าย ต้องมีการวางแผนงานเพื่อใช้หลักสูตร การตรวจสอบความพร้อมของหลักสูตรและครูผู้สอน การบริหารงานการใช้หลักสูตร การเตรียมและพัฒนาบุคลากร การจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อม การประชาสัมพันธ์ การนิเทศติดตาม และประเมินผลเพื่อการวิเคราะห์ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2544 เพื่อกระจายอำนาจให้สถานศึกษาใช้เป็นกรอบทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และมีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียน สถานศึกษาต้องนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไข

เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 27 ที่ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยยึดหลักสูตรแกนกลางเป็นหลัก และจัดทำสาระของหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาชุมชนและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 13) มุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขันโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น โดยมีมาตรฐานเป็นข้อกำหนดคุณภาพของผู้เรียนซึ่งกำหนดเป็นมาตรฐาน การเรียนรู้ตามกลุ่มสาระต่างๆ 8 กลุ่มสาระเพื่อเป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม โดยสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดมวลดความรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชนและโลกอย่างมีความสุข ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และความเจริญทางวิทยาการในโลกยุคปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549: 8-9) โดยเริ่มใช้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 และให้โรงเรียนทุกแห่งใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในปีการศึกษา 2546

โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เดิมชื่อโรงเรียนกุลสตรีวังหลัง เป็นโรงเรียนเอกชนสตรีที่เก่าแก่ ก่อตั้งในปีพุทธศักราช 2417 โดยมีขงขันนารืออเมริกันเพรสไบทีเรียนเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้ง โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เปิดดำเนินการมาเป็นเวลา 135 ปี ปัจจุบันเปิดสอน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับปฐมวัยรับนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 รับเฉพาะนักเรียนหญิง โรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยยึดหลักธรรมคริสต์ศาสนา ตามแนวนโยบายของสภาคริสตจักรในประเทศไทยและกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ได้ทำการใช้หลักสูตรและมีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรของโรงเรียนตลอดมา จากแรกเริ่มที่สอนการอ่าน การเขียน คริสตจริยธรรมและวิชาเย็บปักถักร้อย จนเข้าสู่หลักสูตรตามที่กระทรวงศึกษากำหนด

ในปีการศึกษา 2545 โรงเรียนได้เข้าร่วมเป็นโรงเรียนนาร่องใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยโรงเรียนได้จัดทำ “หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544” ต่อได้ทำการปรับปรุงแก้ไขในปีพุทธศักราช 2549 ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา แม้ว่าทางโรงเรียนได้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรทุกปีการศึกษา ผลการประเมินการใช้หลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ทำการประเมินโดยครูและผู้ปกครองเท่านั้น ยังไม่ครอบคลุมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะนักเรียน อีกทั้งผลการประเมินที่ได้รับยังขาดข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขและความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในขณะเดียวกันปีการศึกษา 2552 เป็นปีสุดท้ายที่โรงเรียนจะใช้ “หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2549)” ทางโรงเรียนได้มีการจัดเตรียมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้วิจัยจึงต้องการทำการประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย โดยเฉพาะในช่วงชั้นที่ 2 ซึ่งถือเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อทราบข้อมูลผลการใช้หลักสูตรจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสะท้อนกลับมาสู่โรงเรียนและนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรและงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ รวมไปถึงหลักสูตรที่โรงเรียนจะจัดทำและนำมาใช้ในปีการศึกษา 2553 (ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551) ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ได้แก่ 1) ด้านกระบวนการ 2) ด้านประสิทธิผล 3) ด้านพฤติกรรมผู้เรียน
2. เพื่อศึกษาจุดเด่นและจุดด้อยของการใช้หลักสูตร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารภายใน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ คณะกรรมการบริหารระดับประถมศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครอง รวม 1,606 คน กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 571 คน

2. ขอบเขตด้านการประเมิน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการประเมินที่ศึกษามาปรับใช้ในการประเมิน โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปิงของสตัฟเฟิลบีมาเป็นแนวทางการประเมิน แต่เลือกเฉพาะในส่วนของการประเมินกระบวนการและประสิทธิผลและเพิ่มในส่วนของการประเมินความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรมผู้เรียน รวมทั้งทำการศึกษาจุดเด่นและจุดด้อยของการใช้หลักสูตร เนื่องจากการประเมินผลการใช้หลักสูตรในครั้งนี้เป็นการประเมินผลการใช้หลักสูตรซึ่งได้มีการใช้มาเป็นเวลาหลายปี และต้องการเน้นไปที่ผลจากการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดประเด็นการประเมิน การใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย โดยพิจารณาประเมินจาก 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านกระบวนการ มีประเด็นการประเมิน 4 ประเด็น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ การบริหารหลักสูตร การวัดและประเมินผล การนิเทศ
2. ด้านประสิทธิผล มีประเด็นการประเมิน 4 ประเด็น ได้แก่ ผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนสื่อความ ผลการประเมินทักษะการคิดขั้นสูง ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. ด้านพฤติกรรมของผู้เรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินผลการใช้หลักสูตร หมายถึง กระบวนการรวบรวมและศึกษาข้อมูลรวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยและนำมาประเมินค่าประกอบการพิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตรสถานศึกษาใน 5 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านกระบวนการ หมายถึง การดำเนินการของโรงเรียนในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่

1.1.1 การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง เทคนิค วิธีการที่ครูผู้สอนนำมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ สื่อการเรียนการสอน งบประมาณ

1.1.2 การบริหารหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้เพื่อให้สามารถสนับสนุนการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ

1.1.3 การวัดและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการในการพิจารณาตัดสินพฤติกรรมของผู้เรียนตามที่หลักสูตรกำหนด

1.1.4 การนิเทศ หมายถึง การกำกับติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน

1.2 ด้านประสิทธิผล หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนที่เรียนในหลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 1 - 2 ประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการประเมินทักษะการคิดขั้นสูง ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนสื่อความ ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1.3 ด้านพฤติกรรมของผู้เรียน หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของผู้เรียนที่ตอบสนองต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกอบด้วย ความรู้ ความรับผิดชอบ ความสามารถในการแก้ปัญหา ทักษะในการทำงาน ความภาคภูมิใจ การกล้าแสดงออก และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่โรงเรียนกำหนด

2. จุดเด่นของการใช้หลักสูตร หมายถึง สิ่งสำคัญที่ปรากฏชัดเจนและเป็นบวก อันเป็นผลมาจากการใช้หลักสูตร

3. จุดด้อยของการใช้หลักสูตร หมายถึง สิ่งที่เป็นลบ ด้อยความสามารถ ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข อันเป็นผลมาจากการใช้หลักสูตร

4. หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย หมายถึง “หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2549)” ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดการศึกษารวมถึงมวลประสบการณ์การเรียนรู้ ที่โรงเรียนจะจัดให้กับนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ประกอบด้วย

4.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ

4.2 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมชมรม /โครงการ

5. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หมายถึง ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ประกอบด้วย

5.1 คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้กำกับ ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด ได้แก่ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้ทรงคุณวุฒิ ตามที่กำหนดไว้ใน มาตราที่ 30 พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พุทธศักราช 2550

5.2 คณะกรรมการบริหารภายใน หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ในการบริหารงาน โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้จัดการและผู้ช่วยผู้อำนวยการ

5.3 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ หมายถึง คณะกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ซึ่งแต่งตั้งโดยผู้บังคับบัญชาเหนือ สถานศึกษาขึ้นไปหนึ่งระดับ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นประธานกรรมการ หัวหน้า หมวดวิชา กลุ่มสาระ หัวหน้างานแนะแนว หัวหน้างานวัดและประเมินผล เป็นกรรมการ หัวหน้าฝ่าย วิชาการเป็นกรรมการและเลขานุการ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2544 ว่าด้วยคณะกรรมการ บริหารหลักสูตรและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างาน วิชาการช่วงชั้นที่ 1 - 4 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และหัวหน้างานทะเบียนและวัดผล

5.4 คณะกรรมการบริหารระดับประถมศึกษา หมายถึง บุคลากรที่ได้รับมอบหมาย ให้บริหารงานภายในระดับประถมศึกษาใน 3 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียนและงาน ดูแลนักเรียน ประกอบด้วย หัวหน้าระดับประถมศึกษา หัวหน้างานวิชาการช่วงชั้นที่ 1 และ 2 และ หัวหน้างานกิจการนักเรียน

5.5 ครู หมายถึง ผู้สอนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ในช่วงชั้นที่ 2

5.6 นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนที่เรียนในหลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2552

5.7 ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ หรือผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วยในขณะที่กำลังเรียนใน หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2552

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีโอกาสได้ประเมินการใช้หลักสูตร เสนอความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
2. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีข้อมูลจากผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
3. เป็นแนวทางให้สถานศึกษาอื่น นำไปใช้ในการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของ ตนเอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตร
2. หลักสูตรสถานศึกษา
3. โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
4. รูปแบบการประเมิน
5. การนำหลักสูตรไปใช้
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตร

หลักสูตร (Curriculum) มาจากภาษาละติน “Currere” หมายถึง “Running Course” แปลว่า เส้นทางที่ใช้วิ่งแข่ง ต่อมาได้นำศัพท์นี้มาใช้ในทางการศึกษาว่า “Running Sequence of Course or Learning Experience” เป็นการเปรียบเทียบหลักสูตรกับสนามหรือเส้นทางที่ใช้วิ่งแข่งอันเนื่องมาจากการที่ผู้เรียนจะสำเร็จการศึกษา ในระดับใดหรือหลักสูตรใดก็ตาม ผู้เรียนจะต้องฟันฝ่าความยากของวิชาหรือประสบการณ์การเรียนรู้ตามระดับชั้นที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เช่นเดียวกับนักวิ่งที่ต้องวิ่งแข่งและฟันฝ่าอุปสรรคไปสู่ชัยชนะและความสำเร็จให้จงได้ (สุนีย์ ภูพันธ์. 2546: 6)

ความหมายของหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้แตกต่างกันตามแนวคิดการจัดการศึกษาและสภาพการณ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งปัจจุบันหลักสูตรมีความหมายที่หลากหลาย ดังนี้

กู๊ด (ฉันท ชาติทอง. 2550: 4; อ้างอิงจาก Cater V. Good. 1973: 157) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ

1. หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา
2. หลักสูตร คือ แผนหรือร่างของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะจะต้องสอนโดยโรงเรียนเป็นผู้จัดให้กับเด็กเพื่อให้มีความรู้ขั้นหรือรับใบประกาศ
3. หลักสูตร คือ กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งนักเรียนได้เล่าเรียนภายใต้คำแนะนำของโรงเรียนและสถาบันการศึกษา

สจิด อูทรานันท์ (2532: 16) ได้ให้นิยามของหลักสูตรในลักษณะดังนี้

1. หลักสูตร คือ สิ่งที่เกิดขึ้นในลักษณะของรายวิชา ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่ได้จัดเรียงลำดับความยากง่าย หรือเป็นขั้นตอนอย่างดีแล้ว

2. หลักสูตรประกอบด้วยประสบการณ์ทางการเรียน ซึ่งได้วางแผนไว้เป็นการล่วงหน้า เพื่อมุ่งหวังจะให้เด็กได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ

3. หลักสูตรเป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้นสำหรับให้ประสบการณ์ทางการศึกษาแก่เด็กในโรงเรียน

4. หลักสูตรประกอบด้วยประสบการณ์ทั้งหมดของผู้เรียน ซึ่งเขาได้ทำ ได้รับรู้และได้ตอบสนองต่อการแนะแนวแก่เด็กในโรงเรียน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537: 18) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง 1) รายการที่โรงเรียนกำหนดสอนและรวมทั้งวัสดุหลักสูตรอื่นๆ 2) รายวิชาที่สอนให้เด็ก 3) รายวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน 4) การวางแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งทางโรงเรียนจัดเสนอแนะ

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 9) กล่าวว่า หลักสูตรมีความหมายตั้งแต่ที่เป็นรูปธรรมจนถึงนามธรรม ดังนี้ หลักสูตร คือ รายวิชาหรือเนื้อหาวิชาที่เรียน หลักสูตร คือ แผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวังแก่นักเรียน หลักสูตร คือ กิจกรรมทางการศึกษาที่จัดให้กับผู้เรียน หลักสูตร คือ จุดหมายที่ผู้เรียนพึงบรรลุ หลักสูตร คือ ประสบการณ์ทั้งปวงของผู้เรียนที่จัดโดยโรงเรียน

ยุทธนา ปฐมวรชาติ (2549: 23) กล่าวถึง หลักสูตร คือ 1) แนวทางการจัดการศึกษาที่คาดหวังให้เกิดขึ้นคุณภาพผู้เรียนซึ่งมีขอบข่ายที่เกี่ยวข้องกับเอกสารหรือแผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ มวลประสบการณ์ที่ใช้ในการจัดการศึกษาหรือพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

ฉันท ชาติทอง (2550: 4) กล่าวว่า หลักสูตร คือ การบูรณาการศิลปะการเรียนรู้ และมวลประสบการณ์ต่างๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งสามารถนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามที่สังคมคาดหวัง และมีการกำหนดแผนงานไว้ล่วงหน้า โดยสามารถปรับปรุง พัฒนาให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า หลักสูตร คือ การจัดกลุ่มความรู้ ประสบการณ์รวมไปถึงอุปกรณ์ประกอบต่างๆ ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

องค์ประกอบของหลักสูตร

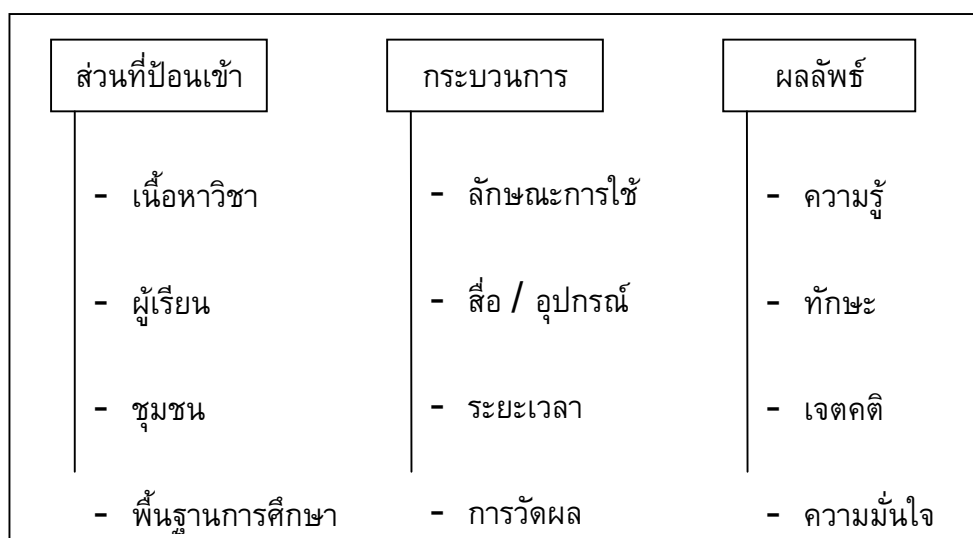
จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง ส่วนที่อยู่ภายในและประกอบเข้ากันเป็นหลักสูตร เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร มีนักการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญต่อวงการพัฒนาหลักสูตร เสนอแนวคิดไว้ ดังนี้

ไทเลอร์ (พนัก ชาติทอง. 2550: 5; อ้างอิงจาก Ralph W. Tyler. 1949: 78 -80) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย 4 ประการ คือ จุดประสงค์ เนื้อหาวิชา วิธีการจัดการ ประเมินผล

ทาบา (รุจิรุ ฐาสาระ; และจันทราณี สงวนนาม. 2545: 86 – 87; อ้างอิงจาก Hilda Taba. 1962: 422 – 423) กล่าวว่า หลักสูตรมี 4 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่

- 1) วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ
- 2) เนื้อหาและจำนวนชั่วโมงสอนแต่ละวิชา
- 3) วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 4) วิธีการประเมินผล

โบแฮมพ์ (ยุทธนา ปฐมวราชติ. 2549: 23; อ้างอิงจาก George Beauchamp. 1968: 108) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรในเชิงระบบ ประกอบด้วย ส่วนที่ป้อนเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลลัพธ์ที่ได้ (Output) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบหลักสูตรของโบแฮมพ์

ที่มา: ยุทธนา ปฐมวราชติ. (2549). การประยุกต์ใช้วงจรเดมมิ่งในการพัฒนาหลักสูตร
สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องเรารักบ้านเกิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. หน้า 23.

บุญชม ศรีสะอาด (2546: 11-18) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบพื้นฐานของหลักสูตรที่เป็นแนวทางหลักของการพัฒนาหลักสูตรในปัจจุบันโดยเฉพาะหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นั้นมีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 4 องค์ประกอบและองค์ประกอบเพิ่มเติมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จุดหมาย หลักการ โครงสร้าง มาตรฐานการเรียนรู้ การประกันคุณภาพหลักสูตรและสื่อการเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

จุดหมาย คือ ความประสงค์หรือความต้องการทางการศึกษาของสังคมซึ่งหลักสูตร มุ่งสนองหรือมุ่งให้เป็นไปตามนั้น เช่น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

หลักการ คือ ทิศทางหรือแนวทางซึ่งจะนำไปสู่จุดหมายของหลักสูตร เช่น หลักการ ข้อที่ 1 ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดไว้คือ เป็นการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันโดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

โครงสร้าง คือ การกำหนดกลุ่มวิชาหรือรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตร ดังในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดไว้เป็น 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สำหรับช่วงชั้นที่ 1-2 ใช้เวลาเรียนประมาณปีละ 800 – 1,000 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ คือ ส่วนที่กำหนดขึ้นสำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตร ดังปรากฏในมาตรฐานช่วงชั้น สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เช่น มาตรฐาน ส 1.1 เข้าใจประวัติ ความสำคัญ หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและสามารถนำหลักธรรมของศาสนามาเป็นหลักปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน

การประกันคุณภาพของหลักสูตร คือ กระบวนการที่กำหนดขึ้นในการพัฒนาและการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและประชาชนทั่วไปว่า ผู้เรียนที่ผ่านหลักสูตรนั้นจะเป็นผู้มีคุณภาพตามมาตรฐานเพื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบหรือสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตร จัดหลักสูตรหรือนำไปใช้จะได้ดำเนินให้เป็นมาตรฐานและนำมาเป็นส่วนสำคัญในการประกันคุณภาพหลักสูตรได้สมบูรณ์ขึ้น

สื่อการเรียน คือ สื่อต่างๆ ที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ เช่น หนังสือ สื่อทัศนูปกรณ์

จากแนวคิดข้างต้น พอสรุปได้ว่า หลักสูตรปัจจุบันควรมีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 4 ประการ คือ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระหรือประสบการณ์ การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียน และองค์ประกอบเพิ่มเติมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จุดหมาย หลักการ โครงสร้าง มาตรฐานการเรียนรู้ การประกันคุณภาพหลักสูตรและสื่อการเรียน

ระดับของหลักสูตร

จากการศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจพื้นฐานและเป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา บุญชม ศรีสะอาด (2546: 19) ได้กำหนดระดับของหลักสูตรเพื่อนำไปพิจารณาปรับใช้ให้เหมาะสมและเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ซึ่งหลักสูตรมีหลายระดับ เช่น หลักสูตรระดับชาติ หลักสูตรระดับท้องถิ่น หลักสูตรระดับสถานศึกษา หลักสูตรระดับห้องเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

1. หลักสูตรระดับชาติหรือหลักสูตรแม่บท เป็นหลักสูตรแกนที่เขียนไว้กว้าง และบรรจุสาระที่จำเป็นที่ทุกคนในประเทศต้องเรียนรู้เหมือนกัน
2. หลักสูตรระดับท้องถิ่นเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนนั้น สาระการเรียนรู้จะสอดคล้องสัมพันธ์กับท้องถิ่น มุ่งการเรียนรู้ที่จะนำไปใช้ได้จริงในชีวิต
3. หลักสูตรระดับสถานศึกษาเป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อนำไปใช้จริงโดยนำหลักสูตรแม่บทมาปรับให้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาขึ้นเอง เช่น หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่ทำเพื่อใช้ในสถานศึกษา
4. หลักสูตรระดับห้องเรียนเป็นหลักสูตรที่สำคัญที่สุด ผู้ที่เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรระดับนี้ ได้แก่ ครูซึ่งจะนำหลักสูตรระดับชาติ ระดับท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษามาพิจารณาปรับใช้ให้เหมาะสมและเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

จากแนวคิดข้างต้น พอสรุปได้ว่า หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาในการพิจารณาจัดทำหรือพัฒนาปรับปรุงนำไปใช้ให้เหมาะสม ประกอบด้วย หลักสูตรระดับชาติหรือหลักสูตรแม่บท ซึ่งปัจจุบันได้แก่ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรระดับสถานศึกษา ซึ่งหมายรวมถึงสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นและหลักสูตรระดับห้องเรียนที่ครูพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาจากหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละชั้นปี

การบริหารจัดการหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549: 22-29) ได้กำหนดแนวทางการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ไว้เพื่อช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การนำหลักสูตรไปใช้บรรลุผลสูงสุดการวางแผนบริหารจัดการหลักสูตรเป็นการกำหนดแผนปฏิบัติการ (Operation Plan) ที่เป็นรูปธรรมที่ช่วยให้ทราบแนวปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่สนับสนุนการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อให้สถานศึกษาสามารถระดมทรัพยากรในชุมชนทั้งทรัพยากรที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรอื่น มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการศึกษา รวมทั้งการสร้างคามเข้มแข็งให้คณะกรรมการสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกรูปแบบ โดยใช้รูปแบบการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากส่วนกลางหรือจากเขตพื้นที่การศึกษาไปยังสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบความ

เป็นอิสระและคล่องในการบริหารจัดการในการตัดสินใจสั่งการเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ทั้งด้านหลักสูตร การเงิน งบประมาณการบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาเอง โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ตัวแทนครู ตัวแทนผู้ปกครอง องค์กรและชุมชน ร่วมกันบริหารจัดการสถานศึกษาให้สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ของผู้ปกครอง และชุมชนมากที่สุดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จะประสบความสำเร็จ คือ การดำเนินการให้บุคลากรที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษามีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการ การประชาสัมพันธ์และสื่อสารให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องได้รับรู้และเข้าใจตรงกัน การประสานงาน รับการสนับสนุนจากรัฐและเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นไปด้วยดี ทั้งด้านงบประมาณ การช่วยเหลือด้านวิชาการ การบริหารและด้านอื่นๆ อย่างต่อเนื่องและเพียงพอ

กลยุทธ์สำคัญสำหรับการนำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ให้ประสบความสำเร็จนั้น ควรให้ความสนใจและมีการดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

1. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง
2. การกำหนดบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาให้ชัดเจน
3. การสรรหา คัดเลือกคณะกรรมการสถานศึกษา ควรให้ได้คนมีความรู้ความสามารถ เสียสละ และเป็นตัวแทนของกลุ่มต่างๆ อย่างแท้จริง
4. จัดการฝึกอบรม/สัมมนาให้คณะกรรมการสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหาร และจัดการศึกษา และการดำเนินงานการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
5. การสนับสนุนให้ครูอาจารย์ได้ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด
6. การจัดให้มีเครือข่ายคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และความร่วมมือกัน
7. จัดให้มีการกำหนดมาตรฐานงานของคณะกรรมการสถานศึกษา และกำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษา
8. การพิจารณาให้สวัสดิการและการบริการพิเศษแก่คณะกรรมการสถานศึกษาตามที่เห็นสมควรและชอบธรรม

ขั้นตอนการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ประกอบด้วย 8 ขั้นตอนดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมของบุคลากร
 - สร้างความตระหนัก
 - พัฒนาบุคลากร
 - แต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษา
 - จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ
 - จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ฯลฯ

2. การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา
 - จัดทำสาระของหลักสูตร
 - จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร
 - สร้างบรรยากาศการเรียนรู้
 - จัดหา เลือก ใช้ ทำและพัฒนาสื่อ
 - จัดกระบวนการเรียนรู้
 - กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - วัดผล ประเมินผล
 - แนะนำ
 - นิเทศ กำกับ ติดตาม
 - วิจัยเพื่อพัฒนา ฯลฯ
4. การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)
5. การนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล
6. การสรุปผลการดำเนินงาน
7. การปรับปรุง พัฒนา
8. จัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงาน
 - รวบรวมผลการดำเนินงาน
 - เขียนรายงานประจำปี

ในการวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการกำหนดกิจกรรมการนำหลักสูตรไปใช้และมีการตรวจสอบความเหมาะสมของการดำเนินการต่างๆ ในเรื่องต่อไปนี้

1. การบริหารงานวิชาการ เป็นภารกิจที่สำคัญหนึ่งของสถานศึกษาที่จะช่วยให้การใช้หลักสูตรสถานศึกษา ประสบผลสำเร็จตามจุดหมายที่หลักสูตรกำหนด ดังตัวอย่างการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1.1 โครงการประจำของโรงเรียน โรงเรียนควรจัดให้มีโครงการประจำของโรงเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธา เชื่อมั่น เช่น วันเชิดชูศิษย์เก่าดีเด่น วันส่งเสริมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น วันตลาดนัดของโรงเรียน หนึ่งผลิตภัณฑ์ หนึ่งนักเรียน / ห้องเรียน

1.2 โครงการบริการและกิจกรรมห้องสมุด เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่านมีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการค้นคว้า

1.3 การจัดตารางสอนของสถานศึกษาก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่มีผลต่อการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดตารางสอนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้นั้น ไม่ควรกำหนดให้เท่ากันหมดสถานศึกษาควรมีการพิจารณาให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- หลักการเรียนรู้ การเรียนรู้สาระต่างๆ นั้น มีระดับความยากง่าย ความน่าสนใจแตกต่างกันไป

- จิตวิทยาการเรียนรู้ การจัดช่วงเวลาของการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมนั้น ควรให้สอดคล้องกับช่วงความสนใจของผู้เรียนด้วย

- เทคนิควิธีสอน เนื่องจากเทคนิคการสอนแต่ละวิธี เช่น การอภิปราย การศึกษาค้นคว้า การทดลอง การบรรยาย ฯลฯ จะใช้เวลาแตกต่างกัน ดังนั้นการจัดช่วงเวลาการเรียนรู้ต้องให้มีความเหมาะสมกับเทคนิควิธีการสอน นอกจากนั้นการจัดเวลาเรียนสถานศึกษาควรจัดเวลาเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น โครงการศึกษาป่าชุมชน โครงการศึกษาดูงานนายพล โครงการทัศนศึกษา ฯลฯ

1.4 การจัดกลุ่มผู้เรียนและห้องเรียน เป็นการจัดผู้เรียนเข้าชั้นเรียนโดยยึดหลักการจัดตามนโยบายที่ตกลงร่วมกัน

1.5 การลงโทษ และให้รางวัล ซึ่งต้องกำหนดไว้ในสถานศึกษา เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.6 การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม กำหนดวิธีการ ส่งเสริมทั้งตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมเสริมตามความเหมาะสม

1.7 กิจกรรมวิชาการนอกห้องเรียน สถานศึกษาสามารถกำหนดได้หลากหลาย เช่น การเข้าค่ายจริยธรรม การเข้าค่ายวิชาการต่างๆ ฯลฯ

1.8 โครงการพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูทุกคนร่วมกันทำ / พัฒนาสื่ออุปกรณ์ รวมทั้งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำ / พัฒนาสื่ออุปกรณ์

1.9 เครือข่ายวิชาการภายในสถานศึกษา ได้แก่ การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้สอน ทั้งที่รับผิดชอบเป็นชั้นปี หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

2. การบริหารทั่วไป

2.1 การสร้างบรรยากาศให้ปลอดภัย เช่น โครงการปลอดสารเสพติด โครงการสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

2.2 แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกเหนือจากห้องสมุดในโรงเรียนแล้ว ควรให้ผู้เรียนไปแสวงหาแหล่งการเรียนรู้ภายนอก โดยการสอบถามบันทึกข้อมูลจะช่วยให้ผู้เรียนมีฐานความรู้กว้างขึ้น

2.3 การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง ซึ่งจะต้องมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการประสานงาน และพัฒนางาน

2.4 อาคารสถานที่สำรวจว่าได้มีการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา ได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่ามากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะด้านการใช้อาคารสถานที่ต่างๆ เช่น ห้องเรียนห้องทดลอง ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ โรงฝึกงาน ฯลฯ ซึ่งอาคารสถานที่ต่างๆ เหล่านี้สถานศึกษาจะต้องมีการนำมาใช้ตลอดเวลา จึงจะถือว่าการใช้อาคารสถานที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 การบริหารและพัฒนาบุคลากร เช่น การจัดครูให้ตรงตามความถนัดความรู้ ความสามารถ รวมทั้งการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

2.6 งบประมาณ สถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการใช้หลักสูตร สถานศึกษา รวมทั้งระดมงบประมาณจากชุมชนหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง

2.7 การพัฒนาคลังและสื่ออุปกรณ์ เพื่อการใช้สื่ออุปกรณ์ร่วมกัน ใช้อย่างประหยัด และคุ้มค่า

2.8 การตรวจสอบและรายงาน ส่งเสริมให้ผู้สอนประเมินตนเอง

ประเมินผลงานเป็นชั้นปี เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ และประเมินรวมทั้งสถานศึกษา เพื่อจัดทำรายงานต่อสถานศึกษา ผู้ปกครอง และต้นสังกัด

ตัวชี้วัดสภาพความสำเร็จของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำตัวชี้วัดสภาพความสำเร็จไปใช้ ดังนี้

1. ควรทำความเข้าใจวัตถุประสงค์และแนวดำเนินงานของโครงการ แล้วทำความเข้าใจกับตัวชี้วัดที่จะตอบสนองวัตถุประสงค์ดังกล่าว

2. ควรทำความเข้าใจในภาพรวมของดัชนีชี้วัด เพื่อให้สามารถเห็นภาพความสำเร็จของการดำเนินงานอย่างชัดเจน และมองเห็นภาพที่สถานศึกษาจะเข้าไปมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ นอกเหนือกิจกรรมในสถานศึกษาหรือชุมชนดังนั้น เพื่อให้ตัวชี้วัดสภาพความสำเร็จที่จัดทำขึ้น ครอบคลุมภารกิจ/งานในทุกขั้นตอนการดำเนินงานและง่ายต่อการทำความเข้าใจการนำไปใช้ จึงได้เสนอแนะตัวชี้วัดสภาพความสำเร็จในแต่ละภารกิจ / งาน ดังนี้

ภารกิจที่ 1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

1.1 สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร

1.1.1 มีข้อมูลที่แสดงความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1.1.2 มีเอกสารและหลักฐานเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1.3 บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความสนใจ และกระตือรือร้นที่จะหาความรู้ เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

1.2.1 มีคณะทำงานที่รับผิดชอบการศึกษาเอกสารหลักสูตร

1.2.2 มีข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคลากรในสถานศึกษา

1.2.3 มีบัญชีรายชื่อสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้

1.3 คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการของสถานศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

1.3.1 จัดตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

1.3.2 คณะกรรมการและอนุกรรมการเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองสอดคล้อง กับนโยบายของสถานศึกษา

1.4 จัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

1.4.1 มีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ชุมชน และข้อมูลการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบ

1.4.2 มีข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต

1.5 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.5.1 มีการนำเสนอข้อมูลของสถานศึกษา ชุมชน มาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา

1.5.2 มีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา

1.6 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและ ขอความร่วมมือ

1.6.1 มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ความเคลื่อนไหวของหลักสูตรการศึกษาชั้น พื้นฐานให้บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนทราบ

1.6.2 บุคลากรทุกฝ่ายอาสาที่จะช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรการศึกษา ชั้นพื้นฐาน

ภารกิจที่ 2 จัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

2.1 มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 มีกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

2.3 มีวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายการจัดการศึกษา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน

2.4 มีโครงสร้างหลักสูตร

2.5 มีคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งสาระพื้นฐานและสาระเพิ่มเติม

2.6 มีหน่วยการเรียนรู้

2.7 มีแผนการจัดการเรียนรู้และแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ภารกิจที่ 3 กำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

3.1 การบริหารการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.1.1 มีเอกสาร/หลักฐานการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

3.1.2 มีการจัดทำสาระการเรียนรู้ รายวิชาและกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับ ความถนัด ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน

3.1.3 มีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ คิด และสรุปเป็นความรู้และแนวคิด ด้วยตนเอง

3.1.4 มีการสอนซ่อมเสริมและส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพที่ปรากฏเป็นหลักฐานและตรวจสอบได้

3.1.5 มีระบบการประเมิน

3.1.6 ปฏิบัติตามระเบียบการเทียบโอนผลการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ

3.2 การบริหารการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.2.1 มีการจัดกิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน

3.2.2 มีกิจกรรมส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถ ทำหน้าที่แนะแนวให้กับผู้เรียน

3.2.3 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและตอบสนองจุดเน้น ของสถานศึกษา

3.3 การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.3.1 มีการจัดระดมทรัพยากร เพื่อใช้ในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

3.3.2 มีเครือข่ายการเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษา

3.3.3 มีสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพียงพอตามความ เหมาะสมของสถานศึกษาและชุมชน

3.3.4 มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและ สถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของระบบการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงาน ประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาประกอบด้วย

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนา

5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. การผดุงระบบการประกันคุณภาพ

การดำเนินการดังกล่าว ให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการสนับสนุนและกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัดกระทรวงศึกษาธิการได้มีการประกาศให้ใช้มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2548 เพื่อเป็นหลักในการพัฒนาผู้เรียน สำหรับสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการพัฒนาส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแลและติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัดดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสิ้นปี รวมทั้งให้หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วยเครื่องมือมาตรฐานการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้ความสำคัญต่อแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่สถานศึกษาพัฒนาขึ้นโดยพิจารณาจากข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลผลการประเมินสภาพปัญหาและความจำเป็น และศักยภาพของสถานศึกษา
2. การดำเนินการบริหาร/จัดการตามภาระงานของสถานศึกษาให้สามารถดำเนินการตามแผนดังกล่าวได้อย่างมีคุณภาพ
3. มีการตรวจสอบและทบทวน (ประเมินตนเอง) อยู่ตลอดเวลา ตั้งแต่ครูเตรียมการสอน ก่อนเข้าห้องเรียน กระบวนการเรียนการสอน การสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนคุณลักษณะผู้เรียน และการบริหาร/จัดการทุกกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ จะมีการบันทึกการตรวจสอบของตนเอง ของหมวดวิชาและของสถานศึกษาไว้เป็นหลักฐาน เพื่อให้เห็นร่องรอยหลักฐานของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และใช้เป็นข้อมูลในการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อนักเรียน ผู้ปกครองสาธารณชน และต้นสังกัดการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จะมีร่องรอยหลักฐานปรากฏว่าได้ดำเนินการ ก็สามารถเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาไปสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามภาระความรับผิดชอบที่แท้จริง และเสนอรายงานผลการพัฒนาคุณภาพตนเองเพื่อรับการประเมินภายนอกได้

2. หลักสูตรสถานศึกษา

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้สถานศึกษานำรายละเอียดสาระการเรียนรู้แกนกลาง เป็นแนวทางในการเทียบเคียง ตรวจสอบ หรือปรับใช้ เป็นสาระการเรียนรู้รายปี หรือรายภาคของ หลักสูตรสถานศึกษาในสัดส่วนประมาณ ร้อยละ 70 โดยยึดหยุ่นตามธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนอีกประมาณร้อยละ 30 ให้สถานศึกษาจัดทำในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

ได้มีผู้ให้ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษาไว้หลายท่าน ดังนี้

กรมวิชาการ (2545 ก: 5) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาว่า หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงลำดับขั้นของ มวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลก อย่างมีความสุข นอกจากนั้น วัฒนาพร ระบับทุกษ์ (2544: 19) ให้ความหมายไว้ว่า หลักสูตรสถานศึกษา เป็นแผนหรือแนวทาง หรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียน มีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิด การเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ ได้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข และนิภารัตน์ ทิพโชติ (2550: 18) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่กำหนดโดยสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ศักยภาพสูงสุดของตนทำให้ผู้เรียน สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง โดยส่วนหนึ่งมาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (หลักสูตรแกนกลาง) มาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนทุกคนได้เรียน เหมือนกัน และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากการที่สถานศึกษานำสภาพต่างๆ ที่เป็นปัญหา เอกลักษณ์ของ ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจและเกิดความหวงแหนใน ท้องถิ่นของตนเอง

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

ไพรัช สู้แสนสุข (2550) ได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาควรร่วมกับครอบครัวและชุมชน ท้องถิ่น วัดและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่น ร่วมกันจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ภายใต้ บริบทด้านต่างๆ ของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1) เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความสุขและความเพลิดเพลินในการเรียนรู้ โดยการให้ กำลังใจและกระตุ้นให้เกิดความก้าวหน้าแก่ผู้เรียนให้ได้มากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สูงสุด สร้างความเข้มแข็ง ความสนใจ และประสบการณ์ให้ผู้เรียน และพัฒนาความมั่นใจ เปิดโอกาสให้

ผู้เรียนได้ทำงานอย่างเป็นอิสระและร่วมใจกัน และให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้สำคัญๆ ในการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น ได้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสาร ส่งเสริมจิตใจที่อยากรู้อยากเห็นและมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล

2) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม และการเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ สามารถช่วยพัฒนาสังคมให้เป็นธรรมขึ้น มีความเสมอภาค มีความตระหนัก เข้าใจ และยอมรับสภาพแวดล้อมที่ตนดำรงชีวิตอยู่ ยึดมั่นในข้อตกลงร่วมกันต่อ การพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในระดับส่วนตน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับโลก หลักสูตรสถานศึกษาควรสร้างให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูลเป็นอิสระ และเข้าใจในความรับผิดชอบ

การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

บรรเจิดพร รัตนพรรณ (2550: ออนไลน์) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรสถานศึกษาจำเป็นต้องสร้างให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจและการเปลี่ยนไปตามธรรมชาติของการศึกษา เพื่อให้หลักสูตรสอดคล้องกับการดำรงชีวิตของผู้เรียน สอดคล้องกับความต้องการความจำเป็นของผู้เรียน ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างหลักสูตรดังนี้

1) กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

กรมวิชาการ (2545 ก: 30) ได้กล่าวถึงการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ว่า สถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อบ่งชี้อนาคตว่าโลก และสังคมรอบๆ จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และสถานศึกษาจะต้องปรับตัว ปรับหลักสูตรอย่างไร จึงจะพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับยุคสมัย โดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ผู้เรียน ภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาครัฐในชุมชน ซึ่งกระบวนการสร้างวิสัยทัศน์แบบมีส่วนร่วมจะเป็นกระบวนการที่มีพลังผลักดันให้แผนกลยุทธ์ที่สถานศึกษาสร้างขึ้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

(1) ศึกษาข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน เพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของสถานศึกษาเพื่อให้เห็นภาพสะท้อนที่ชัดเจนของสถานศึกษา โดยข้อมูลที่ต้องการด้านต่างๆ เช่น ข้อมูลทั่วไป/สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ข้อมูลเกี่ยวกับครู อาจารย์ บุคลากร ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน

(2) วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อประเมินสถานภาพของสถานศึกษา

(3) ประมวลข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

2) การจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา จากวิสัยทัศน์และมาตรฐานการเรียนรู้ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ และก็นำไปสู่การจัดทำสาระการเรียนรู้จากช่วงชั้น ให้เป็นรายปี หรือรายภาค พร้อมกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ให้ชัดเจน

3) การกำหนดสาระการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค

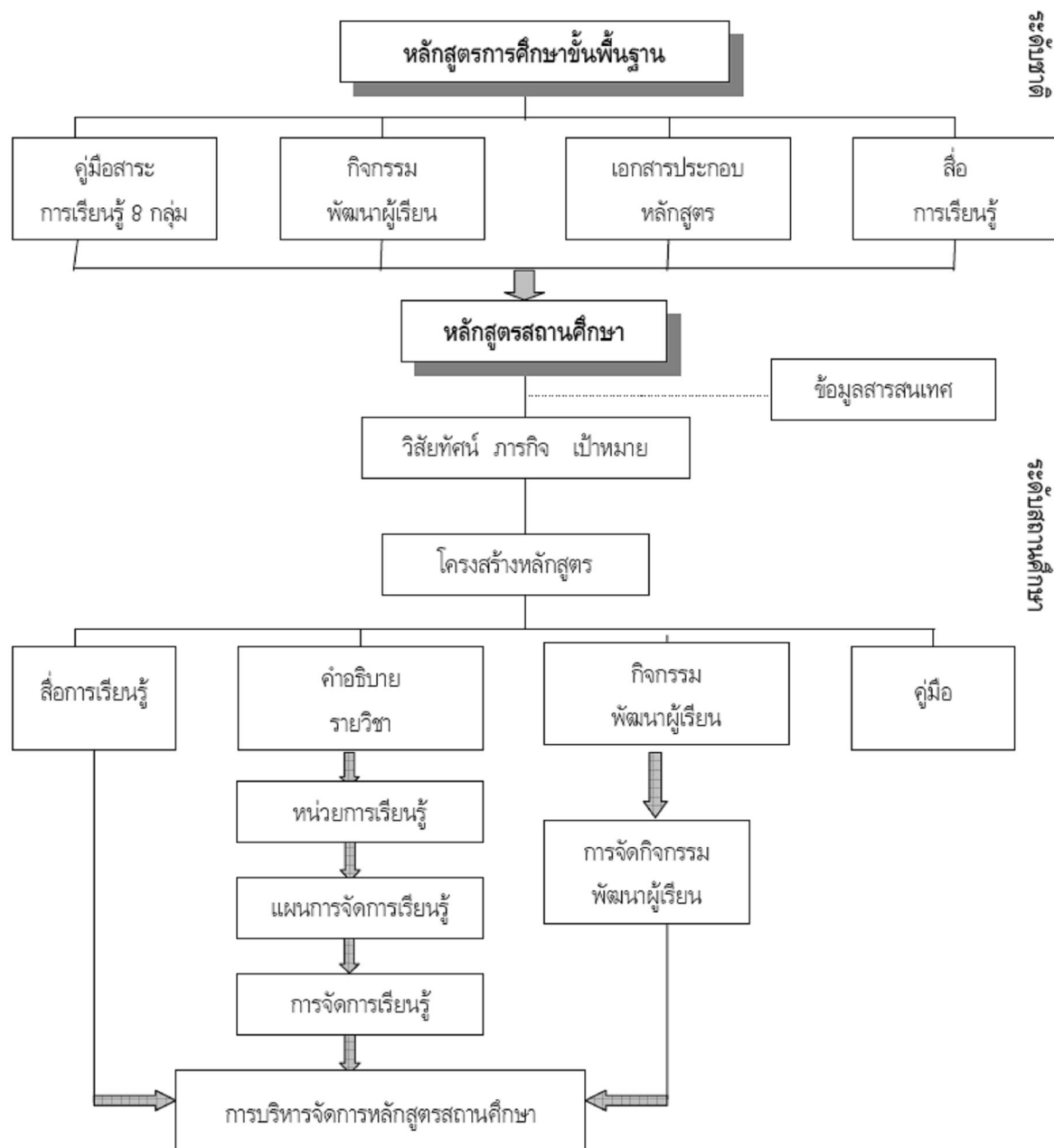
การกำหนดสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี หรือรายภาคจะทำภายหลังจากการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเสร็จสิ้นแล้วนำมาวิเคราะห์ และกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ตามเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา พิจารณากำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล (กรมวิชาการ 2545 ก: 32)

4) การออกแบบการเรียนรู้ จากสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค

ก็นำมาสู่การออกแบบการเรียนการสอน โดยผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายครูผู้สอนทุกคนให้ออกแบบการเรียนการสอน โดยคาดหวังว่าผู้เรียนจะสามารถทำอะไรได้ การออกแบบการเรียนการสอนจะต้องให้ผู้เรียนพัฒนาได้ทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของสถานศึกษา (กรมวิชาการ 2545 ก: 34)

5) การเรียบเรียงเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ชูจิตต์ เหล่าเจริญสุข (2551: ออนไลน์)

กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษา สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น วิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาค กำหนดสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียน การสอน และโครงการ สถานศึกษาควรสื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและบุคคลในชุมชนทราบอย่างชัดเจนว่าจะจัดการศึกษาอย่างไร เอกสาร ภาพรวมของหลักสูตรสถานศึกษาควรประกอบด้วยส่วนสำคัญ คือ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดการเรียนรู้และการส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ภารกิจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ที่มา: กรมวิชาการ. (2545). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. หน้า 28.

วิธีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

โดยหลักการทั่วไป ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรในระดับชาติหรือระดับสถานศึกษา จะมีวิธีดำเนินการในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ เริ่มด้วยการกำหนดจุดหมายของหลักสูตร การกำหนดเนื้อหาสาระ การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินหลักสูตร และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร อย่างไรก็ตามแต่ละขั้นตอนอาจมีการกระจายกิจกรรมให้ละเอียดและครอบคลุมมากขึ้นได้ เพื่อให้เหมาะสมกับธรรมชาติของหลักสูตรแต่ละระดับหรือแต่ละประเภท ทาบา (ธวัชชัย ชัยจิรณายกุล; และคณะ 2551: ออนไลน์; อ้างอิงจาก Tabá. n.d.) ให้ความเห็นสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นผู้จัดทำหลักสูตรเอง โดยยึดหลักการดำเนินการจากระดับล่างหรือระดับรากหญ้า ทาบา (Tabá) มีความเชื่อว่าครูในโรงเรียนซึ่งเป็นผู้สอนโดยตรงควรจะเป็นผู้จัดทำหลักสูตรเองมากกว่าส่วนกลางหรือเจ้าหน้าที่ระดับสูงเป็นผู้จัดทำและจัดส่งมาให้ และกล่าวว่าครูควรจะเริ่มกระบวนการพัฒนาหลักสูตรจากการสร้างหน่วยการเรียนรู้การสอนในเนื้อหาเฉพาะสำหรับเด็กในโรงเรียนก่อน ความเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้ และได้กำหนดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรในระดับโรงเรียนออกเป็น 5 ขั้นตอน ซึ่งทาบา (Tabá) กล่าวว่าสามารถปรับใช้ได้กับบริบทของประเทศไทย ดังนี้

1) การผลิตหน่วยการเรียนรู้การสอนหรือหลักสูตรเฉพาะรายวิชา การดำเนินการเป็นไปในลักษณะนำกระบวนการจัดทำหลักสูตรในลักษณะหน่วยการเรียนรู้หรือหลักสูตรเฉพาะรายวิชา มี 8 ประการ ดังนี้

(1) การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ในขั้นนี้คณะกรรมการหลักสูตรของโรงเรียนจะสำรวจความต้องการของผู้เรียนเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำหลักสูตร โดยพิจารณาจากช่องว่าง จุดบกพร่องและความหลากหลายแห่งภูมิหลังของผู้เรียน

(2) การกำหนดจุดหมาย ภายหลังจากได้วิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนแล้ว ผู้วางแผนหลักสูตรจะช่วยกันกำหนดจุดหมายที่ต้องการ

(3) การเลือกเนื้อหาสาระหรือหัวข้อเนื้อหาที่จะนำมาศึกษาได้มาโดยตรงจากจุดหมาย คณะผู้ทำหลักสูตรไม่เพียงแต่จะต้องพิจารณาจุดหมายในการเลือกเนื้อหาเท่านั้น แต่จะต้องพิจารณาความสอดคล้องและความสำคัญของเนื้อหาที่เลือกด้วย

(4) การจัดเนื้อหา เมื่อได้เนื้อหาสาระแล้ว งานขั้นต่อไปคือ การจัดลำดับเนื้อหา ซึ่งอาจจัดตามลำดับจากเนื้อหาที่ง่ายไปสู่เนื้อหาที่ยาก หรืออาจจัดตามธรรมชาติของเนื้อหาสาระที่ต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้ การจัดเนื้อหาที่เหมาะสมควรจะสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน ความพร้อมของผู้เรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

(5) การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องเลือกวิธีการหรือยุทธวิธีที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้กับเนื้อหาได้ นักเรียนจะทำความเข้าใจเนื้อหาผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูเป็นผู้เลือก

(6) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูเป็นผู้ตัดสินใจวิธีการที่จะจัดและกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และการจัดลำดับขั้นตอนของการใช้กิจกรรม ในขั้นนี้ครูจะปรับยุทธวิธีให้เหมาะกับนักเรียน เฉพาะกลุ่มที่ครูรับผิดชอบ

(7) การกำหนดสิ่งที่จะต้องประเมินและวิธีการในการประเมิน ครูผู้สอนในฐานะผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรจะต้องประเมินและตรวจสอบให้ได้ว่าหลักสูตรดังกล่าวบรรลุจุดหมายหรือไม่ ครูผู้สอนจะต้องเลือกเทคนิควิธีอย่างหลากหลายเพื่อใช้ให้เหมาะสมกับการวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และให้สามารถบอกได้ว่าจุดหมายของหลักสูตรได้รับการตอบสนองหรือไม่

(8) การตรวจสอบความสมดุลและลำดับขั้นตอน ผู้จัดทำหลักสูตรจะต้องมุ่งเน้นที่การจัดทำหลักสูตรหรือหน่วยการเรียนรู้ให้คงเส้นคงวาและสอดคล้องภายในตัวหลักสูตรเอง การดำเนินการในลักษณะนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมและเกิดความสมดุลในเนื้อหาและประเภทของการเรียนรู้

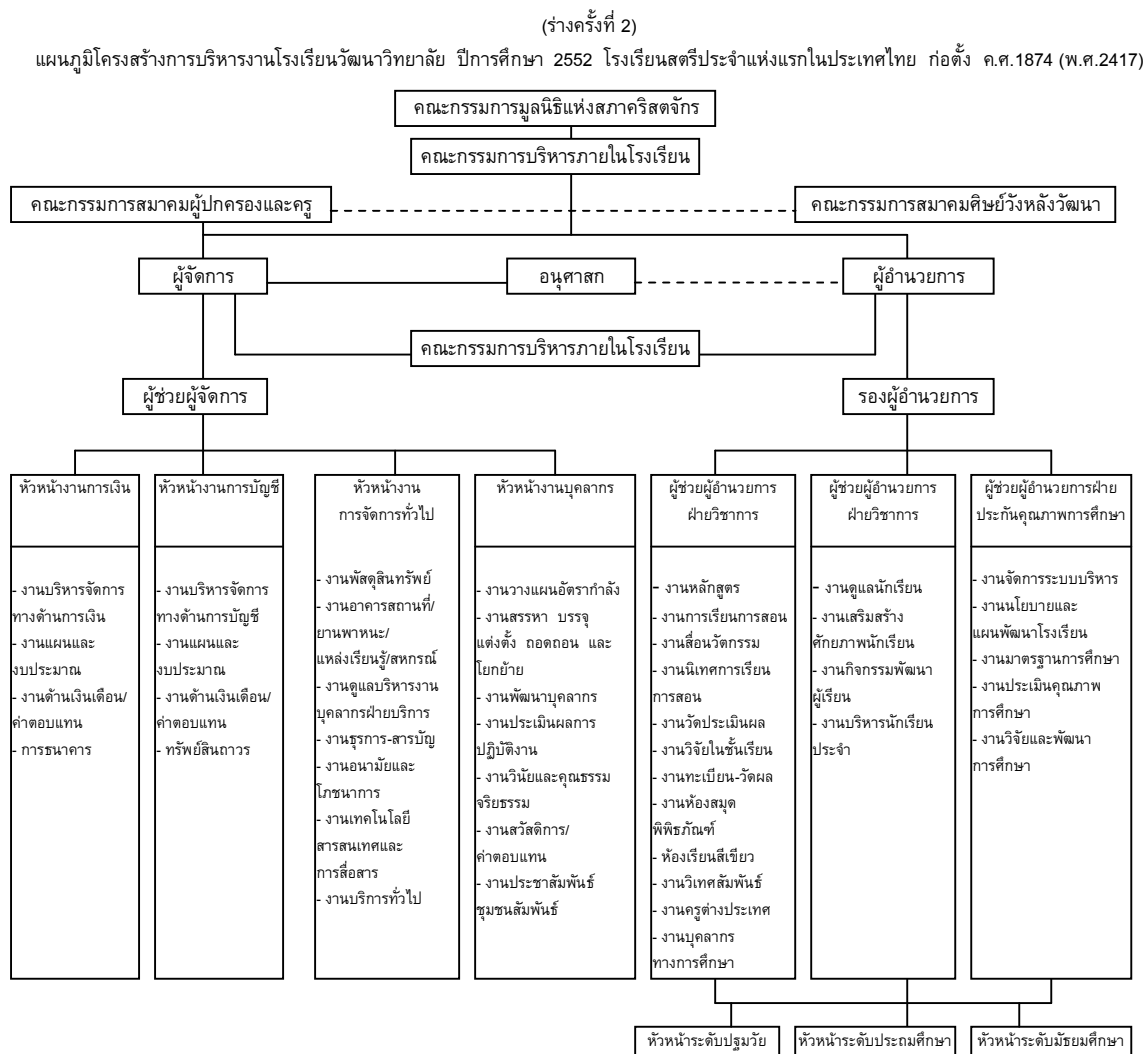
2) การนำหลักสูตรหรือหน่วยการเรียนรู้ไปทดลองใช้ เมื่อคณะผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้จัดทำหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรในรูปของสื่อหรือบทเรียนต่างๆ เรียบร้อยแล้ว คณะครูก็นำเอกสารหลักสูตรเหล่านั้นไปทดลองสอนในชั้นเรียนที่รับผิดชอบ มีการสังเกต วิเคราะห์และเก็บรวบรวมผลการใช้หลักสูตรและการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรให้สมบูรณ์ขึ้นในโอกาสต่อไป

3) การปรับปรุงเนื้อหาในหลักสูตรให้สอดคล้องกัน ในขั้นตอนนี้จะต้องปรับหน่วยการเรียนรู้หรือหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างความสามารถของผู้เรียนกับทรัพยากรที่โรงเรียนมีอยู่และกับพฤติกรรมการสอนของครู มีการรวบรวมข้อจำกัดต่าง ๆ ที่ได้จากการทดลองไว้ในคู่มือครู เพื่อจะใช้เป็นข้อสังเกตและแนวทางที่จะช่วยให้ครูได้จัดกิจกรรม การสอนอย่างรอบคอบ

4) การพัฒนากรอบงาน ภายหลังจากจัดทำบทเรียนหรือหลักสูตรรายวิชาแล้วผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องตรวจสอบหลักสูตรและสื่อในแต่ละหน่วยหรือแต่ละรายวิชา ในประเด็นของความเหมาะสมและความเพียงพอของขอบข่ายเนื้อหา และความเหมาะสมของการจัดลำดับเนื้อหา ครูหรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาหลักสูตรจะต้องรับผิดชอบจัดทำหลักการและเหตุผลของหลักสูตร โดยดำเนินการผ่านกระบวนการการพัฒนากรอบงาน

5) การนำหลักสูตรไปใช้และเผยแพร่ เพื่อให้ครูที่เกี่ยวข้องนำหลักสูตรไปใช้จริงในระดับห้องเรียนอย่างได้ผล จำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องจัดฝึกอบรมครูประจำการอย่างเหมาะสม

3. โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

ที่มา: สืบค้นเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2552, จาก <http://www.wattana.ac.th/instruction/school/school.htm>

ข้อมูลพื้นฐาน

โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เริ่มก่อตั้งเมื่อ พ.ศ.2417 (ค.ศ. 1874) โดยมีมิชชันนารี คณะเพรสไบทีเรียนมิชชันจากสหรัฐอเมริกา เดิมมีชื่อเรียกว่า โรงเรียนกุลสตรีวังหลัง ตั้งอยู่บริเวณพระราชวังหลัง ขณะนี้เป็นส่วนหนึ่งของโรงพยาบาลศิริราช เป็นโรงเรียนสตรีประจำ และโรงเรียนอนุบาลแห่งแรกของประเทศไทย โดยมีซิสเตอร์ เอ็มเฮาส์ เป็นครูใหญ่คนแรก มีจุดมุ่งหมายจัดการเรียนการสอนด้านการอ่าน เขียน การศึกษาคริสตจริยธรรม และวิชาเย็บปักถักร้อย ซึ่งเป็นวิชาสำหรับกุลสตรีสมัยนั้น ในปี พ.ศ. 2464 (ค.ศ. 1921) กิจการของโรงเรียนเจริญขึ้นทำให้สถานที่ตั้งโรงเรียนเดิมไม่สามารถรองรับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นได้ มิสเอ็ดนา เซระ โคล ครูใหญ่ในขณะนั้นได้ย้ายโรงเรียนมาอยู่ในสถานที่ปัจจุบันและเปลี่ยนชื่อเป็น “วัฒนาวิทยาลัย”

โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เป็นโรงเรียนสตรีภายใต้การนำกำกับดูแลของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เปิดสอนระดับปฐมวัยถึงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับนักเรียนไป-กลับ ในระดับปฐมวัยถึงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 และนักเรียนประจำในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3-4 ตั้งอยู่เลขที่ 67 สุขุมวิท 19 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ 51 ไร่ 1 งาน 16 ตารางวา ซึ่งบริเวณโดยรอบเป็นชุมชนเมืองอันประกอบด้วยสถานศึกษา โรงพยาบาล โรงแรม ธนาคาร และสำนักงานเขต เช่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (วิทยาเขตประสานมิตร) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โรงเรียนเซนต์ดอมินิก โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน โรงแรมเวสติน โรงแรมแลนด์มาร์ค ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารไทยพาณิชย์ และสำนักงานเขตวัฒนา เป็นต้น

ในปีการศึกษา 2552 โรงเรียนมีอายุ ครบ 135 ปี โดยมี นายสุทิน กุมาทะ เป็นผู้ลงนามแทนผู้รับใบอนุญาต และดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการบริหารโรงเรียน นางพัชราภรณ์ ดวงชื่น ดำรงตำแหน่งผู้จัดการ และนางวิภาวดี ชีวะผลาบูรณ์ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ

ปรัชญาโรงเรียน คุณธรรมนำวิชาการ

วิสัยทัศน์ ผู้เรียนมีความเป็นกุลสตรีและมีทักษะการคิดขั้นสูง

ระดับประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอนของช่วงชั้นที่ 2 อยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการบริหารระดับประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าระดับประถมศึกษา หัวหน้างานวิชาการช่วงชั้นที่ 1 หัวหน้างานวิชาการช่วงชั้นที่ 2 และหัวหน้างานกิจการนักเรียน นอกจากนี้ยังมีครูผู้สอน ครูสนับสนุนการสอน ทำหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ในปีการศึกษา 2552 ระดับประถมศึกษามีครูจำนวน 96 คน (ในจำนวนนี้ ยังไม่รวมครูชาวต่างประเทศซึ่งทำการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจำนวน 8 คน) ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนครูระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2552

ครูระดับประถมศึกษา	จำนวน
1.หัวหน้าระดับประถมศึกษา	1
2.หัวหน้างาน	3
3.ครูผู้สอน 8 กลุ่มสาระ	
3.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	11
3.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	11
3.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	5
3.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	4
3.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	8
3.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	10
3.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	7
3.8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	14
4.ครูแนะแนว	3
5.ครูสนับสนุนการสอน	19
รวม	96

ระดับประถมศึกษารับนักเรียนไป-กลับ ตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1 – 2 หรือระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 1,450 คน แบ่งออกเป็นระดับชั้นละ 6 ห้องเรียน รวม 36 ห้องเรียน จำแนกจำนวนนักเรียนตามระดับชั้นดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2552 จำแนกตามระดับชั้น

นักเรียน	จำนวน
1. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	234
2. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	210
3. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	247
4. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	253
5. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	243
6. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	263
รวม	1,450

หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2549)

วิสัยทัศน์หลักสูตร “ มุ่งพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และนักเรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงเน้นกระบวนการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมโครงงานบูรณาการ ”

โครงสร้างหลักสูตร

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

ตาราง 3 โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยช่วงชั้นที่ 2

กลุ่มสาระ	เวลาเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั่วโมง)			
	ป.4	ป.5	ป.6	สัปดาห์ละ
1)สาระพื้นฐาน				
1.ภาษาไทย	120	120	120	3
2.คณิตศาสตร์	120	120	120	3
3.วิทยาศาสตร์	160	160	160	4
4.สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	80	80	80	2
5.สุขศึกษาและพลศึกษา	80	80	80	2
6.ศิลปะ	80	80	80	2
7.การงานอาชีพและเทคโนโลยี	80	80	80	2
8.ภาษาต่างประเทศ	120	120	120	3
2)สาระการเรียนรู้เพิ่มเติมภาษาอังกฤษ	40	40	40	1
รวม 8 กลุ่มสาระ	880	880	880	22
3)กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	3
รวม	1,000	1,000	1,000	25

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	40(1)
กิจกรรมแนะแนว	40(1)
กิจกรรมชมรม/โครงงาน	40(1)

4. รูปแบบการประเมิน

ความหมายของการประเมิน

ความหมายตามสารานุกรมศึกษาศาสตร์ ฉบับเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ 12 สิงหาคม 2535 กล่าวว่า “การประเมินหมายถึง กระบวนการตัดสินหรือพิจารณาตีคุณค่าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยการวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้ข้อมูลที่ผ่านมาการวิเคราะห์แล้วเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขสิ่งต่าง ๆ”

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548: 23) “การประเมิน (Evaluation) หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีหลักเกณฑ์

ศิริชัย กาญจนวาสี (2547: 4) “การประเมิน(Evaluation) หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของการพัฒนาโครงการ การดำเนินโครงการ และผลโครงการ”

ส.วาสนา ประवालพฤษ์ (2544: 12) “การประเมิน(Evaluation) หมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบหรือตัดสินคุณลักษณะ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อกำหนดคุณค่า คุณภาพความถูกต้อง ความเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์เป็นหลัก”

สรุปได้ว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการในการตัดสินคุณค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่างมีหลักเกณฑ์ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

นิยามการประเมิน

นิยามของการประเมินแตกต่างกันตามความคิดเห็นของนักประเมินและแตกต่างกันตามความหมายของการประเมินแต่ละช่วงเวลา ศิริชัย กาญจนวาสี (2545: 13-22) ได้สรุปพัฒนาการของนิยามการประเมินเป็น 6 ระยะ ดังนี้

ตาราง 4 พัฒนาการของนิยามการประเมิน

ระยะ	นิยามการประเมิน	นักประเมิน	รายละเอียดของนิยาม
1	การประเมิน (Evaluation) = การวัด (Measurement)	ทรอนด์ไค์และฮาเกน (Throndike and Hagen)	การประเมินได้รับการถ่ายทอดความรู้จากการวัด โดยที่การวัดผลถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการตัดสินหรือประเมินผู้เรียนว่ามีความรอบรู้มากน้อยเพียงใดผ่านทางวิธีการต่างๆ เช่น การสอบด้วยเครื่องมือวัด การสังเกตของผู้สอน เป็นต้น

ตาราง 4 (ต่อ)

ระยะ	นิยามการประเมิน	นักประเมิน	รายละเอียดของนิยาม
2	การประเมิน (Evaluation) = การวิจัยประยุกต์ (Applied Research)	รอสซี (Rossi)	การประเมินและการวิจัยนั้นมีความคล้ายคลึงกันอย่างมากในแง่กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทั้งในส่วนของ การออกแบบเครื่องมือและการวิเคราะห์
3	การประเมิน (Evaluation) = การตรวจสอบความสอดคล้อง (Determining Congruence)	ไทเลอร์ (Tyler)	การประเมินเป็นการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างผลที่ได้กับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
4	การประเมิน (Evaluation) = การช่วยตัดสินใจ (Assist Decision Making)	ครอนบาค (Cronbach), อัลคิน (Alkin), สตัฟเฟิลบีม และคณะ (Stufflebeam; et al)	การประเมินเป็นการแสวงหาสารสนเทศต่างๆที่เป็นประโยชน์เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ จากผู้บริหาร
6	การประเมิน (Evaluation) = การบรรยายอย่างลุ่มลึก (Description or Portrayal)	สเตก (Stake)	การประเมินคือการบรรยายสิ่งที่มุ่งประเมินอย่างสมบูรณ์โดยผู้ประเมิน จะต้องบรรยายความสัมพันธ์และความสอดคล้องของสิ่งที่คาดหวัง สิ่งที่เกิดขึ้นจริง และมาตรฐานให้ครอบคลุมสิ่งที่มุ่งประเมิน
7	การประเมิน (Evaluation) = การตัดสินคุณค่า (Determining of Worth or Value)	สคริฟเวน (Scriven)	การประเมินคือการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน

ที่มา: ศิริชัย กาญจนวาสี. (2545). *ทฤษฎีการประเมิน*. หน้า 13-22.

กระบวนการทัศน์ของการประเมิน

กระบวนการทัศน์ของการประเมินที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้มีหลายกระบวนการทัศน์ ทั้งนี้สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2541: 109-310) และศิริชัย กาญจนวาสี (2545: 13-22) ได้สรุปโดยจำแนกออกเป็น 8 กระบวนการทัศน์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตาราง 5 กระบวนการทัศน์ของการประเมิน

กระบวนการ ทัศน์การ ประเมิน	ลักษณะ สำคัญ	รูปแบบการ ประเมิน	ข้อดี	ข้อจำกัด
การประเมินตาม วัตถุประสงค์	มุ่งเน้นประเมิน ว่าผลการ ดำเนินงาน นั้นๆ บรรลุ วัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้มาก น้อยเพียงใด	-วิธีการประเมิน ของไทเลอร์, - วิธีการประเมิน ของ เมทเฟสเซล และมิเชล (Metfessel and Michel), - วิธีการประเมิน ของ แฮมมอนด์ (Hammond) - โมเดลการ ประเมินความไม่ สอดคล้องของ โพรวัส (Provus) - วิธีการประเมิน ประสิทธิผลของ การอบรมของเคิร์ก แพททริก (Kirkpatrick), - วิธีการประเมิน ภาคขยายของ ไทเลอร์ (Tyler)	สะดวกในการ ปฏิบัติ โดยผู้ ประเมินสามารถ นิยามมาตรฐาน และความสำเร็จ โดยใช้วัตถุประสงค์ เป็นพื้นฐาน	เน้นผลปลายทางมากเกินไป ทำให้ ละเลยผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นใน ขั้นตอนต่างๆ ของการประเมิน

ตาราง 5 (ต่อ)

กระบวนทัศน์การประเมิน	ลักษณะสำคัญ	รูปแบบการประเมิน	ข้อดี	ข้อจำกัด
การประเมินเพื่อการจัดการ	มุ่งเน้นกระบวนการในการแสวงหาสารสนเทศต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ เพื่อนำเสนอให้ผู้บริหารได้ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด	- รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP) - รูปแบบการประเมินของยูซีแอลเอ (UCLA) - รูปแบบการประเมินของเวลช์ (Welch)	ได้สารสนเทศต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ	ระบบการประเมินยังไม่ทันต่อความต้องการของสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ
การประเมินเน้นทฤษฎี	เป็นการประเมินที่พยายามที่จะให้ได้แนวทางเลือกในการประเมินโปรแกรม การศึกษาที่ทำให้การประเมินมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาโปรแกรม การศึกษามากขึ้น	- การประเมินโดยเน้นทฤษฎีโปรแกรม การประเมินโดยทฤษฎีจากการวิจัยในทางประเมิน	เป็นการประเมินที่ให้คำตอบเชิงประสิทธิผลของแผนงานโครงการ พร้อมช่วยให้คำตอบที่เป็นนัยทั่วไปในเชิงเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดหรือไม่เกิดประสิทธิผล	ใช้เวลาและการลงทุนค่อนข้างมาก ต้องมีการวางแผน จัดสรรทรัพยากร และคัดเลือกทฤษฎีเป็นอย่างดี
การประเมินตนเอง	เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ผลการประเมินในการปรับปรุงพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน พัฒนาการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด	วิธีการประเมินตนเองตามแนวพุทธศาสตร์	สอดคล้องกับปรัชญาการประเมินที่ให้มีการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงและพัฒนา	ยากในการกำจัดอคติทำให้ผลการประเมินอาจขาดการยอมรับและไม่น่าเชื่อถือ
การประเมินผลิตภัณฑ์	เป็นกระบวนการตัดสินใจคุณค่าของผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา เช่น เอกสาร ตำรา หลักสูตร แบบสอบผลงานวิจัย ทางการศึกษา สื่อการเรียนการสอน	รูปแบบการประเมินของปุยแซงค์	ใช้ผลการประเมินเป็นสารสนเทศเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพของผลิตภัณฑ์	อาจมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์มีราคาสูงขึ้นและขาดความคิดริเริ่มในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

ตาราง 5 (ต่อ)

กระบวน ทัศน์การ ประเมิน	ลักษณะสำคัญ	รูปแบบการประเมิน	ข้อดี	ข้อจำกัด
การประเมิน โดย ผู้เชี่ยวชาญ	เป็นการประเมินที่มี แนวคิดว่าการประเมิน เป็นเรื่องของคุณค่าที่ มนุษย์สามารถเข้าถึง ได้ ถ้ามนุษย์มีความรู้ หรือมีความเชี่ยวชาญ ในสาขาวิชาชีพ	- ระบบการประเมินแบบ เป็นทางการ - ระบบการประเมินแบบ ไม่เป็นทางการ - ระบบการประเมินแบบ คณะกรรมการเฉพาะกิจ - ระบบการประเมินแบบ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะกิจ	ง่ายต่อการนำไป ปฏิบัติ	การประเมินมีความ เป็นอัตนัยสูง
การประเมิน แบบสืบสวน สอบสวน	เป็นการประเมินที่มี แนวคิดที่จะก่อให้เกิด ดุลยภาพของทัศนะ เชิงนิเสธและเชิงนิ มานของผู้ประเมินที่มี ผลต่อการประเมิน เพื่อให้เกิดความยุติธรรม ในการประเมินและผล การประเมิน	- รูปแบบการปรับวิธีการ เชิงกฎหมาย, - รูปแบบการปรับวิธีกึ่ง กฎหมาย - รูปแบบการใช้การ อภิปรายที่ไม่ใช่การ สืบพยาน	มีการรวบรวมข้อมูล สารสนเทศที่หลากหลาย หลายกว้างขวาง เปิด โอกาสให้หลายฝ่าย ได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	ไม่สอดคล้องกับ ปรัชญาการประเมิน ที่มีการพิจารณา ข้อมูลจาก ผู้สนับสนุนและ คัดค้านทำให้มองได้ ว่าเป็นการจับผิด
การประเมิน เชิงธรรมชาติ	มีแนวคิดที่มุ่งให้ ความสำคัญต่อการลง ไปสัมผัสสารสนเทศ/ ข้อมูลและบริบทตาม ธรรมชาติ อีกทั้งยัง เป็นการมุ่งตอบ สอนอง ความต้องการของผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ใน กิจกรรมต่าง ๆ ของ สังคม	- รูปแบบการประเมินเพื่อ การตัดสินใจคุณค่าของสเตก (Stake) - รูปแบบการประเมินเชิง การตอบสนอง	ให้ความสำคัญใน ความเป็นมนุษย์ใน การประเมินเปิด โอกาสให้ผู้ประเมิน ได้เข้าไปมีส่วนร่วม ในโครงการอย่าง ต่อเนื่อง	ใช้เวลา แรงงานและ ทรัพยากรอย่างมาก

ที่มา: ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. (2550). การพัฒนารูปแบบการประเมินหลักสูตร : การ
ประยุกต์ใช้การประเมินนิมิทาน. หน้า 14 -16.

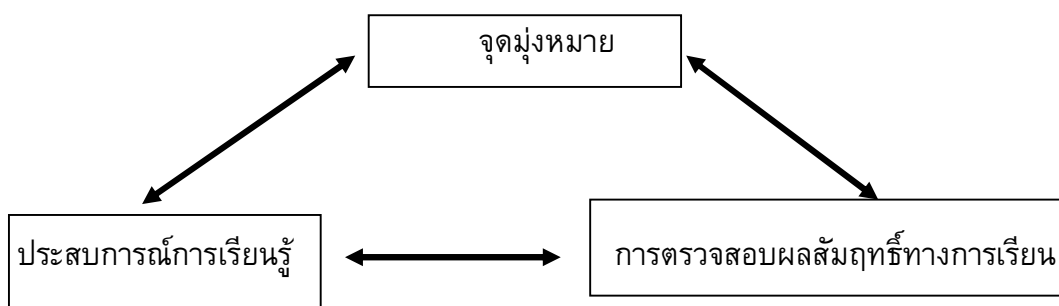
รูปแบบการประเมิน

รูปแบบการประเมินมีหลายประเภท สำหรับที่จะนำเสนอต่อไปนี้ เป็นรายละเอียดของรูปแบบการประเมินแบบต่างๆ ซึ่งยาวดี ราชัยกุล (2546: 30–58), สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 270 - 285), สมคิด พรหมจ้อย (2550: 51-75) และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544: 171–257) ได้เสนอไว้ ผู้วิจัยได้เลือกมานำเสนอทั้งหมด 7 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler)
2. รูปแบบการประเมินของอัลคิน (Marvin C. Alkin)
3. รูปแบบการประเมินของโพรวัส (Melcoim M. Provus)
4. รูปแบบการประเมินของสคริฟเวน (Michael Scriven)
5. รูปแบบการประเมินของสเตค (Robert E. Stake)
6. รูปแบบการประเมินของแฮมมอน (Robert L. Hammond)
7. รูปแบบการประเมินของ แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daneil L. Stufflebeam)

รูปแบบการประเมินของ ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler)

ไทเลอร์ (Tyler. 1969) เป็นผู้นำที่สำคัญในการประเมินโครงการ ได้ให้ความหมายของการประเมิน การประเมินคือ การเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ โดยมีความเชื่อว่า จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างชัดเจน รัดกุม และจำเพาะเจาะจงแล้ว จะเป็นแนวทางช่วยในการประเมินได้เป็นอย่างดีในภายหลัง เขาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมิน โดยเสนอเป็นกรอบแนวคิดครั้งแรกในปี ค.ศ.1943 โดยเน้นการกำหนดวัตถุประสงค์เหล่านั้น โดยมีแนวความคิดว่า โครงการประสบความสำเร็จหรือไม่ ดูได้จากผลผลิตของโครงการว่า ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้แต่แรกหรือไม่เท่านั้น แนวคิดลักษณะนี้ เรียกว่า แบบจำลองยึดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายเป็นหลักดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 รูปแบบการประเมินของไทเลอร์

ที่มา: สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. หน้า 270.

วิธีการประเมินภาคขยายของ ไทเลอร์ (Tyler)

ไทเลอร์ มีความเชื่อว่าการประเมินค่าโปรแกรมเป็นกระบวนการที่ช่วยสร้าง พัฒนา ปรับปรุง และทำให้โปรแกรมทางการศึกษาที่มีคุณภาพดำรงอยู่อย่างยั่งยืน สาระของการประเมินสรุปได้ดังนี้ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ 2541: 130-131)

การประเมินค่าวัตถุประสงค์ โปรแกรมทางการศึกษาที่มีอยู่มากมายและมีความหลากหลายก็ด้วยวัตถุประสงค์ของโปรแกรมที่ต้องการเน้นในจุดที่แตกต่างกัน และในบางครั้ง วัตถุประสงค์ของโปรแกรมก็ถูกบิดเบือนไปจากหลักการที่ควรจะเป็น เพราะสิ่งที่เน้นในวัตถุประสงค์ของโปรแกรมไม่ได้นำมาพิจารณาให้เหมาะสม ในการประเมินโปรแกรมเพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนาและการให้ทุนสนับสนุนหรือส่งเสริมโปรแกรมต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นที่ต้องประเมิน วัตถุประสงค์ของโปรแกรมการศึกษาด้วยเกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์ 1 วัตถุประสงค์ควรเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับปรัชญาทางการศึกษาของสถาบัน

เกณฑ์ 2 วัตถุประสงค์ควรมีความเกี่ยวข้องและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาในรายวิชานั้นๆ

เกณฑ์ 3 วัตถุประสงค์ที่เสนอไว้ในโปรแกรมควรเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะได้มีโอกาสในการใช้สิ่งที่เขาจะได้เรียนรู้ไป นั่นคือสิ่งที่เขาจะได้เรียนรู้จะเป็นประโยชน์กับเขาในทางปฏิบัติ

เกณฑ์ 4 วัตถุประสงค์ควรมีความเหมาะสมในแง่ที่เป็นความต้องการ ความสนใจ และเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน และในกรณีที่เป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญแต่ผู้เรียนไม่สนใจในโปรแกรมก็ควรที่จะกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อที่จะพัฒนาแรงจูงใจในการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์นั้นด้วย

รูปแบบการประเมินของ อัลคิน (Alkin)

อัลคินในฐานะผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาด้านการประเมินผลของมหาวิทยาลัย แคลิฟอร์เนีย ที่ลอสแอนเจลิส (UCLA) เขาได้เสนอทฤษฎีของประเมินในบทความ Evaluation Theory Development เมื่อ คศ. 1969 จุดเน้นของทฤษฎีนี้ก็คือ การประเมินเพื่อการตัดสินใจในขอบเขตของข้อสนเทศที่สมบูรณ์ ในเรื่องของข้อมูล แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวม ตลอดจนวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อไปสู่การสรุปที่ถูกต้อง ซึ่งจะก่อให้เกิดการตัดสินใจโครงการนั้นว่าจะดำเนินการต่อไปอย่างไร รูปแบบการประเมินนี้บางที่เรียกว่า CSE Model ซึ่งเป็นรูปแบบของ Center for the Study of Evaluation ซึ่ง อัลคินเป็นผู้อำนวยการศูนย์วิธีการประเมิน อัลคินได้วางแผนการประเมินโครงการมีขอบเขตในด้านต่างๆ 5 วิธีการด้วยกันคือ

1. การศึกษาระบบ (System Assessment) เป็นการศึกษาของโครงการช่วยให้มองเห็นและเข้าใจในขอบเขตและจุดมุ่งหมายได้อย่างดี ทำให้สามารถมองเห็นแนวทางในการประเมินได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้การศึกษาถึงความต้องการของนักเรียน ของชุมชนในสภาวะการณ์นั้น เพื่อจะได้เปรียบเทียบความต้องการของด้านต่าง ๆ ของนักเรียนโรงเรียนและชุมชนทำให้เกิดการหล่อหลอม และสร้างความสัมพันธ์ให้ผสมกลมกลืนอย่างดีที่สุด บางทีเรียกขั้นตอนนี้ว่าทำการสำรวจความต้องการ (Need Assessment) เพื่อทำการตัดสินใจในการเลือกปัญหาของโครงการนั่นเอง

2. การวางแผนของโครงการ (Program Planning) เป็นส่วนที่จะประเมินในการวางแผนของโครงการว่าได้ดำเนินการตามแผนเป็นอย่างไร เลือกกระบวนการที่สอดคล้องและเหมาะสมกับระบบดังกล่าวตามที่กล่าวมาแล้วอย่างไร หมายถึงการที่จะทำให้ความต้องการของนักเรียน โรงเรียนและชุมชนได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ฉะนั้นในการวางแผนของโครงการจะต้องประเมินให้ครอบคลุมมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เทคนิคที่ใช้การประเมินอาจใช้เกณฑ์ภายใน ได้แก่ การประเมินในด้านโครงสร้างระบบและความเป็นไปได้ทางปฏิบัติ ส่วนการใช้เกณฑ์ภายนอกอาจจะใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ หรือจะใช้วิธี Delphi ก็ได้ การตัดสินใจตอนนี้เป็น การเลือกโครงการ นั่นเอง

3. การปฏิบัติการตามโครงการ (Program Implementation) เป็นการประเมินการนำไปใช้หรือการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบว่าได้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงไรหรือเป็นการประเมินความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่กำหนดไว้กับการปฏิบัติจริงนั่นเอง การประเมินในระหว่างปฏิบัติการนี้ จะช่วยทำให้มองเห็นภาพการทำงานเป็นระยะไป เป็นการประเมินที่เรียกว่า Formative Evaluation ซึ่งถือว่าเป็นการประเมินเพื่อช่วยให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาในระหว่างดำเนินการได้เป็นอย่างดี การตัดสินใจขั้นนี้ คือ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการ

4. การปรับปรุงโครงการ (Program Improvement) ได้แก่ การประเมินสรุปผลจากการจัดทำโครงการ ในขั้นนี้นำข้อมูลทั้งหลายมาทำการวิเคราะห์ โดยแยกเป็นปัญหาแต่ละด้านไป แล้วรวมสรุปเป็นภาพรวม เพื่อเสนอให้ผู้รับผิดชอบในโครงการได้ตัดสินใจข้อมูล นอกจากจะส่วนที่เรียกว่าเป็นผลผลิตโดยตรงจากโครงการแล้ว อาจจะมีข้อมูลที่ตามมาหรือเป็นผลกระทบจากการทำโครงการมีอะไรบ้าง Alkin ได้เสนอแนะว่าผลกระทบถือว่าเป็นผลของโครงการที่สำคัญไม่น้อยกว่าผลผลิตโดยตรง ซึ่งนักประเมินรุ่นก่อนไม่มีใครจะให้ความสนใจมากนักที่จะประเมินผลกระทบจากโครงการ

5. การให้สัตยาบันโครงการ (Program Certification) ขั้นสุดท้ายของการประเมินเป็นการให้การรับรองร่วมกันในโครงการหลังจากได้รับข้อมูลด้านต่างๆ จากนักประเมินอย่างเพียงพอ ผลการให้การรับรองว่าโครงการนี้จะรับหรือไม่รับ หรือจะให้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ด้านไหน ก็ควรจะให้ความเห็นชอบร่วมกัน เพราะจะมีผลต่อการดำเนินการของโครงการในภาคต่อๆ ไป ขั้นตอนนี้เป็น การตัดสินใจในการจะยุติโครงการหรือรับรองโครงการนั่นเองแนวทางของ อัลคินแม้จะวางแนวทางการประเมินไว้อย่างดีก็ตาม

รูปแบบการประเมินของ โพรวัส (Melcoim M. Provus)

โพรวัสได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบซึ่งเรียกว่า “การประเมินผลตามความแตกต่างหรือประเมินผลความไม่สอดคล้อง” (Discrepancy Evaluation) ซึ่งจะประเมินทั้งหมด 5 ส่วน คือ 1) การออกแบบ (Design) 2) ทรัพยากรหรือสิ่งที่เริ่มตั้งไว้เมื่อใช้หลักสูตร (Installation) 3) กระบวนการ (Process) 4) ผลผลิตของหลักสูตร (Products) 5) ค่าใช้จ่ายหรือผลตอบแทน (Cost) ในแต่ละส่วนจะมีขั้นตอนการประเมินผลเหมือนกันโดยจะดำเนินการเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

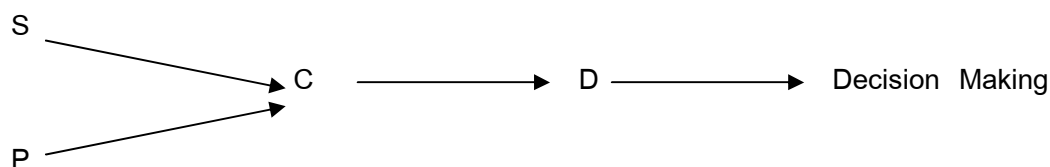
ขั้นที่ 1 ผู้ประเมินจะต้องกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน (Standards -S) ของสิ่งที่ต้องการวัดก่อน เช่น มาตรฐานด้านเนื้อหา เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ผู้ประเมินต้องรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติจริงของสิ่งที่ต้องการวัด (Performance - P)

ขั้นที่ 3 ผู้ประเมินนำข้อมูลที่รวบรวมได้ในขั้นที่ 2 มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 1 (Compare - C)

ขั้นที่ 4 ผู้ประเมินศึกษาความแตกต่าง หรือความไม่สอดคล้องระหว่างผลการปฏิบัติจริงกับเกณฑ์มาตรฐาน (Discrepancy - D)

ขั้นที่ 5 ผู้ประเมินส่งผลการประเมินไปให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรว่าจะยกเลิกการใช้หลักสูตรที่ประเมิน หรือปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติหรือเกณฑ์มาตรฐานให้มีคุณภาพดีขึ้น (Decision Making)

ภาพประกอบ 5 รูปแบบการประเมินของโพรวัส

ที่มา: สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. หน้า 274.

S = Standard เป็นขั้นแรกของการดำเนินการประเมินหลักสูตร กล่าวคือ ผู้ประเมินผลต้องตั้งสิ่งมาตรฐานที่ต้องการวัดไว้ก่อน

P = Performance หลังจากดำเนินการขั้นแรกเรียบร้อยแล้ว ผู้ประเมินจะต้องรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติจริง ในสิ่งที่ต้องการวัดมาให้เพียงพอ ข้อมูลที่รวบรวมควรเป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นพฤติกรรมที่ชัดเจน

C = Compare เมื่อตั้งมาตรฐานและรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว ก็นำข้อมูลมาเปรียบเทียบเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

D = Discrepancy จากการเทียบข้อมูลกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ ผู้ประเมินพบว่า มีช่องว่าง อะไรที่เกิดขึ้นกับผลที่คาดหวัง

D = Decision Making ประเมินจะส่งผลประเมินไปให้ผู้ที่จะตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง

รูปแบบการประเมินของ สคริฟเวน (Michael Scriven)

สคริฟเวน (Scriven. 1967) ได้นำแนวคิดของครอนบาคมาขยายให้กว้างออกไป สคริฟเวน ได้เน้นการประเมิน 4 ลักษณะ คือ

ก. ประเมินผลย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินที่อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการ หรือดำเนินการหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน

ข. การประเมินผลรวบยอด (Summative Evaluation) เป็นการประเมินสรุปของหลักสูตรจะดำเนินการเมื่อสิ้นสุดกระบวนการใช้หลักสูตรแล้ว ทั้งนี้เพื่อเป็นการตัดสินคุณค่าของหลักสูตรตลอดจนหาจุดเด่น หรือจุดบกพร่องของหลักสูตร ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เพื่อการนำไปใช้กับหลักสูตรอื่น

ค. การประเมินผลภายใน (Intrinsic Evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งต่างๆ ภายในตัวของมันเอง เช่น การประเมินเนื้อหา จุดมุ่งหมายโครงสร้างของหลักสูตร เป็นต้น

ง. การประเมินผลสำเร็จ (Pay-off Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดจากสิ่งต่างๆ สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้ในการดำเนินการหลักสูตร เช่น การประเมินผลที่เกิดจากการสอนของครูที่มีต่อนักเรียนหรือผลที่เกิดขึ้นกับครู หรือผลที่เกิดกับผู้ปกครอง เป็นต้น

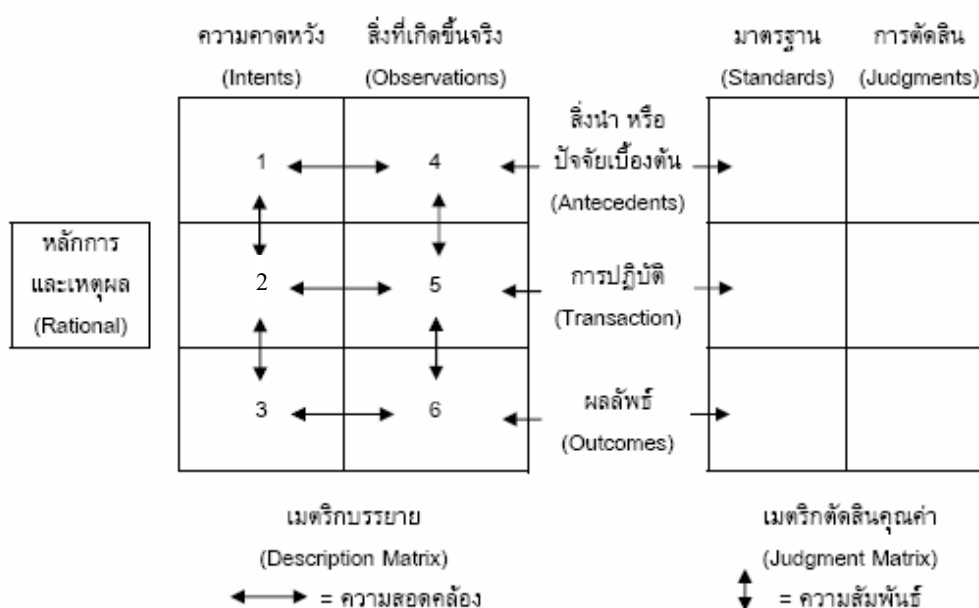
จุดเด่นสำคัญของการประเมินผลโดยยึดหลักเกณฑ์เป็นหลักของสคริฟเวน ก็คือ เป็นการประเมินผลทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากหลักสูตรที่คาดหวังไว้และไม่คาดหวังไว้ เป็นการขยายแนวคิดของไทเลอร์ สคริฟเวน ไม่ได้เสนอแนะอะไรเกี่ยวกับวิธีการประเมิน องค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไร เป็นเพียงการเสนอรูปแบบรวมๆ ของการประเมินผลตามทัศนะของเขาเท่านั้น ข้อจำกัดในรูปแบบการประเมินของสคริฟเวน

1. สคริฟเวน มิได้เสนอแนะวิธีการประเมินองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรว่าจะทำอย่างไรเพียงแต่บรรยายแนวคิดรวบยอดในลักษณะกว้างๆ ซึ่งเป็นปัญหาในการปฏิบัติ

2. การอธิบายความคิดรวบยอดบางอย่างค่อนข้างคาบเกี่ยวกันอยู่ เช่น อธิบายบทบาทของการประเมินว่าเป็นอย่างไรแล้วอธิบายเกี่ยวกับการประเมินย่อย การประเมินรวม การประเมินภายใน การประเมินผลสำเร็จ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วการประเมินทั้ง 4 ลักษณะคือ บทบาทของการประเมินนั่นเอง

รูปแบบการประเมินของ สเตค (Robert E. Stake)

สเตค (Stake. 1967) ได้เสนอรูปแบบประเมินนี้ เพื่อประเมินโครงการทางการศึกษา รูปแบบการประเมินประกอบด้วย กิจกรรมหลัก 2 ประการ คือ การบรรยาย (Description) และการตัดสินใจ (Judgments) ซึ่งการบรรยายนั้นเป็นการอธิบายลักษณะของข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากแหล่งต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนำ (Antecedents) การปฏิบัติ (Transactions) และผลที่ตามมา (Outcomes) ส่วนการตัดสินใจเป็นการตัดสินคุณค่าหรือคุณภาพของโครงการ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการบรรยายมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งในด้านปัจจัยที่ต้องการกระบวนการ และผลผลิต ในทัศนะของสเตคเห็นว่าการประเมินควรพิจารณาอย่างครอบคลุมมิใช่ทำเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของโครงการ แนวความคิดของสเตคได้เสนอโครงการแบบจำลองการประเมินซึ่งใช้ชื่อว่า แบบจำลองเคาน์เทนซ์ (COUNTENANCE MODEL) ซึ่งตามโครงสร้างของแบบจำลองนี้ได้จำแนกข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ ภาคบรรยาย (Description Matrix) และภาคการตัดสินคุณค่า (Judgments Matrix) และได้เสนอว่าก่อนการบรรยาย หรือการตัดสินของคุณค่าใดๆ นักประเมินควรที่จะวิเคราะห์หลักการและเหตุผลของโปรแกรมนั้นๆ ด้วย โครงสร้างของแบบจำลองเคาน์เทนซ์ สเตคแสดงได้ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 รูปแบบการประเมินของสเตค

ที่มา: สมคิด พรหมจักษ์. (2550). เทคนิคการประเมินโครงการ. หน้า 60.

สเตคเสนอวิธีการประเมินในรูปของเมตริก (Matrix) สองประเภท คือ เมตริกบรรยาย และเมตริกตัดสินคุณค่า ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ในเมตริกบรรยาย แบ่งออกเป็น 6 ช่อง คือ

ช่องที่ 1 หมายถึง ภาวะการณ์ที่คาดหวังว่าต้องมียู่ก่อนที่การดำเนินงานโครงการเกิดขึ้น โดยถือว่าเป็นภาวะการณ์ที่เอื้ออำนวยให้เกิดผลดังที่คาดหวังไว้

ช่องที่ 2 หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานตามความคาดหวังว่าจะเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ คือ ก่อให้เกิดผลตามที่มุ่งหมายไว้

ช่องที่ 3 หมายถึง ผลลัพธ์ที่คาดหวังว่าจะได้รับหลังจากการดำเนินงาน

ช่องที่ 4 หมายถึง ปัจจัยเบื้องต้นที่มีอยู่จริงก่อนที่เริ่มโครงการ

ช่องที่ 5 หมายถึง กระบวนการดำเนินงานตามที่สังเกตได้จริงจากโครงการ

ช่องที่ 6 หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงๆ หลังจากโครงการจบลงแล้ว

ตั้งแต่ช่องที่ 1 ถึง 6 ผู้ประเมินต้องพิจารณาข้อมูลใน 2 แนวคือ ในแนวตั้ง ได้แก่ ช่อง 1-2-3 และ 4-5-6 ควรมีความสัมพันธ์กัน เพื่อดูว่าปัจจัยเบื้องต้นเอื้ออำนวยต่อกระบวนการหรือไม่และในแนวนอน ได้แก่ 1-4, 2-5 และ 3-6 ต้องมีความสอดคล้องกัน ทั้งนี้ เพื่อต้องการตรวจสอบว่า ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติจริงๆ ในแต่ละส่วนตามแนวตั้งนั้นมีความสอดคล้องกับสิ่งที่คาดหวังไว้หรือไม่ประการใด และต้องมีการปรับปรุงในส่วนใดบ้าง เมื่อพิจารณาทั้งในแนวตั้งและในแนวนอนแล้วพบว่า มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกันแสดงว่า โครงการนั้นเป็นโครงการที่บรรลุผลตามที่คาดหวังเอาไว้

2. ในเมตริกการตัดสินคุณค่าจำเป็นต้องใช้เกณฑ์มาตรฐานเพื่อพิจารณาข้อมูลที่ได้จากเมตริกบรรยาย เกณฑ์มาตรฐานนี้อาจมีอยู่ก่อนแล้วหรือตั้งขึ้นใหม่โดยคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบโครงการก็ได้ สำหรับที่มาของการตัดสินใจควรให้ผู้ประเมินมีบทบาทด้วย คือ ต้องสรุปออกมาให้ได้ว่า โครงการการศึกษามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรือต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงที่จุดใดหรือมีปัจจัยอะไรเป็นตัวเกื้อหนุน หรือเป็นอุปสรรคต่อโครงการแนวคิดของสเตคแตกต่างกันไปจากแนวคิดของคนอื่นๆ ตรงที่ถ้าพบว่าผลลัพธ์ยังไม่ดี ไม่ได้หมายความว่า การวางแผนไม่ดีหรือหลักสูตรไม่ดี แต่อาจบกพร่องที่องค์ประกอบอื่นๆ เช่น การจัดเวลา สภาพแวดล้อม ผู้สอน ผู้บริหาร ผู้เรียน หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ก็ได้ การเปรียบเทียบภาคบรรยายกับภาคตัดสินคุณค่าทำได้โดยอาศัย 2 หลักเกณฑ์ คือ

2.1 เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) เกณฑ์นี้ผู้ประเมินต้องสรุป หรือ จัดหามาตรฐานที่ควรจะเป็นในการดำเนินการของปัจจัยที่ควรมี กิจกรรมที่ควรปฏิบัติ ผลของการปฏิบัติหรือผลของงานที่ควรได้รับ ซึ่งตั้งขึ้นตามความคิดเห็นของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

2.2 เกณฑ์สัมพัทธ์ (Relative Criteria) เกณฑ์นี้ผู้ประเมินต้องจัดหาภาคบรรยายของโปรแกรมใด โปรแกรมหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาเปรียบเทียบซึ่งต้องเป็นโปรแกรมหรือโครงการซึ่งได้รับการปรับปรุง และพิจารณาเป็นอย่างถี่ถ้วนเป็นที่ยอมรับว่ามีมาตรฐานแล้ว ได้มาจากโครงการอื่นที่ทำไปแล้วนั่นเองในเรื่องของเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินนั้นมีผู้ให้ความ

คิดเห็นที่แตกต่างกัน ครอนบาค (Cronbach) เห็นว่าควรใช้เกณฑ์มาตรฐานสัมบูรณ์ในการตัดสินใจ เพราะหลักสูตรหรือโครงการต่างๆ มีจุดมุ่งหมายต่างกัน ถ้าใช้เกณฑ์อาจทำให้ตีความหมายผิดพลาดได้ ส่วนสคริฟเวน (Scriven) เห็นว่า ควรใช้เกณฑ์มาตรฐานสัมพัทธ์ในการตัดสิน เพราะในการประเมิน นักศึกษาย่อมอยากจะทราบว่า โครงการหนึ่งดีกว่าอีกโครงการหนึ่งหรือไม่ จึงต้องเปรียบเทียบโครงการที่ประเมินกับโครงการอื่นที่เห็นว่ามาตรฐาน และเขามีความเห็นว่า การบรรยายผลิตผลทางการศึกษาเป็นสิ่งที่สลับซับซ้อนจึงเป็นการยากที่จะบรรยายโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานสัมบูรณ์

รูปแบบการประเมินของแฮมมอนด์ (Robert L. Hammond)

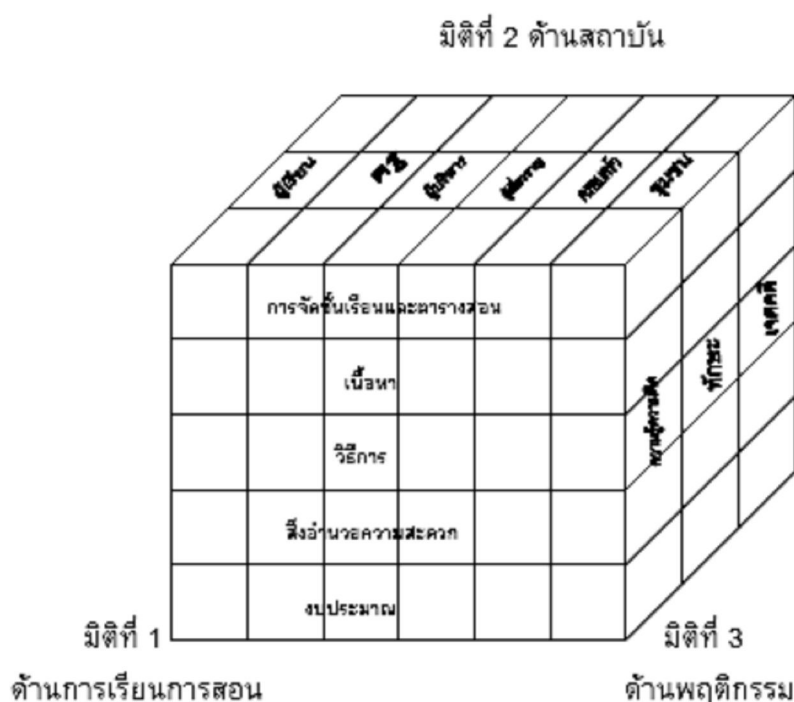
แฮมมอนด์ (Hammond. 1969) มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบว่าการปรับปรุงหลักสูตรมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยมีรูปแบบของการประเมินหลักสูตรประกอบด้วยสามมิติ คือ

มิติที่ 1 ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดชั้นเรียนและตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีการสอน วัสดุอุปกรณ์และค่าใช้จ่าย

มิติที่ 2 ด้านสถาบัน ได้แก่ ผู้เรียน ครู ผู้บริหาร ครอบครัว ผู้เชี่ยวชาญ และชุมชน

มิติที่ 3 ด้านพฤติกรรม ได้แก่ ความรู้ ความจำ เจตคติ และทักษะ

ดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์

ที่มา: สมคิด พรหมจรรย์. (2550). เทคนิคการประเมินโครงการ. หน้า 42.

ภาพประกอบ 7 แสดงว่า มิติที่ 1 และมิติที่ 2 ให้ข้อมูลเชิงอธิบาย ส่วนมิติที่ 3 ให้ข้อมูลที่เป็นวัตถุประสงค์จะทำให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมใดบ้าง ทั้ง 3 มิตินี้มีความสัมพันธ์กัน เช่น ผู้ประเมินต้องการทราบว่า ถ้าใช้วิธีสอน (มิติที่ 1) แล้วจะทำให้นักเรียน (มิติที่ 2) เกิดทักษะตามที่ต้องการหรือไม่ (มิติที่ 3) ดังนั้นข้อมูลในมิติที่ 1 และมิติที่ 2 จะเป็นข้อมูลเชิงอธิบายเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นกระบวนการและสภาพสังคม ส่วนมิติที่ 3 เป็นความมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้น การประเมินหลักสูตรตามแนวของแฮมมอน จึงต้องทำการประเมินทั้ง 3 มิติ

วิธีการประเมิน การประเมินโครงการตามแนวของแฮมมอนต์ ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. นำโครงการหรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง มาทำความเข้าใจและกำหนดให้เป็นสิ่งที่ต้องพัฒนา เช่น จากหลักสูตรที่ใช้อยู่ หรือวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่ต้องพัฒนา เช่น การแนะแนว การบริหารห้องสมุด หรือการจัดการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของนักเรียน เป็นต้น
2. กำหนดสิ่งที่ต้องประเมิน นิยาม และลักษณะตัวแปรต่างๆ ที่ต้องการพัฒนาให้ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป
3. กำหนดวัตถุประสงค์ พฤติกรรมต่างๆ ที่ต้องการเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
4. จัดดำเนินการเก็บข้อมูล ได้แก่ เก็บข้อมูลและนำมาประเมินด้วยเทคนิควิธีการต่างๆ ของข้อมูล
5. การสรุปผลการประเมิน ได้แก่ การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ในแต่ละองค์ประกอบ จะได้ทราบถึงเหตุผลของความสัมพันธ์เหล่านั้น จะช่วยให้การตัดสินใจปรับเปลี่ยนโครงการหรือกิจกรรมในทิศทางที่ถูกต้องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

รูปแบบการประเมินของ สตัฟเฟิลบีม (Daneil L. Stufflebeam)

สตัฟเฟิลบีม และคณะ (Stufflebeam; Other. 1967) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินที่เรียกว่า ซีปปี้โมเดล (CIPP Model) เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นที่สำคัญคือ ให้ความสำคัญกับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา วัตถุประสงค์การประเมินคือ การให้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจคำว่า CIPP เป็นคำย่อมาจากคำว่า Context Input Process and Product สตัฟเฟิลบีมได้ให้ความหมายการประเมินเป็นกระบวนการของการบรรยาย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ข่าวนสาร เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ เลือกทางเลือกที่เหมาะสม ซึ่งการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศที่สำคัญ มุ่งประเมิน 4 ด้าน คือ การประเมินบริบท (Context Evaluation) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

นอกจากนี้สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam. 2550: ออนไลน์) ได้นำเสนอการปรับปรุง รายละเอียดของการพัฒนา และแบบตรวจรายการซึ่งเป็นเครื่องมือช่วยในการประเมินของการประเมินแบบชิปปี้ (The CIPP Model for Evaluation: An update, a review of the model's development, a checklist to guide implementation) ในการประชุม Oregon Program Evaluator Network: OPEN โดยแบ่งการประเมินผลผลิตออกเป็น 4 ส่วนย่อย คือ

- การประเมินผลกระทบ (Impact) เป็นการประเมินว่าโครงการเกิดผลกับกลุ่มเป้าหมายที่ตั้งไว้เพียงไร
- การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นการประเมินคุณภาพและผลลัพธ์ของโครงการ
- การประเมินความยั่งยืน (Sustainability) เป็นการประเมินว่าประสิทธิผลหรือประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการมีความต่อเนื่อง
- การประเมินการถ่ายโอน (Transferability) เป็นการประเมินความสามารถของกระบวนการที่ทำให้เกิดผลผลิตสามารถถ่ายโอน และปรับใช้กับสภาพการณ์อื่นอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

มาตรฐานการประเมิน

มาตรฐานการประเมินเป็นหลักการร่วมที่บุคคลที่ปฏิบัติงานในวิชาชีพการประเมิน เพื่อใช้วัดคุณค่าหรือคุณภาพของการประเมิน (Joint Committee. 1981; อ้างอิงจาก เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง มาตรฐานการประเมิน. 2550: 19) ซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการมาตรฐานการประเมินทางการศึกษา (Joint Committee on Standard For Educational Evaluation) ประกอบด้วย มาตรฐานอรรถประโยชน์ (Utility) มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility) มาตรฐานความเหมาะสม (Propriety) มาตรฐานความถูกต้อง (Accuracy) มีรายละเอียดดังนี้

1) มาตรฐานอรรถประโยชน์

มาตรฐานด้านอรรถประโยชน์ได้รับการเสนอขึ้นเพื่อให้มั่นใจว่าการประเมินนั้นจะต้องได้สารสนเทศที่จำเป็นสำหรับผู้ต้องการใช้ผลการประเมิน

U1 การกำหนดผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ประเมินควรกำหนดผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบทุกฝ่าย เพื่อจะได้รู้ว่าแต่ละฝ่ายต้องการสารสนเทศอะไร

U2 ความน่าเชื่อถือของผู้ประเมิน ผู้ประเมินจะต้องเป็นบุคคลที่ทั้งน่าไว้วางใจ และมีความสามารถในการทำการประเมินเพื่อให้ผลการประเมินที่ได้มีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับมากที่สุด

U3 การกำหนดและการเลือกสารสนเทศ ผู้ประเมินควรคัดเลือกสารสนเทศที่จะรวบรวมอย่างกว้างขวาง เพื่อให้สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับโครงการได้ครบถ้วนและตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้มอบหมายให้ทำการประเมินรวมทั้ง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ระบุไว้

U4 การกำหนดคุณค่า ผู้ประเมินควรบรรยายถึงมุมมอง กระบวนการ และหลักการที่ใช้ในการตีความ ผลการประเมินอย่างระมัดระวัง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการพิจารณา ตัดสินคุณค่าได้อย่างชัดเจน

U5 ความชัดเจนของรายงาน รายงานการประเมินจะต้องกล่าวหรือบรรยายโครงการที่ทำการประเมินอย่างชัดเจน ซึ่งจะต้องกล่าวถึงบริบท วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ ตลอดจนผลการประเมินเพื่อให้ได้สารสนเทศสำคัญทั้งหมดและง่ายต่อการทำความเข้าใจ

U6 รายงานผลทันเวลาและการเผยแพร่ผลการประเมิน ผู้ประเมินจะต้องเสนอผลการประเมินเบื้องต้นที่สำคัญ ๆ และเผยแพร่รายงานการประเมินให้ผู้ใช่ผลการประเมินที่กำหนดไว้ได้นำผลการประเมินไปใช้ได้ทันการ

U7 ผลกระทบจากการประเมิน ผู้ประเมินควรวางแผนดำเนินการ และรายงานผลการประเมินในลักษณะที่เป็นการให้กำลังใจผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อจะได้เพิ่มการนำผลการประเมินไปใช้

2) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้

มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ ได้รับการนำเสนอเพื่อให้ความมั่นใจว่า การประเมินจะเป็นไปตามสภาพจริงอย่างรอบคอบ มีศิลปะ และไม่ฟุ่มเฟือย

F1 มีกระบวนการประเมินที่ปฏิบัติได้ ผู้ประเมินควรกำหนดกระบวนการดำเนินโครงการที่ปฏิบัติได้จริงเพื่อให้เกิดอุปสรรคน้อยที่สุด แต่ได้สารสนเทศครบตามความต้องการ

F2 ความสามารถในการจัดการทางการเมือง ผู้ประเมินควรวางแผนดำเนินการโดยใส่ใจในความแตกต่างทางสถานภาพของกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง และกลุ่ม เพื่อให้ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย

F3 ความคุ้มค่า การประเมินจะต้องเกิดประสิทธิผลและได้สารสนเทศที่มีคุณค่าเพียงพอ ทั้งนี้ต้องใช้ทรัพยากรอย่างสมเหตุสมผล

3) มาตรฐานด้านความเหมาะสม

มาตรฐานด้านความเหมาะสม ได้รับการนำเสนอเพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการประเมินจะเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย สอดคล้องกับหลักจริยธรรม คำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้เกี่ยวข้องในการประเมิน รวมทั้งผู้ได้รับผลกระทบจากผลการประเมิน

P1 เน้นการบริการ ผู้ประเมินควรออกแบบการประเมินเพื่อช่วยให้องค์กรสามารถกำหนดความต้องการที่ครอบคลุมผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

P2 มีข้อตกลงเป็นทางการ ต้องมีการทำข้อตกลงกับคณะผู้ประเมินเป็นลายลักษณ์อักษร (ต้องทำอะไรบ้าง อย่างไร โดยใคร และเมื่อไร) เพื่อให้คณะผู้ประเมินปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ในข้อตกลงนั้นหรืออาจใช้เป็นเครื่องมือในการเจรจาต่อรองกันใหม่อย่างเป็นทางการ

P3 สิทธิความเป็นมนุษย์ของผู้ให้ข้อมูล ผู้ประเมินต้องออกแบบและดำเนินการประเมิน โดยเคารพและปกป้องสิทธิและสวัสดิภาพของกลุ่มตัวอย่าง (ผู้ให้ข้อมูล)

P4 การมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับมนุษย์ ผู้ประเมินควรคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และคุณค่าของผู้เกี่ยวข้องในการประเมินเพื่อให้ผู้มีส่วนร่วมไม่ถูกคุกคามหรือได้รับความเดือดร้อน

P5 การประเมินอย่างสมบูรณ์และเป็นธรรม ผู้ประเมินควรทำการประเมินให้สมบูรณ์และเป็นธรรมโดยการตรวจสอบและบันทึกจุดเด่นจุดด้อยของโครงการที่ทำการประเมิน เพื่อให้เห็นแนวทางที่จะเสริมสร้างจุดแข็ง และปัญหาต่าง ๆ ได้รับการเปิดเผย

P6 การเปิดเผยผลการประเมิน คณะผู้ประเมินที่เป็นทางการจะต้องเผยแพร่ผลการประเมินพร้อมทั้งข้อจำกัดในการประเมินให้กลุ่มบุคคลทุกฝ่ายที่ได้รับผลกระทบจากการประเมินทราบหรือบุคคลอื่นใดที่แสดงสิทธิอย่างเป็นทางการว่าจะต้องรับรู้ผลการประเมินนั้น ๆ ได้ สามารถเข้าถึงผลการประเมินด้วย

P7 ผลประโยชน์ทับซ้อน ผู้ประเมินจะต้องใส่ใจในผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างเปิดเผย และซื่อสัตย์ เพื่อไม่ให้เกิดการประนีประนอมในกระบวนการประเมินและผลการประเมิน

P8 ความรับผิดชอบต่องบประมาณ ผู้ประเมินจะต้องจัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายอย่างสมเหตุสมผล โดยมีความพร้อมที่จะรับการตรวจสอบหรือใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีจริยธรรมทางการเงิน

4) มาตรฐานด้านความถูกต้อง

มาตรฐานความถูกต้องได้รับการนำเสนอเพื่อให้มั่นใจว่าการประเมินจะต้องได้สารสนเทศที่เพียงพอเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของโครงการเพื่อนำมากำหนดความดี ความมีคุณค่าของโครงการที่ประเมิน

A1 เอกสารโครงการ ผู้ประเมินควรบรรยายและเรียบเรียงเอกสารเกี่ยวกับโครงการที่ประเมินอย่างชัดเจนและถูกต้อง เพื่อให้มีความกระจ่างชัดในตัวโครงการ

A2 การวิเคราะห์บริบท ผู้ประเมินควรตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับบริบทของโครงการให้ลึกพอที่จะรู้ว่าบริบทมีผลต่อโครงการอย่างไร

A3 บรรยายวัตถุประสงค์และกระบวนการ ผู้ประเมินจะต้องระบุวัตถุประสงค์และกระบวนการประเมินให้ละเอียดเพียงพอเพื่อที่จะแจกแจงและประเมินได้

A4 แหล่งสารสนเทศ ผู้ประเมินควรกำหนดแหล่งสารสนเทศที่ใช้ในการประเมินอย่างละเอียดเพื่อจะประเมินถึงความเพียงพอของสารสนเทศ

A5 ความตรงของสารสนเทศที่เหมาะสม ผู้ประเมินจะต้องเลือกหรือพัฒนาวิธีการ รวบรวมสารสนเทศที่จะใช้และปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่าเมื่อนำผลมาวิเคราะห์ ดีความแล้วจะได้สารสนเทศที่มีความตรงกับที่ต้องการจะได้

A6 ความเที่ยงของสารสนเทศ ผู้ประเมินจะต้องเลือกหรือพัฒนาวิธีการรวบรวมสารสนเทศที่จะใช้และปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความเที่ยงเพียงพอตามที่ตั้งใจจะได้

A7 ความเป็นระบบของสารสนเทศ สารสนเทศที่รวบรวม การวิเคราะห์ข้อมูล และการรายงานผลการประเมิน ควรมีการทบทวนอย่างเป็นระบบ หากพบความบกพร่องควรมีการปรับแก้ให้ถูกต้อง

A8 การวิเคราะห์สารสนเทศเชิงปริมาณ ผู้ประเมินควรวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้สารสนเทศเชิงปริมาณที่สามารถตอบคำถามการประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

A9 การวิเคราะห์สารสนเทศเชิงคุณภาพ ผู้ประเมินควรวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพอย่างเหมาะสมและเป็นระบบเพื่อให้ได้สารสนเทศเชิงคุณภาพที่สามารถตอบคำถามการประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

A10 ข้อสรุปที่เที่ยงธรรม ผู้ประเมินควรสรุปผลการประเมินอย่างชัดเจนและเที่ยงธรรมเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถประเมินข้อสรุปการประเมินได้

A11 รายงานผลการประเมินอย่างสมดุล ผู้ประเมินควรมีกระบวนการที่ปกป้องการบิดเบือนข้อมูลอันเนื่องมากรู้สึกส่วนบุคคล และอคติของบางกลุ่มบางพวกที่มีต่อการประเมิน เพื่อให้รายงานการประเมิน สะท้อน ข้อค้นพบในการประเมินอย่างเป็นธรรม

A12 การประเมินอภิमान ผู้ประเมินควรทำการประเมินความก้าวหน้าและการประเมินสรุปรวมด้วยตนเอง โดยเทียบกับมาตรฐานที่มีอยู่เพื่อให้ได้ข้อชี้แนะการดำเนินการประเมินอย่างเหมาะสม และเมื่องานเสร็จสมบูรณ์แล้วผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถตรวจสอบจุดแข็งจุดอ่อนของโครงการได้โดยง่าย

5. การนำหลักสูตรไปใช้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2538: 140-141) ได้กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผลนั้นควรจัดวางแผนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ดังนี้

1. การเตรียมวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ จะต้องศึกษา และวิเคราะห์หลักสูตรว่าจุดมุ่งหมายของการพัฒนาหลักสูตรและการสอนครั้งนี้มีเป้าประสงค์ที่แท้จริงคืออะไร และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โรงเรียนมีความพร้อมต่อการใช้หลักสูตร ด้านวัสดุประกอบหลักสูตร และแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาหลักสูตร งบประมาณ อาคารสถานที่ การเตรียมบุคลากรการวางแผนเพื่อการใช้หลักสูตรให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ง่าย

2. การเตรียมการจัดอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ ควรจัดการอบรมในรูปแบบเชิงปฏิบัติการ ครูได้ศึกษาการวิเคราะห์ปัญหาและการนำหลักสูตรไปปรับใช้ในห้องเรียน โดยการสร้างกำหนดการสอนการเลือกและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการทดลองสอนต้องมีผู้คอยดูแลนิเทศและบริการครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร

3. การจัดครูเข้าสอน เป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบเพราะครูเป็นผู้มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ ครูเป็นผู้ทำให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสและมีส่วนร่วมในชีวิตสังคมปัจจุบัน

4. การจัดตารางสอน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการใช้หลักสูตรต้องคำนึงถึงการเรียนรู้ ระดับความยากง่าย ช่วงการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ อัตราเวลาเรียน การใช้อาคารสถานที่ ห้องเรียนต้องมีการใช้ตลอดเวลา

5. การจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน ได้แก่ แผนการสอน พัฒนา คู่มือครู แบบเรียน และสื่อการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องจัดทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ ความสนใจและความต้องการของชุมชน

6. การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจว่าการใช้หลักสูตรจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรเกี่ยวกับการเรียนรู้ เจตคติ ความสามารถในการแก้ปัญหา สิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ สื่อ เช่น วิทยุ โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์จะช่วยให้ได้มาก ควรทำติดต่อกันแต่ไม่ควรนานเกินไปในแต่ละครั้ง

7. การจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ และการเลือกสรรโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ การเรียนไม่ได้เกิดขึ้นที่ห้องเรียนเท่านั้นการจัดบริการอาหารกลางวัน เลือกอาหารที่มีประโยชน์ ได้สัดส่วน มารยาทในการรับประทานอาหาร ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมภายนอกที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ และผลจากการเรียนรู้จะไปสู่การเปลี่ยนแปลงชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวผู้เรียนต่อไป

8. การจัดโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร เป็นสิ่งสำคัญ และต้องกระทำเป็นขั้นตอน ตามจุดมุ่งหมายของการใช้หลักสูตรที่กำหนดให้ไว้ชัดเจน การประเมินเพื่อปรับปรุงจะทำได้ง่ายและทราบว่าควรเริ่มปรับปรุงที่จุดใด วิธีการนั้นทำอย่างไร ควรประเมินทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

อุทัย บุญประเสริฐ (2540: 9) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้นั้นมีแนวคิดหลักการและแนวปฏิบัติโดยสาระสรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้นั้นจะรวมถึงมีกิจกรรมที่สำคัญๆ 3 ประการด้วยกัน คือ

1. การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน
2. การจัดปัจจัย และสภาพต่างๆ ภายในโรงเรียน เพื่อประโยชน์ในการใช้หลักสูตร ให้บรรลุผลตามหลักการ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับโครงสร้างและการดำเนินการของหลักสูตร

ธารัง บัวศรี (2542: 303-321) ได้กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่สำคัญของการพัฒนาหลักสูตรที่ต้องคำนึงถึง คือ

1. การนำหลักสูตรใหม่เข้าแทนที่หลักสูตรเดิม ได้แก่ ดำเนินการเปลี่ยนแปลงต้องให้เสร็จเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้เรียนหลักสูตรเดิมได้รับผลจากการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด ต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงาน ทั้งหลักสูตรใหม่และหลักสูตรเดิม

2. การเตรียมการเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องควบคู่ไปด้วย คือ การเตรียมประชาสัมพันธ์หลักสูตร การเตรียมบุคลากร การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ การเตรียมอาคารสถานที่ การเตรียมระบบบริหารสถานศึกษาการเตรียมงบประมาณค่าใช้จ่าย การเตรียมชุมชนและสังคม เป็นต้น

3. การตรวจสอบที่จะนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ ความพร้อมของหลักสูตร ความพร้อมของผู้สอน ความพร้อมของโครงการต่างๆ ที่จะสนับสนุนหลักสูตร

4. การบริหารงานการใช้หลักสูตร การดำเนินงานการใช้หลักสูตรเป็นไปตามความมุ่งหมายที่วางไว้ได้ การสนับสนุน ส่งเสริม และการกำกับดูแล ด้านกำลังคน ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ สื่อการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และการเพิ่มขวัญ และกำลังใจ การนิเทศ การศึกษาและการแนะแนวการศึกษา ตลอดจนการกำกับดูแลคุณภาพหลักสูตร

สมศักดิ์ สินธุระเวช (2542: 4-6) ได้กล่าวว่า การนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีการกระจายอำนาจให้ทุกฝ่าย ได้มีส่วนร่วม และระดมสรรพกำลัง เพื่อสร้างเครือข่ายในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดยุทธศาสตร์การนำ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ ดังนี้

1. การพัฒนาบุคลากร ให้มีองค์ความรู้ความรับผิดชอบ ได้แก่ สถาบันราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กรมวิชาการ กรมต้นสังกัด หน่วยงานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ องค์การศึกษาระดับจังหวัด ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยโดย ส่วนกลางจะพัฒนาวิทยากรหลักวิทยากรหลักพัฒนาวิทยากรจังหวัด และวิทยากรจังหวัดพัฒนาวิทยากรสถานศึกษา

2. พัฒนาโรงเรียนต้นแบบ ให้เป็นแบบอย่างของการนำหลักสูตรไปใช้ด้วยตัวเอง ภายใต้การกำกับของคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้เป็นโรงเรียนต้นแบบด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการการเรียนรู้ การประกันคุณภาพการศึกษา และเป็นที่ปรึกษาแก่สถาบันการศึกษาอื่นๆ

3. ชมรมวิชาชีพ เป็นการใช้บุคลากรในห้องถิ่นรวมตัวด้วยความสมัครใจ ภายใต้การสนับสนุนทั้งภาครัฐ และเอกชน จะกระตุ้นให้สมาชิกของชมรมได้พัฒนาวิชาชีพของตน โดยจัดเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการจัดกิจกรรมทางวิชาชีพ ในวิชาชีพของตน

4. ศูนย์วิชาการ จะช่วยให้บุคลากรของสถานศึกษาได้รับการด้านความรู้ และข้อมูลข่าวสารทางด้านวิชาการ อันจะนำไปสู่การใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

5. การประชาสัมพันธ์ ช่วยให้สถานศึกษามีบุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ สามารถสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา และสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งทำให้ผู้ปกครอง ประชาชน และผู้กำลังเกี่ยวข้องได้เกิดความเข้าใจถูกต้อง และทั้งสามารถประสานความร่วมมือได้เป็นอย่างดีที่มีประสิทธิภาพ ทำให้สถานศึกษาได้รับ การแก้ไขและป้องกันปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการนำหลักสูตรไปใช้

6. การประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกหนึ่งที่จะสร้างความมั่นใจให้ผู้ปกครองชุมชน สังคม ลูกค้ำ ว่าผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานสากลที่กำหนด

สุณีย์ ภูพันธ์ (2546: 221-225) ได้กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญจะบังเกิดผลต่อการใช้หลักสูตรอย่างแท้จริง การนำหลักสูตรไปใช้ควรจะเป็นวิธีการปฏิบัติที่มีหลักเกณฑ์ และมีกระบวนการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และมั่นใจได้ว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นนั้นจะได้มีโอกาสนำไปปฏิบัติอย่างแน่นอน มีหลักการในการนำหลักสูตรไปใช้ดังนี้

1. มีการวางแผนและเตรียมการ ในการนำหลักสูตรไปใช้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องควรศึกษา วิเคราะห์ทำความเข้าใจหลักสูตรที่นำไปใช้ให้มีความเข้าใจตรงกัน เพื่อปฏิบัติในทำนองเดียวกันและสอดคล้องต่อเนื่องกัน

2. มีคณะบุคคลทำหน้าที่ประสานงานแต่ละขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้ นับตั้งแต่การเตรียมการด้านวิธีการ สื่อ การประเมินผล การจัดอบรมผู้ที่จะพัฒนาครู อบรมผู้ใช้หลักสูตร

3. การนำหลักสูตรไปใช้ต้องทำอย่างมีระบบเป็นไปตามขั้นตอนที่วางแผนและเตรียมการไว้

4. คำนึงถึงปัจจัยสำคัญ ที่จะช่วยให้การนำหลักสูตรไปใช้ ประสบความสำเร็จ ปัจจัยนั้น ได้แก่ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตร สถานที่ที่เป็นแหล่งความรู้ และประสบการณ์ ต้องเตรียมอย่างดีและพร้อมที่จะให้การสนับสนุน

5. ครูต้องได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่และจริงจังตั้งแต่การอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติ การให้การสนับสนุนด้านปัจจัยต่าง ๆ

6. การนำหลักสูตรไปใช้ให้จัดตั้งหน่วยงานที่มีผู้ชำนาญการพิเศษ เพื่อให้การสนับสนุนและพัฒนาครู ทำหน้าที่นี้เทศติดตามผลการนำหลักสูตรไปใช้

7. หน่วยงานและบุคลากรในฝ่ายต่างๆ ต้องปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ของตนเองในความสามารถ จะเป็นตัวบ่งชี้ว่าการนำหลักสูตรไปใช้ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว

8. ผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีการติดตามและประเมินผลเป็นระยะๆ เพื่อที่จะได้นำ ข้อมูลต่างๆ มาประเมิน วิเคราะห์ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และการวางแผนทางในการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

การนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคคลหลายฝ่าย การนำหลักสูตรใหม่เข้ามาแทนที่หลักสูตรเดิมโดยมีการวางแผนงานเพื่อใช้หลักสูตร การตรวจสอบความพร้อมของหลักสูตรและครูผู้สอน การบริหารงานการใช้หลักสูตร การเตรียมและพัฒนาบุคลากร การจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการจัดสภาพแวดล้อม การประชาสัมพันธ์ การนิเทศติดตาม และประเมินผลเพื่อการวิเคราะห์ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ศยามา ศรีมยุรา (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตภูมิภาคตะวันตก โดยใช้รูปแบบการประเมิน ซิปป์ (CIPP Model) ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ โรงเรียนเอกชนที่เป็นโรงเรียนนาร่องและโรงเรียน เครือข่ายการใช้หลักสูตร ภาคการศึกษาต้นปีการศึกษา 2545 เขตภูมิภาคตะวันตก จำนวน 19 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลแบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครูผู้สอน และกลุ่มคณะกรรมการ บริหารหลักสูตรฯ และกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวม 114 คน ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท ปัจจัย ภายในและภายนอกของสถานศึกษา จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และสาระ การเรียนรู้ของหลักสูตร โดยภาพรวมของสถานศึกษาเขตภูมิภาคตะวันตกมีการปฏิบัติอยู่ใน เกณฑ์ปานกลาง ด้านปัจจัยเบื้องต้น คุณลักษณะของครู คุณลักษณะของนักเรียน และสื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมของสถานศึกษาเขตภูมิภาคตะวันตกในเกณฑ์ปานกลาง ด้านกระบวนการ การจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยภาพรวม ของสถานศึกษาเขตภูมิภาคตะวันตกมีการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ด้านผลการปฏิบัติตาม กระบวนการ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารหลักสูตร การจัด การเรียนรู้ และการวัด และประเมินผล โดยภาพรวมของสถานศึกษาเขตภูมิภาคตะวันตกมีผลการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง

กรมวิชาการ (2546 ก: 17) ได้สรุปผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พบว่า หลังการใช้ หลักสูตรสถานศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหาร และครูสูงขึ้น คือ ผู้บริหารส่งเสริมผู้สอนทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนส่งเสริมการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในการเรียน การสอน และนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากร และแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนมาใช้ประโยชน์ให้เกิด การเรียนรู้ สำหรับครูจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการทำวิจัยในชั้นเรียน มี การนำผลการวิจัยไปใช้ และแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ วิเคราะห์ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และวิธีการเรียนของผู้เรียน และจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมการเรียนรู้ให้หลากหลาย สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน นอกจากนี้ ครูมีวิธีจัดการเรียนรู้ ครูส่วนใหญ่จัด กิจกรรมการเรียนรู้ เน้นการคิดปฏิบัติจริง และส่งเสริมคุณธรรม จัดการเรียนรู้โดยใช้การบรรยาย ระดมสมอง อภิปราย ค้นคว้าทำรายงาน สาธิต ประชุมกลุ่ม เกม เพลง บทบาทสมมุติ และการศึกษา นอกสถานที่ ใช้สื่อที่สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิต และใช้ สื่อ มีการทำวิจัยในชั้นเรียน และนำผลการวิจัยไปใช้ การวัดผลประเมินผลเน้นการประเมินผล ครอบคลุมด้านความรู้ทักษะ คุณธรรม และค่านิยม อยู่ในระดับปานกลาง

กรมวิชาการ (2546 ข: บทคัดย่อ) ได้ติดตามและประเมินผลการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายในการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2546 พบว่า สถานศึกษามากกว่าร้อยละ 90 ส่งเสริมสนับสนุนการใช้แหล่งการเรียนรู้ ให้มีการสร้าง/ใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี วางแผนนิเทศการใช้ การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนมากกว่าร้อยละ 97 วางแผนจัดการเรียนรู้โดยศึกษาเอกสารหลักสูตร กำหนดเนื้อหาในแผนการจัด การเรียนรู้สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนมากกว่าร้อยละ 90 ใช้การสาธิต เกม/เพลง และการระดมสมอง ครูผู้สอนร้อยละ 75.2 ทำวิจัยในชั้นเรียน และมากกว่าร้อยละ 90 วัดผล ประเมินผลโดยใช้แบบวัดภาคปฏิบัติ แบบทดสอบอัตนัย และแฟ้มสะสมงาน สำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูผู้สอน ร้อยละ 92.0 จัดกิจกรรมลูกเสือ ร้อยละ 89.2 จัดกิจกรรมแนะแนว และร้อยละ 71.3 จัดกิจกรรมชมรมตามความสนใจการปฏิบัติตามหลักสูตรสถานศึกษาทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ปฏิบัติหลังใช้แตกต่างจากก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และที่ปฏิบัติแตกต่างอย่างเห็นได้ชัด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมผู้สอนทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรและแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนแตกต่างอย่างชัดเจน คือ กล้าคิด กล้าทำ รับผิดชอบการกระทำของตนเอง รู้จักเสียสละ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้แหล่งข้อมูลและวิธีการแสวงหาความรู้ที่หลากหลาย

พรรณทิพย์ บัวชุม (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา พบว่า สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ในภาพรวม ด้านบุคลากร การจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้การประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคณะกรรมการการศึกษา เห็นว่า ได้มีส่วนร่วมในด้านการวางแผน ด้านการให้บริการ ด้านการสร้างและเผยแพร่ และด้านการสนับสนุนอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า โรงเรียนและชุมชนได้ร่วมกันจัดสร้างหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับดี สำหรับผู้บริหาร มีการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรไปพร้อมกันทำให้เกิดผลมากขึ้น สำหรับครูผู้สอนส่วนใหญ่จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดทำสื่อและใช้สื่อการเรียนรู้ ได้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ มีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับนักเรียน ส่วนใหญ่มีความสุขกับการเรียน เพราะนักเรียนได้คิด ได้ปฏิบัติ ได้แก้ปัญหาเอง และได้เลือกเรียนในสิ่งที่ตนถนัด สำหรับผู้ปกครองนักเรียน และกรรมการการศึกษา ส่วนใหญ่มีบทบาทในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก สรุปได้ว่าการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กับโรงเรียนนาร่อง และโรงเรียนเครือข่ายสามารถใช้ได้ในระดับหนึ่ง แม้จะมีปัญหาบ้างในทุกด้าน แต่ไม่รุนแรงถึงขั้นเกิดผลเสียหาย และคาดว่าจะสามารถใช้ได้เป็นปกติในปีการศึกษาต่อไป

ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2550) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัด ศึกษากระบวนการใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน ศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และเพื่อรวบรวมปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านกระบวนการส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิต ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ พบว่าอยู่ในระดับมาก ด้านความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตร การจัดทำกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และด้านการบริหารจัดการของผู้บริหาร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อกระทงที่ว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำธรรมนูญโรงเรียนระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน คุณภาพสื่อความทันสมัยของสื่อและความหลากหลายของสื่อการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผล การสอนซ่อมเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการจัดเวลาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนเท่านั้นที่อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และด้านการบริหารจัดการของผู้บริหาร และครูผู้สอน พบว่า แตกต่างกัน ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ข้อกระทงที่มีความถี่สูงสุด คือ ครูไม่เข้าใจกระบวนการจัดทำหลักสูตร ครูไม่มีความชัดเจนในการวิเคราะห์หลักสูตรและเขียนแผนให้ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ ครูไม่มีความชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผล ขาดความร่วมมือของบุคลากรภายในโรงเรียนนักเรียนบางคนมีปัญหาแตกต่างกันจึงยากแก่การช่วยเหลือ

กรมวิชาการ (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูผู้สอน ในโรงเรียนนาร่อง และโรงเรียนเครือข่ายที่ใช้หลักสูตรสถานศึกษาในปีการศึกษา 2546 พบว่า ในด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่สร้างหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นเอง โดยใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรอบในการทำ (ร้อยละ 74.8) ครูผู้สอนมากกว่าร้อยละ 70 วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนมากกว่าร้อยละ 80 ใช้สื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน มีการประเมินผลโดยพิจารณาจากผลงาน และชิ้นงาน การทดสอบพฤติกรรมการเรียนรู้ และการปฏิบัติ ครูผู้สอนร้อยละ 63.7 แก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยทำวิจัยง่าย ๆ ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตรสถานศึกษาและคุณลักษณะของนักเรียน พบว่า ครูผู้สอนพึงพอใจต่อหลักสูตรสถานศึกษาระดับมากในเรื่องแนวทางการจัดกิจกรรมของหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการและยึดนักเรียนเป็นสำคัญ ด้านแนวโน้มการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานควรเป็นดังนี้ หลักสูตรควรยืดหยุ่นสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ทันยุคทันต่อเหตุการณ์ สนองความต้องการของผู้เรียน สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ทุกกลุ่ม จะต้องเป็นรูปธรรม มีความชัดเจน และเนื้อหาสาระไม่มากและไม่ซ้ำซ้อน การจัดการเรียนต้องคำนึงถึงความสามารถ ความต้องการของผู้เรียน และความรู้ความสามารถของบุคลากร ด้านบุคลากรต้องจัดครูผู้สอนให้ตรงกับสาขาที่เรียน ความถนัด และเพียงพอกับจำนวนนักเรียน และ

พัฒนาบุคลากรให้ทันยุคทันสมัยอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร

แทนใจ ศรีนอก(2550: บทคัดย่อ) ทำการศึกษาและเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างของหลักสูตรด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีเพศต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านโครงสร้างของหลักสูตร มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการจัดการเรียนรู้ มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีอายุต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้และด้านการวัดผลและประเมินผล มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 4) ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อการเรียนรู้ มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการวัดผลและประเมินผล มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อิสราง กล่อมพงษ์ (2550: บทคัดย่อ) ทำการประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว พบว่า 1) ผลการประเมินโดยรวมและรายด้าน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตมีความเหมาะสมในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู โดยจำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับช่วงชั้น โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ชวนชม คนขยัน (2550: บทคัดย่อ) ทำการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยใช้รูปแบบ CIPP พบว่า ด้านบริบท ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า เป้าหมายหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ เพื่อพัฒนาตามศักยภาพของตนเอง รู้จักกระบวนการทำงานและเกิดทักษะการทำงานเป็นหมู่คณะ ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า สถานศึกษาได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีความเหมาะสมในระดับมาก มุ่งเน้นสิ่งที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนครบทั้ง 3 ด้าน คือ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม รวมทั้งมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า โครงสร้างหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมาก มีการกำหนดสัดส่วนเวลาเรียน กำหนดรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาและเพิ่มเติม จำนวนหน่วยการเรียนรู้ ให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และชุมชน

และสอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้ ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าการกำหนดรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมาก นั่นคือ รายวิชาต้องสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น มีการกำหนด ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคและกำหนดหน่วยการเรียนรู้ไว้ชัดเจน ด้านกระบวนการ ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ และการบริหารจัดการหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ การสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการ และการใช้สื่อและแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมในระดับมาก นั่นคือต้องมีแนวปฏิบัติและเกณฑ์ในการวัดและประเมินตามช่วงชั้นและการผ่านช่วงชั้นไว้อย่างเหมาะสมและชัดเจน ด้านผลผลิต ครูผู้สอน มีความคิดเห็นว่าคุณภาพของผู้เรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก นั่นคือ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ ทั้งในด้านความรู้ ความรับผิดชอบโดยสรุป หลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน จึงสมควรใช้หลักสูตรเหล่านี้ต่อไป แต่ควรหาแนวทางพัฒนาให้หลักสูตร มีความเหมาะสมถึงระดับมากที่สุด เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550: บทคัดย่อ) ทำการสังเคราะห์ ผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เมื่อครบทุกช่วงชั้น จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่พิมพ์เผยแพร่ในระหว่าง พ.ศ. 2546 - 2549 รวมจำนวน 161 เล่ม สรุปผลการวิจัยดังนี้ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้สร้างความตระหนักให้แก่ ครู นักเรียน และผู้ปกครองให้เห็นความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาทำขึ้นโดยการมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียน สำหรับปัญหาที่พบ คือครูยังเข้าใจการจัดทำหลักสูตรไม่ชัดเจน ขาดความมั่นใจในการจัดทำและครูมีภาระงานมาก 2) การบริหารหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิค/รูปแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและการประเมินผลตามสภาพจริง โรงเรียนประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ครู นักเรียนผู้ปกครอง และชุมชนได้รู้และเข้าใจโดยการแจ้งข่าวสาร ประชุมชี้แจงเผยแพร่เอกสาร จัดนิทรรศการ เป็นต้น มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน และใช้สื่อเทคโนโลยีในการบริหารจัดการโดยการจัดทำข้อมูลบุคลากร อาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้สำหรับปัญหาที่พบในการบริหารหลักสูตร พบว่า การพัฒนาบุคลากรขาดงบประมาณในการดำเนินการ ขาดอัตรากำลังในโรงเรียนครูมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากงานสอนในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน พบว่า ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ สำหรับการจัดการเรียนรู้โรงเรียนขาดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น และชุมชนไม่มีความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ที่มีต่อโรงเรียน 3) การใช้หลักสูตร พบว่า ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการคิดและการปฏิบัติจริง การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย และการประเมินผลตามสภาพจริงการจัดห้องเรียนส่วนใหญ่ให้นักเรียนนั่ง

เป็นกลุ่ม ภายในห้องเรียนมีสื่อ/อุปกรณ์ และผลงานของนักเรียน มีห้องสมุด มุมหนังสือและแหล่งเรียนรู้ และมีการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การผลิตและการใช้สื่อ พบว่า โรงเรียนพัฒนาครูในการสร้างสื่อ และมุ่งเน้นให้ครูใช้สื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ทุกประเภทอย่างรักก็ตาม ปัญหาการใช้หลักสูตร พบว่า ครูบางส่วนขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการสอนแบบบูรณาการ ขาดทักษะในการประเมินผลตามสภาพจริง สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสม และไม่ทันสมัยระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขาดการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ และขาดการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น การวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูขาดความรู้ในการทำวิจัยและไม่เห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน และไม่นำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน สำหรับการนิเทศ พบว่า ขาดการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบ 4) ผลผลิตของหลักสูตร ผลการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่าการจัดการศึกษาตามหลักสูตรฯ โดยภาพรวมส่งผลให้นักเรียนรู้จักวางแผนในการทำงาน สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีทักษะกระบวนการคิด กระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำความรู้ไปเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพในอนาคตได้ แต่มีนักเรียนบางส่วนยังไม่สามารถคิดอย่างเป็นระบบ มีความรู้และทักษะไม่เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตร และขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและทักษะในการทำงาน สำหรับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรต้องการ เนื่องจากโรงเรียนได้สอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยบูรณาการในกิจกรรมต่างๆ ที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตจริง รวมทั้งขอความร่วมมือผู้ปกครองช่วยอบรมสั่งสอนนักเรียน เป็นต้น ดังนั้น จากผลการวิจัยดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรพัฒนาครูให้มีเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย สามารถจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถวัดและประเมินผลเป็นรายบุคคลตามสภาพจริง และควรมีการส่งเสริมความรู้ความสามารถของผู้เรียนในด้านกระบวนการคิด การทำงาน และการแสวงหาความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทั้งในด้านความรู้ทางวิชาการและคุณธรรม อีกทั้งในการจัดทำหลักสูตรจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงจะทำให้ได้ข้อมูลที่ต้องการเชื่อถือได้ และมีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ตลอดจนควรสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับผู้เกี่ยวข้อง และสร้างความสัมพันธ์ร่วมกันเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป

พัชรินทร์ วัชรกิตตานนท์ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทย ในโรงเรียนนานาชาติที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากองค์กรต่างประเทศในกรุงเทพมหานคร ใน 3 ด้าน คือ ด้านงานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรและเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการใช้หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางวิชาชีพครู ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ ประเภทของบุคลากร และการฝึกอบรมการใช้หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทย

พบว่า 1) บุคลากรในโรงเรียนนานาชาติที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากองค์กรต่างประเทศ ใน กรุงเทพมหานคร มีระดับการปฏิบัติงานการใช้หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทย โดยรวม อยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านงานบริหารและบริการหลักสูตร และด้านงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง 2) บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาทางวิชาชีพต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงาน การใช้หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทย โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) บุคลากรที่มี ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานการใช้หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทย โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) บุคลากรที่อยู่ในประเภท ของบุคลากรต่างกัน มีการปฏิบัติงานการใช้หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทย โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรและด้านงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านงานบริหารและบริการหลักสูตรไม่แตกต่างกัน 5) บุคลากรที่ผ่านการ ฝึกอบรมการใช้หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยต่างกัน มีการปฏิบัติงานการใช้หลักสูตรภาษาและ วัฒนธรรมไทย โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรและด้านงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านงานบริหารและบริการหลักสูตร ไม่ แตกต่างกัน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

เวน เคอ เช (2550: ออนไลน์) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพหลักสูตรการเงินการธนาคาร ของวิทยาลัยในไต้หวัน โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ศึกษาหลักสูตรที่ใช้ วัตถุประสงค์ที่ใช้ การสอนของแต่ละคน บริการต่างๆ ประสิทธิภาพในการสอน และผลการปฏิบัติงาน โดยใช้การบันทึกการสำรวจ และใช้แบบสอบถาม จากคณะกรรมการ คณาจารย์ นักเรียน และ ผู้ที่ จบการศึกษา พบว่า หลักสูตร 2 ปี เตรียมนักเรียนทำงานธนาคารของวิทยาลัยในไต้หวันได้เตรียม แรงงานเป็นอย่างดีและพอเพียงสำหรับการเข้าทำงานในระบบธุรกิจ

อาชิชิ (2550: ออนไลน์) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพของการนำโครงการทักษะการดำเนิน ชีวิตของนักเรียนมัธยมในประเทศมาเลเซีย โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ผลการวิจัยพบว่า ทศนคติของครูต่อการเปลี่ยนแปลงและปัญหาที่ครูพบยังไม่เป็นผลเพราะมีปัญหา ที่เกิดขึ้นมากมายกับตัวแปร ประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของทักษะการดำเนินชีวิต และ ปรัชญาการศึกษาของชาติและความมั่นใจของครูต่อการสอนทักษะการดำเนินชีวิต ปัจจัยนำเข้า พบว่า เครื่องมือ ความสะดวกสบาย สถานที่ทำงาน การสนับสนุนของครูใหญ่ ทักษะในการสอนการ ดำรงชีวิตของครูยังไม่มีประสิทธิภาพ ส่วนทางด้านงบประมาณ จำนวนเวลาเรียน และความรู้ของครู

มีประสิทธิภาพ ด้านกระบวนการ พบว่า การสอนและยุทธวิธีการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพ แต่วิธีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนนั้นไม่มีประสิทธิภาพ ด้านผลผลิตพบว่า จุดประสงค์ของทักษะการดำเนินชีวิตโดยภาพรวมแล้วไม่ประสบผลสำเร็จ แม้จะมีผลดีทางด้านเจตคติ ความรู้ และค่านิยมทางศีลธรรมเกี่ยวกับทักษะการดำเนินชีวิต

บิคเนลล์ (Bicknell. 2009: บทคัดย่อ) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรคณิตศาสตร์แบบพิเศษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยศึกษาเปรียบเทียบคะแนนสอบของนักเรียนสองกลุ่ม กลุ่มแรกเรียนตามหลักสูตรที่รัฐกำหนด และกลุ่มที่สองเรียนหลักสูตรคณิตศาสตร์แบบพิเศษ นำคะแนนสอบมาวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) พบว่า คะแนนมาตรฐานของทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการประเมินที่ศึกษามาปรับใช้ในการประเมินโดยมิได้ยึดรูปแบบการประเมินใดมาใช้ทั้งหมด แต่พิจารณาความเหมาะสมและสภาพจริงของการประเมิน และผลการประเมินที่ต้องการ อย่างไรก็ตามการประเมินนี้ใช้การประเมินแบบชิปปิงของสตัฟเฟิลบีมาเป็นแนวทางการประเมิน แต่เลือกเฉพาะในส่วนของการประเมินกระบวนการและประสิทธิผล เพิ่มในส่วนของการประเมินความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรมผู้เรียน จุดเด่นและจุดด้อยของหลักสูตร เนื่องจากการประเมินผลการใช้หลักสูตรในครั้งนี้เป็นการประเมินผลการใช้หลักสูตรซึ่งได้มีการใช้มาเป็นเวลาหลายปี และต้องการเน้นไปที่ผลจากการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดประเด็นการประเมิน การใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย โดยพิจารณาประเมินจาก 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านกระบวนการ มีประเด็นการประเมิน 4 ประเด็น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ การบริหารหลักสูตร การวัดและประเมินผล การนิเทศ
2. ด้านประสิทธิผล มีประเด็นการประเมิน 4 ประเด็น ได้แก่ ผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนสื่อความ ผลการประเมินทักษะการคิดขั้นสูง ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. ด้านพฤติกรรมของผู้เรียนและทำการศึกษาจุดเด่นและจุดด้อยของการใช้หลักสูตร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารภายในโรงเรียน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ คณะกรรมการบริหารระดับประถมศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 รวม 1,606 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 43 คน ได้แก่
 - 1.1. คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้รับใบอนุญาตผู้จัดการ ผู้อำนวยการ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู และผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน รวมทั้งหมด 8 คน
 - 1.2. คณะกรรมการบริหารภายในโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้จัดการ 2 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 3 คน และอนุสาสกร รวมทั้งหมด 8 คน
 - 1.3. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานวิชาการ 4 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา 16 คน และหัวหน้างานทะเบียนวัดผล รวมทั้งหมด 23 คน
 - 1.4. คณะกรรมการบริหารระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย หัวหน้าระดับประถมศึกษา หัวหน้างานวิชาการช่วงชั้นที่ 1 หัวหน้างานวิชาการช่วงชั้นที่ 2 และหัวหน้างานกิจการนักเรียน รวมทั้งหมด 4 คน
2. กลุ่มครูที่ทำการสอนในช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 45 คน
3. กลุ่มนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 759 คน
4. ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 759 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย จำนวน 571 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มผู้บริหาร ใช้วิธีการเลือกอย่างเจาะจงเฉพาะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับหลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยช่วงชั้นที่ 2 และไม่ซ้ำกับคณะกรรมการชุดต่างๆ รวม 23 คน ได้แก่

1.1 คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน

1.2 คณะกรรมการบริหารภายในโรงเรียน จำนวน 3 คน เลือกเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 3 คน

1.3 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ จำนวน 10 คน ได้แก่ หัวหน้างานวิชาการช่วงชั้นที่ 2 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษาทั้ง 8 คน และหัวหน้างานทะเบียนวัดผล

1.4 คณะกรรมการบริหารระดับประถมศึกษา จำนวน 2 คน ได้แก่ หัวหน้าระดับประถมศึกษาและหัวหน้างานกิจการนักเรียน

2. กลุ่มครูที่ทำการสอนในช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 40 คน ได้แก่ ครูผู้สอนที่ทำการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ และครูแนะแนว ซึ่งไม่รวมหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม รายละเอียดดังตาราง 6

ตาราง 6 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูที่ทำการสอนในช่วงชั้นที่ 2

ครู	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.ครูผู้สอน 8 กลุ่มสาระ		
1.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	6	5
1.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	5	4
1.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	5	4
1.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	3	3
1.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	4	4
1.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	6	5
1.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	5	5
1.8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	9	8
2.ครูแนะแนว	2	2
รวม	45	40

3. กลุ่มนักเรียน

ได้แก่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 254 คน มีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ R.V. Krejcie และ D. W. Morgan (บุรุษย์ เปี่ยมสมบูรณ์. 2527: 101) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 254 คน
2. ทำการสุ่มอย่างง่ายในแต่ละระดับชั้น โดยใช้วิธีสุ่มส่วนเท่ากัน ได้ผลดังตาราง 7

ตาราง 7 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนจำแนกตามระดับชั้น

นักเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	253	84
2. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	243	81
3. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	263	89
รวม	759	254

4. กลุ่มผู้ปกครอง

ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 254 คน โดยเลือกจากผู้ปกครองของนักเรียนที่สุ่มได้เป็นตัวอย่าง จากตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ดังตาราง 8

ตาราง 8 สรุปประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ผู้บริหาร	43	23
คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา	8	8
คณะกรรมการบริหารภายใน	8	3
คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ	23	10
คณะกรรมการบริหารระดับประถมศึกษา	4	2
2. ครูที่ทำการสอนในช่วงชั้น 2	45	40
3. นักเรียน	759	254
4. ผู้ปกครอง	759	254
รวม	1,606	571

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 แบบ ได้แก่

1.1 แบบบันทึกการสำรวจข้อมูลเอกสาร เป็นแบบเพื่อใช้บันทึกข้อมูลจากเอกสารหลักฐานที่แสดงถึงสภาพการปฏิบัติงานและผลจากการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ที่ต้องการได้แก่

1. ชื่อโรงเรียน
2. สถานที่ตั้ง
3. จำนวนนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2552
4. จำนวนบุคลากรโดยรวมและแยกตามสาระการเรียนรู้ ระดับการศึกษาและสาขา

วิชาเอกของบุคลากร

5. เอกสารประกอบการสอน สื่อ วัสดุ
6. ห้องประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อมูลที่ต้องการข้างต้นศึกษาจาก รายงานผลการดำเนินงานประจำปีการศึกษา 2551 สารสนเทศงานทะเบียนวัดผล ปีการศึกษา 2552 สารสนเทศงานบุคลากร ปีการศึกษา 2552

ตอนที่ 2 กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ ศึกษาจาก หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย แผนปฏิบัติงานประจำปี สรุปผลการดำเนินงานประจำเดือน แผนการจัดการเรียนรู้ สรุปผลการดำเนินงานประจำปี เพื่อให้ได้ข้อมูลต่อไปนี้

- 1.การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์
 - กระบวนการวางแผนการจัดการเรียนรู้จากหลักสูตรมาสู่แผนการจัดการเรียนรู้
 - การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของครู
 - การวางแผนการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้/อุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนรู้
- 2.การบริหารหลักสูตร
 - กระบวนการในการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรแก่ผู้เกี่ยวข้อง
 - กระบวนการในการจัดครูเข้าสอนและการจัดตารางสอน
 - การให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 3.การวัดและประเมินผล
 - คู่มือการวัดและประเมินผล
 - แผนการวัดและประเมินผล
 - กระบวนการในการวัดและประเมินผลผู้เรียน
- 4.การนิเทศ
 - การวางแผนในการนิเทศการสอน
 - วิธีการในการนิเทศการสอน
 - การสรุปและแจ้งผลการนิเทศ

2. ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับหลักการและแนวคิดจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การประเมิน และการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด และแนวทางในการสร้างเครื่องมือให้ตรงและครอบคลุมวัตถุประสงค์

2.2 สร้างแบบบันทึกการสำรวจข้อมูลเอกสาร และแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 5 ด้านของการประเมินตามวัตถุประสงค์

2.3 นำแบบบันทึกการสำรวจข้อมูลเอกสาร แบบสอบถาม ให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและตรวจสอบการใช้ข้อคำถามว่าครอบคลุมกับวัตถุประสงค์และเหมาะสมกับการนำไปเก็บข้อมูล

2.4 นำแบบบันทึกการสำรวจข้อมูลเอกสาร แบบสอบถาม ที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาานิพนธ์ มาแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน และปรับปรุงสำนวนภาษาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

2.5 นำแบบสอบถาม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน (รายละเอียดดังภาคผนวก ข) เพื่อตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้อง ความชัดเจนของภาษา ความเหมาะสมของเครื่องมือ โดยใช้ดัชนี IOC หาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นของการประเมินแต่ละด้าน ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.71 – 1.00

2.6 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

2.7 นำแบบสอบถาม(เฉพาะฉบับนักเรียน) ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 90 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) สูตรของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

2.8 ตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของเครื่องมือ แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาานิพนธ์ตรวจสอบก่อนเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีแนวทางการประเมิน ซึ่งประกอบด้วยวัตถุประสงค์การประเมิน ประเด็นการประเมิน ผู้ให้ข้อมูล แหล่งข้อมูลเอกสาร เกณฑ์การประเมิน เครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตาราง 9

ตาราง 9 แนวทางการประเมิน

วัตถุประสงค์ การประเมิน	ประเด็นการประเมิน	แหล่งข้อมูล		เกณฑ์การประเมิน	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล
		ผู้ให้ข้อมูล	เอกสาร			
1.ด้านกระบวนการ	- การจัดการเรียนรู้และ วัสดุอุปกรณ์	- ผู้บริหาร - ครู - นักเรียน - ผู้ปกครอง	- หลักสูตรโรงเรียนวัฒนา วิทยาลัย - แผนปฏิบัติงานประจำปี - สรุปผลการดำเนินงาน ประจำปีเดือน	- ร้อยละของความคิดเห็น ในระดับเห็นด้วยมากและ เห็นด้วยมากที่สุด ตั้งแต่ ร้อยละ 75 ขึ้นไป	- แบบบันทึกการ สำรวจข้อมูล เอกสาร - แบบสอบถาม	- ค่าความถี่ - ค่าร้อยละ - ค่าเฉลี่ย - การวิเคราะห์ เนื้อหา
	- การบริหารหลักสูตร	- ผู้บริหาร - ครู - ผู้ปกครอง	- แผนการจัดการเรียนรู้ - สรุปผลการดำเนินงาน ประจำปีการศึกษา 2549 - 2551			
	- การวัดและประเมินผล	- ผู้บริหาร - ครู - นักเรียน - ผู้ปกครอง	- สารสนเทศงานบุคลากร ปีการศึกษา 2552			
	- การนิเทศ	- ผู้บริหาร - ครู				
2.ด้านประสิทธิผล	- ผลการเรียนรู้ตามกลุ่ม สาระการเรียนรู้ - ผลการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนสื่อ ความ - ผลการประเมินทักษะ การคิดขั้นสูง	-	- สารสนเทศงานทะเบียน - วัดผล ปีการศึกษา 2549 - 2551 - รายงานการประเมินผล ผู้เรียนตามมาตรฐานโรงเรียน วัฒนาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2549 - 2551	- ร้อยละ 75 นักเรียนที่ ได้รับผลประเมินระดับดี(3) ขึ้นไป	- แบบบันทึกการ สำรวจข้อมูล เอกสาร	

ตาราง 9 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ การประเมิน	ประเด็นการประเมิน	แหล่งข้อมูล		เกณฑ์การประเมิน	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล
		ผู้ให้ข้อมูล	เอกสาร			
2.ด้านประสิทธิผล (ต่อ)	- ผลการประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ - ผลการประเมินกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน					
3.ด้านพฤติกรรม ผู้เรียน	-ความคิดเห็นของผู้มีส่วน เกี่ยวข้องที่มีต่อพฤติกรรม ของผู้เรียน	- ผู้บริหาร - ครู - นักเรียน - ผู้ปกครอง	-	- ร้อยละของความคิดเห็น ในระดับเห็นด้วยมากและ เห็นด้วยมากที่สุด ตั้งแต่ ร้อยละ 75 ขึ้นไป	- แบบสอบถาม	- ค่าความถี่ - ค่าร้อยละ - ค่าเฉลี่ย - การวิเคราะห์ เนื้อหา
4.ด้านจุดเด่นของ การใช้หลักสูตร	- จุดเด่นของการใช้ หลักสูตร	- ผู้บริหาร - ครู - นักเรียน - ผู้ปกครอง	-	-	- แบบสอบถาม	
5.ด้านจุดด้อยของ การใช้หลักสูตร	- จุดด้อยของการใช้ หลักสูตร	- ผู้บริหาร - ครู - นักเรียน - ผู้ปกครอง	-	-	- แบบสอบถาม	

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอหนังสือรับรองในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 19 มกราคม - 26 กุมภาพันธ์ 2553 โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 571 ฉบับ และแบบบันทึกข้อมูลเอกสาร 1 ฉบับ
3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถาม กลับคืนมา จำนวน 571 ฉบับ แต่มีเนื้อหาไม่สมบูรณ์ 2 ฉบับ จึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพียง 569 ฉบับ

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. **การจัดกระทำข้อมูล** ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส
2. **การวิเคราะห์ข้อมูล** ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป และการวิเคราะห์เนื้อหา
3. **สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล** มีดังนี้
 - 3.1 สถิติขั้นพื้นฐาน ได้แก่
 - 3.1.1 ค่าความถี่ (Frequency)
 - 3.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 3.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 3.2 สถิติวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 3.2.1 ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
 - 3.2.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha -Coefficient) สูตรของครอนบาค

4.เกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การประเมิน

4.1 เกณฑ์ในการให้คะแนนแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ได้กำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้

ระดับคะแนน	4	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับคะแนน	3	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ระดับคะแนน	2	หมายถึง	เห็นด้วย
ระดับคะแนน	1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย

4.2 เกณฑ์การประเมิน อ้างอิงจากเกณฑ์การประเมินมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และเกณฑ์มาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายนอกของสำนักงานประเมินมาตรฐานและประกันคุณภาพภายนอก (องค์การมหาชน) ในระดับดี (ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป)

4.2.1 ด้านกระบวนการ พิจารณาคำร้อยละของความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและเห็นด้วยมากที่สุด (3 - 4) ตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่าน

4.2.2 ด้านประสิทธิผล พิจารณาคำร้อยละของนักเรียนที่ได้รับผลการประเมินตั้งแต่ระดับดี (3) ขึ้นไป ตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่าน

4.2.3 ด้านพฤติกรรมผู้เรียน พิจารณาคำร้อยละของความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและเห็นด้วยมากที่สุด (3 - 4) ตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่าน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 โดยวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ได้แก่ ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผล ด้านพฤติกรรมผู้เรียน และศึกษาจุดเด่นและจุดด้อยของการใช้หลักสูตร

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 5 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการใช้หลักสูตรด้านกระบวนการ
- ตอนที่ 2 ผลการใช้หลักสูตรด้านประสิทธิผล
- ตอนที่ 3 ผลการใช้หลักสูตรด้านพฤติกรรมผู้เรียน
- ตอนที่ 4 จุดเด่นของการใช้หลักสูตร
- ตอนที่ 5 จุดด้อยของการใช้หลักสูตร

ตอนที่ 1 ผลการใช้หลักสูตรด้านกระบวนการ

การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ด้านกระบวนการ ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ 2 แบบ คือแบบบันทึกการสำรวจข้อมูลเอกสาร ทำการเก็บข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ได้แก่ หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย แผนปฏิบัติงานประจำปี สรุปผลการดำเนินงานประจำเดือน แผนการจัดการเรียนรู้ สรุปผลการดำเนินงานประจำปี และแบบสอบถามประเมินการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ปกครอง โดยมีประเด็นการประเมิน 4 ประเด็น คือการจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ การบริหารหลักสูตร การวัดและประเมินผล และการนิเทศ มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์

การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ทำการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการที่นำมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากเอกสารและความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลดังนี้

1.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสำรวจข้อมูลเอกสาร พบว่า การนำหลักสูตรมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน เริ่มต้นจากการนำหลักสูตรของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มาจัดทำเป็นกำหนดการสอนรายปี ซึ่งประกอบด้วยวันเวลา เนื้อหา วัตถุประสงค์ การวัดและประเมิน สื่อ จากนั้นจึงนำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่กำหนดไว้

ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้เป็นส่วนขยายมาจากกำหนดการสอน เพิ่มเติมรายละเอียดวิธีการจัดกิจกรรม เอกสารประกอบการสอน การบูรณาการมาตรฐาน พระบรมราโชวาท วันสำคัญตามเทศกาล โดยครูผู้สอนต้องส่งแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า 2 สัปดาห์ก่อนสอน และผ่านการตรวจและปรับปรุงแก้ไขจากหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และหัวหน้างานวิชาการ ก่อนนำไปใช้สอน หลังจากสอนครูผู้สอนต้องจัดทำการบันทึกหลังสอนเป็นรายคาบและส่งให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และหัวหน้างานวิชาการตรวจสอบ สำหรับวัสดุอุปกรณ์นั้น โรงเรียนมีอาคารสถานที่และห้องประกอบสำหรับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้รวมไปถึงห้องมัลติมีเดีย ห้องสมุด และบริการอินเทอร์เน็ตไร้สายครอบคลุมพื้นที่ภายในโรงเรียน ครูผู้สอนสามารถผลิตสื่อการสอนด้วยตนเองโดยทางโรงเรียนสนับสนุนอุปกรณ์ต่างๆ เช่น กระดาษ กาว หมึกพิมพ์ เป็นต้น หรือส่งเรื่องให้ฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์ช่วยผลิตให้ ส่วนการสนับสนุนงบประมาณแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จะต้องเสนองบประมาณที่ต้องการใช้ประกอบกับการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี และสามารถเบิกจ่ายงบประมาณตามจำนวนที่ได้รับการอนุมัติตามแผนปฏิบัติงานประจำปี หรือหากต้องการเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ปรากฏในแผนปฏิบัติงานประจำปีก็ต้องจัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติ

1.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ได้ผลดังตาราง 10

ตาราง 10 ร้อยละของความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและเห็นด้วยมากที่สุดของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์

การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์	ผู้บริหาร		ครู		นักเรียน		ผู้ปกครอง		รวม	
	%	ผลการประเมิน	%	ผลการประเมิน	%	ผลการประเมิน	%	ผลการประเมิน	เฉลี่ย	ผลการประเมิน
1 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยม	94.44	ผ่าน	80	ผ่าน					87.22	ผ่าน
2 ครู มี รูปแบบ การ จัด การเรียนรู้ที่หลากหลายตามสภาพผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	88.89	ผ่าน	77.5	ผ่าน			66.14	ไม่ผ่าน	77.51	ผ่าน
3 ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด	88.89	ผ่าน	85	ผ่าน	84.65	ผ่าน	65.75	ไม่ผ่าน	81.07	ผ่าน
4 ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่าน	77.78	ผ่าน	77.50	ผ่าน	78.35	ผ่าน	68.5	ไม่ผ่าน	75.53	ผ่าน

ตาราง 10 (ต่อ)

การจัดการเรียนรู้และ วัสดุอุปกรณ์	ผู้บริหาร		ครู		นักเรียน		ผู้ปกครอง		รวม	
	%	ผลการ ประเมิน	%	ผลการ ประเมิน	%	ผลการ ประเมิน	%	ผลการ ประเมิน	เฉลี่ย	ผลการ ประเมิน
5 ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ ผู้เรียนมีทักษะการวิเคราะห์	50	ไม่ผ่าน	70	ไม่ผ่าน	82.28	ผ่าน	57.48	ไม่ผ่าน	64.94	ไม่ผ่าน
6 ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ ผู้เรียนมีทักษะการเขียน	72.22	ไม่ผ่าน	80	ผ่าน	81.10	ผ่าน	66.93	ไม่ผ่าน	75.06	ผ่าน
7 ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง	83.33	ผ่าน	80	ผ่าน	84.25	ผ่าน	74.02	ไม่ผ่าน	80.40	ผ่าน
8 ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ ผู้เรียนรู้จักการทำงานอย่าง เป็นขั้นตอนหรือกระบวนการ	72.22	ไม่ผ่าน	87.50	ผ่าน	78.74	ผ่าน	64.57	ไม่ผ่าน	75.76	ผ่าน
9 โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	77.78	ผ่าน	80	ผ่าน	87.01	ผ่าน	75.20	ผ่าน	80.00	ผ่าน
10 ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนมี ปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครูและเพื่อน	100	ผ่าน	87.50	ผ่าน	78.35	ผ่าน	72.83	ไม่ผ่าน	84.67	ผ่าน
11 ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติ ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่โรงเรียนกำหนด	88.89	ผ่าน	100	ผ่าน	82.28	ผ่าน	76.38	ผ่าน	86.89	ผ่าน
12 โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	88.89	ผ่าน	95	ผ่าน	79.13	ผ่าน	74.02	ไม่ผ่าน	84.26	ผ่าน
13 ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จัก การทำงานร่วมกับผู้อื่น	100	ผ่าน	92.5	ผ่าน	86.22	ผ่าน	81.89	ผ่าน	90.15	ผ่าน
14 ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนมี ประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	66.67	ไม่ผ่าน	70	ไม่ผ่าน	70.08	ไม่ผ่าน	65.35	ไม่ผ่าน	68.03	ไม่ผ่าน
15 โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนอย่างหลากหลาย	66.67	ไม่ผ่าน	70	ไม่ผ่าน			66.93	ไม่ผ่าน	67.87	ไม่ผ่าน
16 โรงเรียนจัดกิจกรรมชมรม ให้ผู้เรียนเลือกตาม ความถนัดและความสนใจ	38.89	ไม่ผ่าน	75	ผ่าน	73.62	ไม่ผ่าน	70.47	ไม่ผ่าน	64.50	ไม่ผ่าน
17 ครูจัดการเรียนรู้โดยการจัด โครงงาน	77.78	ผ่าน	70	ไม่ผ่าน	76.77	ผ่าน	62.6	ไม่ผ่าน	71.79	ไม่ผ่าน
18 ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน	55.56	ไม่ผ่าน	72.5	ไม่ผ่าน	78.35	ผ่าน	57.09	ไม่ผ่าน	65.88	ไม่ผ่าน

ตาราง 10 (ต่อ)

การจัดการเรียนรู้และ วัสดุอุปกรณ์	ผู้บริหาร		ครู		นักเรียน		ผู้ปกครอง		รวม	
	%	ผลการ ประเมิน	%	ผลการ ประเมิน	%	ผลการ ประเมิน	%	ผลการ ประเมิน	เฉลี่ย	ผลการ ประเมิน
19 ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ วิธีการใช้สื่อและแหล่งข้อมูล ต่างๆ เพื่อการศึกษา ค้นคว้า เพิ่มเติม	72.22	ไม่ผ่าน	70	ไม่ผ่าน	76.77	ผ่าน	67.72	ไม่ผ่าน	71.68	ไม่ผ่าน
20 โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อม เอื้อต่อการเรียนรู้	77.78	ผ่าน	85	ผ่าน	79.92	ผ่าน	78.35	ผ่าน	80.26	ผ่าน
21 ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่ หลากหลาย เหมาะสมกับ เนื้อหาสาระและผู้เรียน	66.67	ไม่ผ่าน	75	ผ่าน	82.68	ผ่าน	60.63	ไม่ผ่าน	71.25	ไม่ผ่าน
22 โรงเรียนจัดห้องประกอบ/ ห้องปฏิบัติการสำหรับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	50	ไม่ผ่าน	82.5	ผ่าน	77.95	ผ่าน	72.44	ไม่ผ่าน	70.72	ไม่ผ่าน
23 โรงเรียนจัดสื่อการเรียนรู้และ เทคโนโลยีที่มีความทันสมัย พร้อมใช้งาน	50	ไม่ผ่าน	82.5	ผ่าน	83.46	ผ่าน	71.65	ไม่ผ่าน	71.90	ไม่ผ่าน
24 โรงเรียนจัดงบประมาณ สนับสนุนการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	77.78	ผ่าน	77.5	ผ่าน					77.64	ผ่าน
รวม	74.31	ไม่ผ่าน	80.10	ผ่าน	80.10	ผ่าน	68.95	ไม่ผ่าน	75.87	ผ่าน

หมายเหตุ : - ช่องที่เป็นสีเทาไม่มีข้อมูลหมายถึงไม่ได้สอบถามความคิดเห็น
- ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่าน

จากตาราง 10 พบว่า ผลการประเมินการจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ตามความคิดเห็น
ของ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ได้ผลดังนี้

การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ความคิดเห็นของผู้บริหาร เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มี
ข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 13 ข้อ โดยข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือครูกระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี
ต่อครูและเพื่อน และครูส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น รองลงมาคือ ผลการเรียนรู้ที่
คาดหวังครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม มีข้อที่ไม่ผ่าน
เกณฑ์จำนวน 11 ข้อ ข้อที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด คือโรงเรียนจัดกิจกรรมชมรมให้ผู้เรียนเลือกตาม
ความถนัดและความสนใจ เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ความคิดเห็นของครู เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 18 ข้อ โดยข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือ ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่โรงเรียนกำหนด รองลงมา คือครูส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนหรือกระบวนการ และครูกระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครูและเพื่อน มีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 6 ข้อ ข้อที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุดเท่ากันจำนวน 5 ข้อ คือครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะการวิเคราะห์ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลาย ครูจัดการเรียนรู้โดยการจัดโครงการ และครูกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการใช้สื่อและแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ความคิดเห็นของนักเรียน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 18 ข้อ โดยข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือโรงเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รองลงมาคือครูส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น และครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด และมีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 2 ข้อ คือครูส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และโรงเรียนจัดกิจกรรมชมรมให้ผู้เรียนเลือกตามความถนัดและความสนใจ เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ความคิดเห็นของผู้ปกครอง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น รองลงมาคือ โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ และครูกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่โรงเรียนกำหนด และมีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 18 ข้อ ข้อที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด คือ ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สรุปผลการประเมินการจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ พบว่าโรงเรียนมีขั้นตอนการวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ แผนการจัดการเรียนรู้และการใช้สื่อของครูมีการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผ่านเกณฑ์จำนวน 14 ข้อ ข้อที่มีค่าร้อยละเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นรองลงมาคือ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม และครูกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่โรงเรียนกำหนด มีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 10 ข้อ ข้อที่ค่าร้อยละเฉลี่ยน้อยที่สุด คือโรงเรียนจัดกิจกรรมชมรมให้ผู้เรียนเลือกตามความถนัดและความสนใจ เมื่อพิจารณาในภาพรวมของผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดของการจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.2 การบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตรทำการเก็บข้อมูลการดำเนินงานของโรงเรียนในการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรแก่ผู้เกี่ยวข้อง การดำเนินงานเพื่อให้สามารถใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งเรื่องการบริหารจัดการ ตารางสอน บุคลากร และงบประมาณ โดยเก็บข้อมูลจากเอกสารและความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลดังนี้

1.2.1 การเก็บข้อมูลจากแบบบันทึกการสำรวจข้อมูลเอกสาร พบว่าโรงเรียนโดยงานวิชาการระดับประถมศึกษามีการให้ความรู้เรื่องหลักสูตรแก่ครูผู้สอนโดยการอบรมครูอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และจัดหาที่ปรึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อให้คำปรึกษาแก่ครูทั้งในเรื่องการจัดทำหลักสูตร การจัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมิน สำหรับผู้ปกครองและนักเรียนจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรรวมทั้งกำหนดการสอนรายปีและกำหนดการวางแผนเก็บคะแนนในรูปแบบของเอกสาร แผ่นซีดี และบนหน้าเว็บไซต์ของโรงเรียน การจัดครูเข้าสอนในรายวิชาและระดับชั้นทำโดยการประชุมครู ในกลุ่มสาระการเรียนรู้แล้วเสนอให้ผู้บริหารพิจารณาอนุมัติอีกครั้ง การจัดตารางสอนก็เช่นเดียวกันเมื่อครูผู้สอนทราบจำนวนคาบสอนและระดับชั้นที่จะสอน จะมีการประชุมครูในระดับชั้นเพื่อจัดตารางสอนแล้วเสนอให้ผู้บริหารพิจารณาอนุมัติ การให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทางโรงเรียนจัดอาคารสถานที่และอุปกรณ์พื้นฐานค่อนข้างพร้อมรวมทั้งให้การสนับสนุนด้านงบประมาณตามแผนการปฏิบัติงานประจำปีของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และฝ่ายงาน

1.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองดังตาราง 11

ตาราง 11 ร้อยละของความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและเห็นด้วยมากที่สุดของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตร	ผู้บริหาร		ครู		ผู้ปกครอง		รวม	
	%	ผลการประเมิน	%	ผลการประเมิน	%	ผลการประเมิน	เฉลี่ย	ผลการประเมิน
1 โรงเรียนกำหนดเรื่องการใช้หลักสูตรในแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียน	88.89	ผ่าน	85	ผ่าน			86.95	ผ่าน
2 โรงเรียนให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตรแก่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน	66.67	ไม่ผ่าน	85	ผ่าน	53.94	ไม่ผ่าน	68.54	ไม่ผ่าน
3 โรงเรียนกำหนดแนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้	66.67	ไม่ผ่าน	75	ผ่าน			70.84	ไม่ผ่าน
4 โรงเรียนจัดเอกสารประกอบหลักสูตรให้ครูผู้สอนใช้เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้	94.44	ผ่าน	70	ไม่ผ่าน			82.22	ผ่าน
5 โรงเรียนจัดตารางสอนได้สอดคล้องตามจุดเน้นของหลักสูตร	77.78	ผ่าน	60	ไม่ผ่าน			68.89	ไม่ผ่าน
6 โรงเรียนจัดจำนวนชั่วโมงสอนของครูแต่ละคนต่อสัปดาห์ได้อย่างเหมาะสม	44.44	ไม่ผ่าน	55	ไม่ผ่าน			49.72	ไม่ผ่าน
7 โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความถนัดความสามารถ	83.33	ผ่าน	92.50	ผ่าน			87.92	ผ่าน
8 โรงเรียนให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	83.33	ผ่าน	87.50	ผ่าน			85.42	ผ่าน
รวม	75.69	ผ่าน	76.25	ผ่าน	53.94	ไม่ผ่าน	68.63	ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : - ช่องที่เป็นสีเทาไม่มีข้อมูลหมายถึงไม่ได้สอบถามความคิดเห็น
- ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่าน

จากตาราง 11 พบว่า ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ได้ผลดังนี้

การบริหารหลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือโรงเรียนจัดเอกสารประกอบหลักสูตรให้ครูผู้สอนใช้เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือโรงเรียนกำหนดเรื่องการใช้หลักสูตรในแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียน และมีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด คือโรงเรียนจัดจำนวนชั่วโมงสอนของครูแต่ละคนต่อสัปดาห์ได้อย่างเหมาะสม เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การบริหารหลักสูตรตามความคิดเห็นของครู เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือโรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความถนัด ความสามารถ รองลงมา คือโรงเรียนให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด คือโรงเรียนจัดจำนวนชั่วโมงสอนของครูแต่ละคนต่อสัปดาห์ได้อย่างเหมาะสม เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การบริหารหลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีข้อคำถามเพียงข้อเดียว คือโรงเรียนให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตรแก่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

สรุปผลการประเมินการบริหารหลักสูตร พบว่าโรงเรียนมีการให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องหลากหลายรูปแบบ การจัดครูเข้าสอนและการจัดตารางสอนเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความพร้อมและเพียงพอทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานประจำปี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 ข้อ ข้อที่มีค่าร้อยละเฉลี่ยมากที่สุด คือโรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความถนัดความสามารถ รองลงมาคือโรงเรียนกำหนดเรื่องการใช้หลักสูตรในแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน และมีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 ข้อ ข้อที่มีค่าร้อยละเฉลี่ยน้อยที่สุด คือโรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความถนัดและความสามารถ เมื่อพิจารณาในภาพรวมของผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดของการบริหารหลักสูตร ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.3 การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลทำการเก็บข้อมูลการดำเนินการในการพิจารณาตัดสินพฤติกรรมของผู้เรียนตามที่หลักสูตรกำหนด จากเอกสารและความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลดังนี้

1.3.1 การเก็บข้อมูลจากแบบบันทึกการสำรวจข้อมูลเอกสาร พบว่าโรงเรียนมีเอกสารแนวทางการวัดและประเมินผลเป็นระบบ ครูผู้สอนทุกคนต้องจัดทำกำหนดการวางแผนเก็บคะแนนและแจ้งให้ผู้ปกครองทราบในรูปแบบของเอกสารซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้แต่ต้องชี้แจงและทำเอกสารขออนุญาต หัวหน้างานวิชาการเป็นรายกรณี การแบ่งสัดส่วนการเก็บคะแนนจะแบ่งตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังแต่ละข้อ ซึ่งการเก็บคะแนนแต่ละผลการเรียนรู้ที่คาดหวังต้องเก็บอย่างน้อย 3 ครั้ง แล้วนำมาลดสัดส่วนเพื่อให้เท่ากับคะแนนที่กำหนดไว้ เครื่องมือและกระบวนการในการวัดและประเมินผลผู้เรียนครูเป็นผู้สร้างขึ้นเอง ซึ่งจะปรากฏในแผนการจัดการเรียน และจะได้รับการตรวจสอบและอนุญาตให้ใช้จากหัวหน้างานวิชาการ ทางโรงเรียนมีการรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบปีละ 4 ครั้ง โดยสามครั้งแรกเป็นคะแนนครั้งละ 100 คะแนน รวม 300 คะแนน นำปรับสัดส่วนลงเป็น 70 คะแนน ส่วนคะแนนครั้งที่สี่จำนวน 100 คะแนนเช่นกัน นำมาปรับสัดส่วนลงเป็น 30 คะแนน จากนั้นนำมารวมกันเป็น 100 คะแนน เพื่อตัดสินผลการเรียน

1.3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองดังตาราง 12

ตาราง 12 ร้อยละของความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและเห็นด้วยมากที่สุดของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล	ผู้บริหาร		ครู		นักเรียน		ผู้ปกครอง		รวม	
	%	ผลการประเมิน	%	ผลการประเมิน	%	ผลการประเมิน	%	ผลการประเมิน	เฉลี่ย	ผลการประเมิน
1 โรงเรียนจัดทำคู่มือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	83.33	ผ่าน	75	ผ่าน					79.17	ผ่าน
2 โรงเรียนให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลแก่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน	61.11	ไม่ผ่าน	75	ผ่าน	76.38	ผ่าน	63.99	ไม่ผ่าน	68.06	ไม่ผ่าน
3 โรงเรียนจัดทำแผนการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	83.33	ผ่าน	87.5	ผ่าน			70.08	ไม่ผ่าน	85.42	ผ่าน
4 ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างหลากหลาย	77.78	ผ่าน	82.50	ผ่าน	77.56	ผ่าน	62.20	ไม่ผ่าน	80.14	ผ่าน
5 โรงเรียนมีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง	88.89	ผ่าน	72.5	ไม่ผ่าน	78.35	ผ่าน	70.08	ไม่ผ่าน	80.70	ผ่าน
รวม	78.89	ผ่าน	78.5	ผ่าน	77.43	ผ่าน	66.59	ไม่ผ่าน	78.70	ผ่าน

หมายเหตุ : - ช่องที่เป็นสีเทาไม่มีข้อมูลหมายถึงไม่ได้สอบถามความคิดเห็น
- ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่าน

จากตาราง 12 พบว่าผลการประเมินการวัดและประเมินผลตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ได้ผลดังนี้

การวัดและประเมินผลตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือโรงเรียนมีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และมีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 1 ข้อ คือโรงเรียนให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลแก่ผู้เกี่ยวข้องเช่น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การวัดและประเมินผลตามความคิดเห็นของครู เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือโรงเรียนจัดทำแผนการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 1 ข้อ คือ โรงเรียนมีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การวัดและประเมินผลตามความคิดเห็นของนักเรียน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือโรงเรียนมีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การวัดและประเมินผลตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าไม่มีข้อที่ผ่านเกณฑ์ ข้อที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด คือครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างหลากหลาย เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สรุปผลการประเมินการวัดและประเมิน พบว่าโรงเรียนมีการจัดทำคู่มือการวัดและประเมิน มีการวางแผนการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีวิธีการวัดและประเมินที่หลากหลายสามารถตรวจสอบได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 ข้อ ข้อที่มีค่าร้อยละเฉลี่ยมากที่สุด คือโรงเรียนจัดทำแผนการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นระบบ รองลงมา คือโรงเรียนมีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และมีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 1 ข้อ ข้อที่มีค่าร้อยละเฉลี่ยน้อยที่สุด คือโรงเรียนมีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาในภาพรวมของผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดของการวัดและประเมินผล ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.4 การนิเทศ

การนิเทศทำการเก็บข้อมูลการกำกับติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนจากเอกสารและความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลดังนี้

1.4.1 การเก็บข้อมูลจากแบบบันทึกการสำรวจข้อมูลเอกสาร พบว่าโรงเรียนโดยงานวิชาการระดับประถมศึกษา วางแผนการนิเทศครูอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง จำนวนครั้งในการนิเทศพิจารณาจากผลการนิเทศการสอนที่ผ่านมา หรือประสบการณ์ในการสอน เช่น ถ้าผลการนิเทศที่ผ่านได้คะแนนต่ำหรือมีข้อปรับปรุงที่จำเป็น ก็จะมีการนิเทศใหม่ในเวลาที่กำหนดส่วนใหญ่ไม่เกิน 1 เดือน ซึ่งการนิเทศทำโดยการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ การตรวจบันทึกหลังการสอน รวมทั้งการสอบถามจากนักเรียน ผู้ที่จะทำการนิเทศได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างานวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการ และผู้เชี่ยวชาญ มีการบันทึกการนิเทศแต่ละครั้งเป็นลายลักษณ์อักษรและแจ้งผลให้ ผู้ถูกนิเทศทราบด้วยวาจา

1.4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหาร และครูดังตาราง 13

ตาราง 13 ร้อยละของความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและเห็นด้วยมากที่สุดของผู้บริหาร และครูที่มีต่อการนิเทศ

การนิเทศ	ผู้บริหาร		ครู		รวม	
	%	ผลการประเมิน	%	ผลการประเมิน	เฉลี่ย	ผลการประเมิน
1 โรงเรียนจัดทำแผนการนิเทศการจัด การเรียนรู้ของครูผู้สอน	100	ผ่าน	80	ผ่าน	90	ผ่าน
2 โรงเรียนติดตาม / ตรวจสอบ คุณภาพผู้เรียนเป็นระยะต่อเนื่อง	77.78	ผ่าน	77.5	ผ่าน	77.64	ผ่าน
3 โรงเรียนใช้วิธีการนิเทศการสอนของครูที่หลากหลาย	55.56	ไม่ผ่าน	60	ไม่ผ่าน	57.78	ไม่ผ่าน
4 โรงเรียนแจ้งผลการนิเทศให้ผู้รับการนิเทศทราบ	88.89	ผ่าน	77.5	ผ่าน	83.20	ผ่าน
5 โรงเรียนนิเทศติดตามการสอนของครูต่อเนื่อง	61.11	ไม่ผ่าน	75	ผ่าน	68.06	ไม่ผ่าน
รวม	76.67	ผ่าน	74.00	ไม่ผ่าน	75.33	ผ่าน

หมายเหตุ : ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่าน

จากตาราง 13 พบว่าผลการประเมินการนิเทศตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ได้ผลดังนี้

การนิเทศตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือโรงเรียนแจ้งผลการนิเทศให้ผู้รับการนิเทศทราบ และมีข้อที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจำนวน 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด คือโรงเรียนใช้วิธีการนิเทศการสอนของครูที่หลากหลาย เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การนิเทศตามความคิดเห็นของครู เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือโรงเรียนแจ้งผลการนิเทศให้ผู้รับการนิเทศทราบและโรงเรียนติดตาม / ตรวจสอบ คุณภาพผู้เรียนเป็นระยะต่อเนื่อง และมีข้อที่ผ่านเกณฑ์การประเมินจำนวน 1 ข้อ คือ โรงเรียนใช้วิธีการนิเทศการสอนของครูที่หลากหลาย เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สรุปผลการประเมินการนิเทศ พบว่าโรงเรียนมีการวางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศครูหลายวิธี และมีการแจ้งผลการนิเทศให้ผู้ถูกนิเทศทราบทุกครั้ง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 3 ข้อ ข้อที่มีค่าร้อยละเฉลี่ยมากที่สุด คือโรงเรียนจัดทำแผนการนิเทศการจัด การเรียนรู้ของครูผู้สอน และมีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 2 ข้อ ข้อที่มีค่าร้อยละเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนใช้วิธีการนิเทศการสอนของครูที่หลากหลาย เมื่อพิจารณาในภาพรวมของผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดของการนิเทศ ผ่านเกณฑ์การประเมิน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการ

การเก็บข้อมูลจากแบบบันทึกการสำรวจข้อมูลเอกสารพบว่า โรงเรียนมีขั้นตอนการวางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ แผนการจัดการเรียนรู้และการใช้สื่อของครูมีการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตร มีการให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องหลากหลายรูปแบบ การจัดครูเข้าสอนและการจัดตารางสอนเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วม การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความพร้อมและเพียงพอทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณเป็นไปตามแผนปฏิบัติงานประจำปี มีการจัดทำคู่มือการวัดและประเมินผล มีการวางแผนการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีวิธีการวัดและประเมินที่หลากหลายสามารถตรวจสอบได้ มีการวางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศครูหลายวิธี และมีการแจ้งผลการนิเทศให้ผู้ถูกนิเทศทราบทุกครั้ง ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามประเมินการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ปกครอง โดยมีประเด็นการประเมิน 4 ประเด็น คือการจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ การบริหารหลักสูตร การวัดและประเมินผลและการนิเทศ มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยสรุปดังตาราง 14

ตาราง 14 สรุปค่าเฉลี่ยร้อยละของความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและเห็นด้วยมากที่สุดของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อผลการใช้หลักสูตรด้านกระบวนการ

ประเด็น	ผู้บริหาร		ครู		นักเรียน		ผู้ปกครอง		รวม	
	%	ผลการประเมิน	%	ผลการประเมิน	%	ผลการประเมิน	%	ผลการประเมิน	เฉลี่ย	ผลการประเมิน
1 การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์	74.31	ไม่ผ่าน	80.10	ผ่าน	80.10	ผ่าน	68.95	ไม่ผ่าน	75.87	ผ่าน
2 การบริหารหลักสูตร	75.69	ผ่าน	76.25	ผ่าน			53.94	ไม่ผ่าน	68.63	ไม่ผ่าน
3 การวัดและประเมินผล	78.89	ผ่าน	78.50	ผ่าน	77.43	ผ่าน	66.59	ไม่ผ่าน	75.35	ผ่าน
4 การนิเทศ	76.67	ผ่าน	74	ไม่ผ่าน					75.34	ผ่าน
รวม	76.39	ผ่าน	77.21	ผ่าน	78.77	ผ่าน	63.16	ไม่ผ่าน	73.88	ไม่ผ่าน

หมายเหตุ : - ช่องที่เป็นสีเทาไม่มีข้อมูลหมายถึงไม่ได้สอบถามความคิดเห็น
- ผลการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่าน

จากตาราง 14 พบว่าผลการประเมินกระบวนการตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ได้ผลดังนี้

ผู้บริหาร ครูและนักเรียน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักสูตรด้านกระบวนการผ่านเกณฑ์ ในขณะที่ผู้ปกครองมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักสูตรด้านกระบวนการไม่ผ่านเกณฑ์

สรุปผลการใช้หลักสูตรด้านกระบวนการ เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลเป็นรายประเด็นพบว่า มีประเด็นที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 3 ประเด็น คือการจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล และการนิเทศ สำหรับประเด็นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือการบริหารหลักสูตร เมื่อพิจารณาในภาพรวมของผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดการประเมินผลการใช้หลักสูตรด้านกระบวนการไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตอนที่ 2 ผลการใช้หลักสูตรด้านประสิทธิผล

การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ด้านประสิทธิผล ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือ คือ รายการสำรวจเอกสาร ทำการเก็บข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ สารสนเทศงานทะเบียนวัดผล ปีการศึกษา 2549 - 2551 รายงานการประเมินผลผู้เรียนตามมาตรฐานโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2549 - 2551 โดยมีประเด็นการเก็บข้อมูลจากผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนที่เรียนในหลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 - 2551 ประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนสื่อความ ผลการประเมินทักษะการคิดขั้นสูง ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 ผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีทั้งหมด 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ การประเมินผลการเรียนรู้จัดทำโดยครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เก็บคะแนนตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังแต่ละข้อ ซึ่งการเก็บคะแนนแต่ละผลการเรียนรู้ที่คาดหวังต้องเก็บอย่างน้อย 3 ครั้ง แล้วนำมาลดสัดส่วนเพื่อให้เท่ากับคะแนนที่กำหนดไว้ แบ่งการเก็บคะแนนและการรายงานผลออกเป็น 4 ครั้ง โดย ครั้งที่ 1 - 3 เก็บครั้งละ 100 คะแนน รวม 300 คะแนน นำมาปรับสัดส่วนลงเป็น 70 คะแนน ส่วนคะแนนครั้งที่ 4 จำนวน 100 คะแนนเช่นกัน นำมาปรับสัดส่วนลงเป็น 30 คะแนน จากนั้นนำมารวมกันเป็น 100 คะแนน เพื่อตัดสินระดับผลการเรียน การเก็บข้อมูลเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรด้านประสิทธิผล ทำการเก็บข้อมูลจำนวนนักเรียนที่ได้รับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไปของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้ข้อมูลดังตาราง 15

ตาราง 15 ร้อยละของนักเรียนที่ได้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 – 4 ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2549 – 2551

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ร้อยละของนักเรียนที่ได้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 – 4			ค่าเฉลี่ยร้อยละ	ผลการประเมิน
	2549	2550	2551		
ภาษาไทย	75.75	83.31	81.89	80.32	ผ่าน
คณิตศาสตร์	93.88	93.91	80.23	89.34	ผ่าน
วิทยาศาสตร์	96.40	94.88	83.04	91.44	ผ่าน
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	89.56	93.79	90.05	91.13	ผ่าน
สุขศึกษาและพลศึกษา	99.40	98.78	99.11	99.10	ผ่าน
ศิลปะ	100	100	100	100	ผ่าน
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	99.88	100	100	99.96	ผ่าน
ภาษาต่างประเทศ	79.23	78.08	73.09	76.80	ผ่าน
รวม				91.01	ผ่าน

จากตาราง 15 พบว่า ค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนที่ได้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับ 3 – 4 ปีการศึกษา 2549 – 2551 ผ่านเกณฑ์ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.2 ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ทำการประเมินใน 2 วิธี คือ ประเมินโดยครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ออกข้อสอบอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความให้นักเรียนทำแล้วนำคะแนนของทั้ง 8 กลุ่มสาระมารวมกันเพื่อให้ระดับคุณภาพ อีกวิธีหนึ่ง คือจัดทำเป็นข้อสอบอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความ โดยไม่แยกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การเก็บข้อมูลเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรด้านประสิทธิผล ทำการเก็บข้อมูลจำนวนนักเรียนที่ได้รับผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ตั้งแต่ระดับดี ขึ้นไป พบว่าค่าร้อยละเฉลี่ยของผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ปีการศึกษา 2549 – 2551 คือ 68.30 ไม่ผ่านเกณฑ์ ดังตาราง 16

2.3 ผลการประเมินทักษะการคิดขั้นสูง ทำการประเมินโดยการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง นำผลการประเมินรายย่อยมารวมกัน แล้วหาค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมินในระดับคุณภาพต่างๆ การเก็บข้อมูลเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรด้านประสิทธิผล ทำการเก็บข้อมูลจำนวนนักเรียนที่ได้รับผลการประเมินทักษะการคิดขั้นสูง ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป พบว่าค่าร้อยละเฉลี่ยของผลการประเมินทักษะการคิดขั้นสูง ปีการศึกษา 2549 – 2551 คือ 88.54 ผ่านเกณฑ์ ดังตาราง 16

2.4 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทำการประเมินโดยใช้แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งทำการประเมินโดยครู นักเรียน และผู้ปกครอง จากการนั้นนำมาประมวลผล 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกการสรุปผลการประเมินรายชื่อจากผู้ประเมินทั้ง 3 คน ใช้วิธีการหาค่าฐานนิยม (Mode) จากนั้นจึงนำผลการประเมินรายชื่อไปสรุปเป็นผลการประเมินรายคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยใช้ค่าเฉลี่ย การเก็บข้อมูลเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรด้านประสิทธิผล ทำการเก็บข้อมูลจำนวนนักเรียนที่ได้รับผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป พบว่า ค่าร้อยละเฉลี่ยของผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ปีการศึกษา 2549 – 2551 คือ 97.69 ผ่านเกณฑ์ ดังตาราง 16

2.5 ผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทำการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรม 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมชมรม และกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ ซึ่งมีการประเมินการผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรม การเก็บข้อมูลเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรด้านประสิทธิผล ทำการเก็บข้อมูลจำนวนนักเรียนที่ได้รับผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผ่าน พบว่าค่าร้อยละเฉลี่ยของผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปีการศึกษา 2549 – 2551 ร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์ ดังตาราง 16

ตาราง 16 ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับผลการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ทักษะการคิดขั้นสูง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับดีและดีมาก และผ่านการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปีการศึกษา 2549 – 2551

ผลการประเมิน	ปีการศึกษา			ค่าเฉลี่ย ร้อยละ	ผลการ ประเมิน
	2549	2550	2551		
ผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้				91.01	ผ่าน
การอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน สื่อความ	75.93	69.69	59.29	68.30	ไม่ผ่าน
ทักษะการคิดขั้นสูง	84.81	90.41	90.41	88.54	ผ่าน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	97.76	99.51	95.79	97.69	ผ่าน
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	100	100	100	100	ผ่าน
รวม				89.11	ผ่าน

หมายเหตุ : ช่องที่เป็นสีเทาไม่มีข้อมูลผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยเป็นรายกลุ่มสาระของทั้ง 3 ปี แล้วจึงนำมาหาค่าเฉลี่ยรวมกัน

จากตาราง 16 พบว่า ภาพรวมของผลการใช้หลักสูตรด้านประสิทธิผล โดยคิดจากค่าเฉลี่ย ร้อยละรวมของผลการประเมิน ผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน สื่อความ ทักษะการคิดขั้นสูง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปีการศึกษา 2549 - 2551 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

สรุปผลการใช้หลักสูตรด้านประสิทธิผล เมื่อพิจารณาตามประเด็นการประเมิน มีประเด็น ที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 4 ประเด็น คือ ผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการประเมินทักษะ การคิดขั้นสูง ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สำหรับประเด็นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนสื่อความ เมื่อพิจารณาในภาพรวมผล การใช้หลักสูตรด้านประสิทธิผลผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตอนที่ 3 ผลการใช้หลักสูตรด้านพฤติกรรมผู้เรียน

การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ด้านพฤติกรรมผู้เรียน ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถามประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ด้านพฤติกรรมผู้เรียน ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียนและ ผู้ปกครอง การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรด้านพฤติกรรมผู้เรียน ทำการหาค่าร้อยละ ของจำนวนผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มในแต่ละข้อ ในระดับเห็นด้วยมากและเห็นด้วยมากที่สุด มีผลการ วิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 17

ตาราง 17 ร้อยละของความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากและเห็นด้วยมากที่สุดของผู้บริหาร ครู
นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมผู้เรียน

พฤติกรรมผู้เรียน	ผู้บริหาร		ครู		นักเรียน		ผู้ปกครอง		รวม	
	%	ผลการประเมิน	%	ผลการประเมิน	%	ผลการประเมิน	%	ผลการประเมิน	%	ผลการประเมิน
1 ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้น	77.78	ผ่าน	62.50	ไม่ผ่าน	87.80	ผ่าน	72.83	ไม่ผ่าน	75.23	ผ่าน
2 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	61.11	ไม่ผ่าน	60	ไม่ผ่าน	85.43	ผ่าน	66.14	ไม่ผ่าน	68.17	ไม่ผ่าน
3 ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	88.89	ผ่าน	70	ไม่ผ่าน	83.86	ผ่าน	70.08	ไม่ผ่าน	78.21	ผ่าน
4 ผู้เรียนมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือผู้อื่น	83.33	ผ่าน	62.50	ไม่ผ่าน	88.58	ผ่าน	88.19	ผ่าน	80.65	ผ่าน
5 ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่	44.44	ไม่ผ่าน	45	ไม่ผ่าน	85.04	ผ่าน	77.95	ผ่าน	63.11	ไม่ผ่าน
6 ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีเหตุผล	50	ไม่ผ่าน	45	ไม่ผ่าน	78.74	ผ่าน	66.54	ไม่ผ่าน	60.07	ไม่ผ่าน
7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน	55.56	ไม่ผ่าน	62.50	ไม่ผ่าน	83.07	ผ่าน	66.54	ไม่ผ่าน	66.92	ไม่ผ่าน
8 ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจต่อผลงานของตนเอง	77.78	ผ่าน	72.50	ไม่ผ่าน	83.86	ผ่าน	86.61	ผ่าน	80.19	ผ่าน
9 ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์	55.56	ไม่ผ่าน	90	ผ่าน	81.89	ผ่าน	74.8	ไม่ผ่าน	75.56	ผ่าน
10 ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่โรงเรียนกำหนด	61.11	ไม่ผ่าน	52.50	ไม่ผ่าน	79.13	ผ่าน	80.31	ผ่าน	68.26	ไม่ผ่าน
รวม	65.56	ไม่ผ่าน	62.25	ไม่ผ่าน	83.74	ผ่าน	75.00	ผ่าน	71.64	ไม่ผ่าน

จากตาราง 17 พบว่าผลการประเมินด้านพฤติกรรมผู้เรียนตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ได้ผลดังนี้

พฤติกรรมผู้เรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือ ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และมีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 6 ข้อ ข้อที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด คือผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

พฤติกรรมผู้เรียนตามความคิดเห็นของครู เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 1 ข้อ คือผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์ และมีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 9 ข้อ ข้อที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด คือผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ และผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีเหตุผล เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

พฤติกรรมผู้เรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือผู้เรียนมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือผู้อื่น เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

พฤติกรรมผู้เรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือ ผู้เรียนมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือผู้อื่น และมีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 6 ข้อ ข้อที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด คือผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีเหตุผล เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สรุปผลการใช้หลักสูตรด้านพฤติกรรมผู้เรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 ข้อ คือ ผู้เรียนมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือผู้อื่น ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจต่อผลงานของตนเอง ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์ และผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้น มีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 ข้อ ข้อที่มีค่าร้อยละเฉลี่ยน้อยที่สุดคือผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีเหตุผล เมื่อพิจารณาในภาพรวมผลการใช้หลักสูตรด้านพฤติกรรมผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตอนที่ 4 จุดเด่นของการใช้หลักสูตร

การศึกษาจุดเด่นของการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 โดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล ด้วยคำถามปลายเปิด โดยมีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 361 คนจากจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยนำผลการตอบของผู้ให้ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิดมาวิเคราะห์เนื้อหาแล้วสรุปเป็นจุดเด่นที่ผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มเสนอไว้ดังนี้

จุดเด่นของการใช้หลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้บริหารพบว่า ลำดับแรกคือ หลักสูตรตอบสนองความต้องการของนักเรียนผู้ปกครอง และนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรูปแบบที่โรงเรียนกำหนด ร้อยละ 8.70 รองลงมาคือ หลักสูตรมีเอกลักษณ์ตามรูปแบบของโรงเรียน ประสิทธิภาพที่ได้รับตอบสนองมาตรฐานที่โรงเรียนต้องการ นักเรียนมีทักษะในวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนจัดกิจกรรมหลากหลาย และหลักสูตรมีเนื้อหาครบถ้วน ร้อยละ 4.35

จุดเด่นของการใช้หลักสูตรตามความคิดเห็นของครูพบว่า ลำดับแรกคือ นักเรียนมีทักษะในวิชาภาษาอังกฤษ หลักสูตรมีเนื้อหาครบถ้วน และโรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ร้อยละ 5 รองลงมาคือ การวัดและประเมินผลของโรงเรียนมีมาตรฐาน หลักสูตรตอบสนองความต้องการของนักเรียนผู้ปกครอง นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรูปแบบที่โรงเรียนกำหนด โรงเรียนจัดกิจกรรมหลากหลาย และโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมสวยงาม ร้อยละ 2.50

จุดเด่นของการใช้หลักสูตรตามความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า ลำดับแรกคือ โรงเรียนจัดกิจกรรมหลากหลาย ร้อยละ 8.66 รองลงมาคือ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรูปแบบที่โรงเรียนกำหนด ร้อยละ 8.27 คุณครูสอนดีดูแลนักเรียนดี ร้อยละ 7.87 นักเรียนมีทักษะในการทำงาน ร้อยละ 7.09 และสื่อการเรียนการสอนพอเพียงพร้อมใช้ ร้อยละ 5.51

จุดเด่นของการใช้หลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้ปกครองพบว่า ลำดับแรกคือ นักเรียนมีทักษะในการทำงาน ร้อยละ 24.41 รองลงมาคือ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรูปแบบที่โรงเรียนกำหนด ร้อยละ 20.08 วิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 18.50 โรงเรียนจัดกิจกรรมหลากหลาย ร้อยละ 18.11 หลักสูตรตอบสนองความต้องการของนักเรียนผู้ปกครอง ร้อยละ 7.87

สรุปจุดเด่นของการใช้หลักสูตร จากการวิเคราะห์จุดเด่นของการใช้หลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล พบว่า แต่ละกลุ่มมีความเห็นตรงกัน 2 ข้อ คือ นักเรียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรูปแบบที่โรงเรียนกำหนด และโรงเรียนจัดกิจกรรมหลากหลาย

ตอนที่ 5 จุดด้อยของการใช้หลักสูตร

การศึกษาจุดด้อยของการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 โดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล ด้วยคำถามปลายเปิด โดยมีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 361 คนจากจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยนำผลการตอบของผู้ให้ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิดมาวิเคราะห์เนื้อหาแล้วสรุปเป็นจุดด้อยที่ผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มเสนอไว้ดังนี้

จุดด้อยของการใช้หลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้บริหารพบว่า ลำดับแรกคือ ครูมีภาระงานในการจัดทำเอกสารมาก ร้อยละ 13.04 รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์อ่อนเกินไป การจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์อ่อนเกินไป หลักสูตรมีเนื้อหามากเกินไป และฝ่ายวิชาการเข้มงวดในการทำคะแนนและแผนการสอนของครูมากเกินไป ร้อยละ 8.70 ครูประสบปัญหาในการนำหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติ การสื่อสารทำความเข้าใจระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง ฝ่ายวิชาการกำหนดให้มีการจัดเก็บคะแนนมากเกินไป นักเรียนกลัวคุณครู การจัดกิจกรรมชมรมยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนทุกคน และหลักสูตรไม่ครอบคลุมเนื้อหาในการสอบแข่งขัน ร้อยละ 4.35

จุดด้อยของการใช้หลักสูตรตามความคิดเห็นของครูพบว่าลำดับแรกคือ ครูประสบปัญหาในการนำหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติร้อยละ 10 รองลงมาคือ การสื่อสารทำความเข้าใจระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง และครูมีภาระงานในการจัดทำเอกสารมาก ร้อยละ ฝ่ายวิชาการเข้มงวดในการทำคะแนนและแผนการสอนของครูมากเกินไป และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการโดยรวมอ่อนเกินไป ร้อยละ 2.50

จุดด้อยของการใช้หลักสูตรตามความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า ลำดับแรกคือ คุณครูขาดทักษะในการสอนและวุฒิภาวะทางอารมณ์ ร้อยละ 5.51 รองลงมาคือครูการให้งาน/การบ้าน ร้อยละ 5.12 วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ร้อยละ 2.76 การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษอ่อนเกินไป ร้อยละ 2.36 เวลาเรียนน้อย ร้อยละ 1.97

จุดด้อยของการใช้หลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้ปกครองพบว่า ลำดับแรกคือ การจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์อ่อนเกินไป และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการ โดยรวมอ่อนเกินไป ร้อยละ 11.02 รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์อ่อนเกินไป ร้อยละ 8.27 คุณครูขาดทักษะในการสอนและวุฒิภาวะทางอารมณ์ ร้อยละ 7.09 นักเรียนอ่อนในเรื่องทักษะการคิด ร้อยละ 5.51 การทำโครงงานของนักเรียนมีปัญหา ร้อยละ 5.12

สรุปจุดด้อยของการใช้หลักสูตร จากการวิเคราะห์จุดด้อยของการใช้หลักสูตรตามความคิดเห็นผู้ให้ข้อมูล พบว่าแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดด้อยไม่สอดคล้องกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตร ด้านกระบวนการ ด้านประสิทธิผล ด้านพฤติกรรม ผู้เรียน และศึกษาจุดเด่นและจุดด้อยของการใช้หลักสูตร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง รวม 1,606 คน กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 569 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 แบบ ได้แก่ แบบบันทึกการสำรวจข้อมูลเอกสาร และแบบสอบถาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 สรุปได้ดังนี้

1. การประเมินผลการใช้หลักสูตรด้านกระบวนการ

การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ด้านกระบวนการมีประเด็นการประเมิน 4 ประเด็น คือการจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ การบริหารหลักสูตร การวัดและประเมินผล และการนิเทศ พบว่าเมื่อพิจารณาในภาพรวมของผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด การประเมินผลการใช้หลักสูตรด้านกระบวนการไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลเป็นรายประเด็นพบว่า มีประเด็นที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 3 ประเด็น คือการจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล และการนิเทศ สำหรับประเด็นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือการบริหารหลักสูตร

2. การประเมินผลการใช้หลักสูตรด้านประสิทธิผล

การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ด้านประสิทธิผลประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนสื่อความ ผลการประเมินทักษะการคิดขั้นสูง ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่าเมื่อพิจารณาในภาพรวม ผลการใช้หลักสูตรด้าน

ประสิทธิผลผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาตามประเด็น การประเมินมีประเด็นที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 4 ประเด็น คือผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการประเมินทักษะการคิดขั้นสูง ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สำหรับประเด็นที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนสื่อความ

3. การประเมินผลการใช้หลักสูตรด้านพฤติกรรมผู้เรียน

การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ด้านพฤติกรรมผู้เรียนพบว่าเมื่อพิจารณาในภาพรวมผลการใช้หลักสูตรด้านพฤติกรรมผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 ข้อ ข้อที่ค่าร้อยละเฉลี่ยมากที่สุด คือผู้เรียนมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือผู้อื่น มีข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 ข้อ ข้อที่มีค่าร้อยละเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีเหตุผล

4. จุดเด่นของการใช้หลักสูตร

การศึกษาจุดเด่นของการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 พบว่าจุดเด่นของการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยมีดังนี้

จุดเด่นตามความคิดเห็นของผู้บริหาร คือ หลักสูตรตอบสนองความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง และนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรูปแบบที่โรงเรียนกำหนด

จุดเด่นตามความคิดเห็นของครู คือ นักเรียนมีทักษะในวิชาภาษาอังกฤษ หลักสูตรมีเนื้อหาครบถ้วน และโรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงพอ

จุดเด่นตามความคิดเห็นของนักเรียน คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมหลากหลาย

จุดเด่นตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง คือ นักเรียนมีทักษะในการทำงาน

จากการวิเคราะห์จุดเด่นของการใช้หลักสูตรตามความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่าแต่ละกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกัน 2 ข้อ คือ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรูปแบบที่โรงเรียนกำหนดและโรงเรียนจัดกิจกรรมหลากหลาย

5. จุดด้อยของการใช้หลักสูตร

การศึกษาจุดด้อยของการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 พบว่าจุดด้อยของการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยมีดังนี้

จุดด้อยตามความคิดเห็นของผู้บริหาร คือ ครูมีภาระงานในการจัดทำเอกสารมาก

จุดด้อยตามความคิดเห็นของครู คือ ครูประสบปัญหาในการนำหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติ

จุดด้อยตามความคิดเห็นของนักเรียน คือ ครูขาดทักษะในการสอนและวุฒิภาวะทางอารมณ์

จุดด้อยตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง คือ การจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์อ่อนเกินไป และการจัดการเรียนการสอนด้านวิชาการโดยรวมอ่อนเกินไป

จากการวิเคราะห์จุดด้อยของการใช้หลักสูตรตามความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่าแต่ละกลุ่มมีความเห็นเกี่ยวกับจุดด้อยไม่สอดคล้องกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการประเมินการใช้หลักสูตรด้านกระบวนการของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม ผ่านเกณฑ์การประเมิน 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร ครูและนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 1 กลุ่ม คือผู้ปกครอง ผลการประเมินของกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครู และกลุ่มนักเรียนซึ่งสอดคล้องกันนั้น อาจเป็นผลมาจากการที่กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครู และกลุ่มนักเรียนเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในขณะที่กลุ่มผู้ปกครองเป็นกลุ่มที่ไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงเป็นผู้ที่รับรู้สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านทางนักเรียนหรือ ผ่านการติดต่อสื่อสารโดยโรงเรียน อย่างไรก็ตามก็ตีผลการประเมินของผู้ปกครองเป็นภาพสะท้อนของการสื่อสารระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองว่า ยังมีความเข้าใจไม่ตรงกัน เมื่อพิจารณาภาพรวม ผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากผลการประเมินจากผู้ปกครองมีค่าร้อยละต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้มากกว่าร้อยละ 10 ในขณะที่ผลการประเมินจากกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครู และกลุ่มนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ทั้ง 3 กลุ่ม มากกว่าเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ไม่ถึงร้อยละ 4 เมื่อนำคะแนนทั้ง 4 กลุ่มมาเฉลี่ยกันทำให้ผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อคำถามย่อยในแต่ละประเด็นการประเมินหลายข้อที่มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินจากผู้ให้ข้อมูล 2 กลุ่ม และไม่ผ่าน 2 กลุ่ม ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยทั้ง 4 กลุ่ม ไม่ผ่านการประเมิน เช่น ประเด็นการจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ครูจัดการเรียนรู้โดยการจัดโครงการ ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาสาระและนักเรียน โรงเรียนจัดห้องประกอบ/ห้องปฏิบัติการสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และโรงเรียนจัดสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยพร้อมใช้งาน ประเด็นการวัดและประเมินผล ได้แก่ โรงเรียนให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลแก่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ปกครอง ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วพบว่าส่วนใหญ่ครูและนักเรียนจะมีความเห็นสอดคล้องกันคือผ่านเกณฑ์การประเมิน ในขณะที่ผู้บริหารและผู้ปกครองก็มีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าครูและนักเรียนเป็นที่ร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนจริง และสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนกันได้อย่างราบรื่น ในขณะที่ผู้บริหารและผู้ปกครองซึ่งไม่ได้ร่วมกิจกรรมด้วยแต่มีความคาดหวังค่อนข้างสูงมองภาพของการจัดการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ และการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนและบ้านยังไม่เป็นไปตามที่ต้องการ

2. ผลการประเมินการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ มีข้อที่น่าสังเกตในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ซึ่งร้อยละของนักเรียนที่ได้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ 3 – 4 ปีการศึกษา 2549 – 2551 มากกว่าร้อยละ 98 จากการศึกษากำหนดการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 3 เป็นกลุ่มที่เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ปฏิบัติ ภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดของครูและความพร้อมในการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียน

ให้กับนักเรียน รวมทั้งการวัดและประเมินผลที่กำหนดให้แต่ละผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเก็บคะแนนอย่างน้อย 3 ครั้ง ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นที่เน้นการปฏิบัติน้อยกว่า

3. ค่าร้อยละเฉลี่ยของผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ปีการศึกษา 2549 – 2551 ร้อยละ 68.30 ไม่สอดคล้องกับผลการประเมินทักษะการคิดขั้นสูง ที่มีค่าร้อยละเฉลี่ยของผลการประเมินนักเรียน ปีการศึกษา 2549 – 2551 ร้อยละ 88.54 รวมทั้งไม่สอดคล้องกับผลการประเมินมาตรฐานเพื่อประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 ซึ่งโรงเรียนผ่านมาตรฐานที่ 4 ซึ่งเป็นมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดในระดับดีมาก (ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป) ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการวิธีการประเมินซึ่งมีความแตกต่างกัน โดยการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ ทำการประเมินโดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบ ในขณะที่การประเมินทักษะการคิดขั้นสูง จะประเมินจากระดับคุณภาพของผู้เรียนโดยการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ ที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดขั้นสูงมาหาค่าร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการประเมินในระดับดีขึ้นไป

4. ผลการใช้หลักสูตรด้านพฤติกรรมผู้เรียนจากกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มนักเรียนและผู้ปกครอง ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนกลุ่มผู้บริหารและครูไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ในขณะที่ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ปีการศึกษา 2549 – 2551 สูงกว่าความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มมากกว่าร้อยละ 20 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมผู้เรียนที่กำหนดในงานวิจัยครั้งนี้กำหนดในลักษณะของภาพรวมและมีรายละเอียดพฤติกรรมน้อยกว่าการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อีกทั้งวิธีการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนจะใช้วิธีหาค่าร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับผลการประเมินระดับดีและดีมากโดยประเมินมาจากการหาฐานนิยมของความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ทำให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีอิทธิพลที่สำคัญต่อผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

5. จุดเด่นของการใช้หลักสูตรตามความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า แต่ละกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกัน 2 ข้อ คือ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรูปแบบที่โรงเรียนกำหนดและโรงเรียนจัดกิจกรรมหลากหลาย ในส่วนที่นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อาจเป็นเพราะโรงเรียนสืบทอดประเพณีการฝึกฝนความเป็นกุลสตรีให้กับนักเรียนและจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลากหลาย รวมไปถึงการให้รางวัลทั้งในระดับบุคคลและห้องเรียน ในขณะที่โรงเรียนจัดกิจกรรมหลากหลายนั้นแม้กลุ่มตัวอย่างจะเห็นตรงกันว่าเป็นจุดเด่น แต่เมื่อพิจารณาในแบบสอบถามด้านกระบวนการเป็นรายข้อที่เกี่ยวข้องกลับพบว่า ความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองไม่ผ่านเกณฑ์ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าเมื่อพิจารณาในภาพรวมโรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย ตลอดปี ทั้งมีความหลากหลายในการจัด แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรมยังมีข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขอีก

6. จุดด้อยของการใช้หลักสูตรของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดด้อยไม่สอดคล้องกัน แสดงให้เห็นว่าจุดด้อยของการใช้หลักสูตรตามความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเองโดยตรง กลุ่มผู้บริหารจุดด้อยเป็นไปในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการงาน กลุ่มครูจุดด้อยเป็นไปในเรื่องของภาระงานในการจัดทำหลักสูตรและการเรียนการสอน กลุ่มนักเรียน

จุดด้อยเป็นเรื่องของสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกลุ่มผู้ปกครองจุดด้อยเป็นไปในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งการปรับปรุงและพัฒนาการใช้หลักสูตรต้องอาศัยการสื่อสารและทำความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ปรับปรุงด้านการติดต่อสื่อสารและการสร้างความเข้าใจในเรื่องของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจในหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนที่โรงเรียนจัด
2. ปรับวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน เช่น ทักษะการคิด และการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนสื่อความ มาเป็นวิธีการใกล้เคียงกันเพื่อให้สามารถนำผลมาเทียบเคียงได้
3. การพัฒนาครู นอกจากพัฒนาในเรื่องของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรพัฒนาเกี่ยวกับภาวะและการจัดการกับอารมณ์ด้วย
4. ปรับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนให้สามารถฝึกนักเรียนเพื่อรองรับการแข่งขันทางด้านวิชาการกับภายนอก

ข้อเสนอเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการประเมินผลการใช้หลักสูตรตั้งแต่เริ่มการใช้หลักสูตรและทำการประเมินอย่างต่อเนื่องทุกปี
2. ทำการศึกษาภาพลักษณ์ของโรงเรียนในสายตาของผู้ปกครองเพื่อเป็นข้อมูลในการเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545ก). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- . (2545ข). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- . (2546ก). รายงานการศึกษาความพร้อมการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ปีการศึกษา 2546. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การคลังสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- . (2546ข). รายงานการติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ปี 2546. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การคลังสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- . (2548). การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูผู้สอน กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การคลังสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมสามัญศึกษา. (2545). นโยบายกรมสามัญศึกษา ปีงบประมาณ 2546. กรุงเทพฯ: กองแผนงาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550) การกำหนดรายละเอียดสาระการเรียนรู้แกนกลาง ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. สืบค้นเมื่อ 24 มกราคม 2550, จาก <http://www.moe.go.th/main2/article/70&30.pdf>.
- . (2546) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2550). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2550, จาก <http://dnfe5.nfe.go.th/localdata/Rsouth/KraBe/Curri--htm>.
- . (2540) หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฉันท ชาติทอง. (2551). เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ออลีนเพลส.
- ชูจิตต์ เหล่าเจริญสุข. (2551) กระบวนการพัฒนาหลักสูตร. สืบค้นเมื่อ 19 มีนาคม 2551, จาก <http://www.yalor.riy.ac.th>.
- ชวนชม คนขยัน. (2550). การประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

- ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. (2550). *การพัฒนารูปแบบการประเมินหลักสูตร: การประยุกต์ใช้การประเมินอภิมาน*. ปริญญาโท กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทศนา แหมมณี. (2535). *การประเมินผลหลักสูตร. ใน รวมบทความทางการประเมินโครงการ*. หน้า 55. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แทนใจ ศรีนอก. (2550). *การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี้ สังกัดกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ ก.ศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัชชัย ชัยจิราฉายกุล. (2529). *การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่แนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รัชชัย ชัยจิราฉายกุล; และคณะ. (2551). *หลักสูตรสถานศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2551, จาก <http://www.moe.go.th/wijai/curriculum%20school.htm>.
- ธำรง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- นิภารัตน์ ทิพโชติ. (2550). *การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 และ 2: กรณีศึกษา โรงเรียนวัดบึงทองหลาง เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโท กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บรรเจิดพร รัตนพรรณ. (2550). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2550, จาก http://www.moe.go.th/main2/article/reform_learn.html.
- ประทีป แสงเปี่ยมสุข. (2550). *การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง*. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2550, จาก <http://www.inspect12.moe.go.th/insite/Vijai.htm#001>.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2527). *ระเบียบวิธีวิจัยทางวิทยาศาสตร์สังคม : การสังเคราะห์และบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545 – 2554. (2551). สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2551, จาก www.idd.go.th
- แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย. (2552). สืบค้นเมื่อ 22 พฤศจิกายน 2552, จาก <http://www.wattana.ac.th/instruction/school/school.htm>

- พัชรินทร์ วัชรกิตตานนท์. (2551). การศึกษาการใช้หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมไทยใน
โรงเรียนนานาชาติที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากองค์กรต่างประเทศในกรุงเทพมหานคร.
สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรรณทิพย์ บัวชุม. (2546). สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายใน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครพนม และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสกลนคร. ปริญาานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7.
กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพรัช สู่แสนสุข. (2550). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. สืบค้นเมื่อ 10
กันยายน 2550, จาก http://www.moe.go.th/main2/article/reform_learn.html.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2539). แนวการศึกษาชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตรและ
วิทยวิธีทางการสอน หน่วย 1-7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มาเรียม นิลพันธ์. (2540). การศึกษางานวิจัยทางหลักสูตรและการนิเทศ. คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- ยุทธนา ปฐมวรชาติ. (2549). การประยุกต์ใช้วงจรเดมมิ่งในการพัฒนาหลักสูตรสาระการ
เรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องเรารักบ้านเกิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. นครปฐม:
โรงเรียนบ้านหนองมะม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2548). การประเมินโครงการแนวคิดและการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. (2551). สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม
2551, จาก <http://th.wikisource.org/wiki>.
- รุจิรี ภู่อาระ; และจันทราณี สงวนนาม (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ:
บุ๊ค พอยท์.
- รุจิรี ภู่อาระ. (2546). การพัฒนาหลักสูตรตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย. (2549?) หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ในหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2549). กรุงเทพฯ: โรงเรียน.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2544) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: 프리ทวานกราฟฟิค.

- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537) การประเมินหลักสูตรแบบครบวงจร. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองธรรม.
- . (2538) การพัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ธเนศวร
การพิมพ์.
- . (2550). หลักสูตรและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สืบค้นเมื่อ 19 มีนาคม 2550,
จาก http://www.riss.ac.th/subject_new/1021205/mainmenu.html
- เวน เคอ เซ. ประสิทธิภาพหลักสูตรการเงินการธนาคาร ของวิทยาลัยในไต้หวัน. สืบค้นเมื่อ 6
มีนาคม 2550, จาก <http://202.29.30.41/learning/basic3.html>.
- ศยามา ธรรมยุธา. (2545). การประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
ของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการศึกษาเอกชน เขตภูมิภาคตะวันตก. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหาร
การศึกษา). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2547). ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ส.วาสนา ประवालพฤกษ์. (2544). คู่มือการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา
เรื่อง “หลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป
แมเนจเม้น.
- สัจด์ อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2550). เทคนิคการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: จตุพรดีไซน์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). วิธีวิทยาการประเมิน : ศาสตร์แห่งคุณค่า. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542) มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). แนวทางการบริหารหลักสูตรและ
การเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- . (2550). รายงานการสังเคราะห์การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2544. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ .
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-
พ.ศ.2549). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ.2550.
กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สุพัฒน์ สุขมลสันต์; พรรณิภา หิตะศักดิ์; และ สุวรรณ สดลชา. (2544). แบบจำลองที่ยึด
จุดมุ่งหมายเป็นหลัก. ใน รวมบทความทางการประเมินโครงการ. หน้า 171-192.
พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ตีรกันันท์. (2545). การประเมินโครงการ: แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อาชิชิ. ประสิทธิภาพของการนำโครงการทักษะการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมในประเทศ มาเลเซีย. สืบค้นเมื่อ 16 มิถุนายน 2550, จาก <http://www.induce.cc.umist.ac.uk/icee2002/programme/paperdetails.asp?paperID=267>
- อิสราง กล่อมพงษ์. (2550). การประเมินการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกสารประกอบการสัมมนา. (2550). An International Seminar on new Directions in Educational Research Measurement and Evaluation. The 16th Thailand Educational Research Measurement and Evaluation Get-Together. 17-18 January 2008. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- Bicknell, Libby Plath. (2009). *Curriculum implementation: A study of the effect of a specialized curriculum on sixth grade mathematics summative test scores in a rural middle school*. Dissertation Ed.D. Virginia: School of Education ,Liberty University. Retrieved August 16,2009 , from <http://proquest.umi.com/qdweb?did=1689627631&sid=2&Fmt=2&clientId=61839&RQT=309&VName=PQD>
- Stufflebeam, Daniel L. (2003). *THE CIPP MODEL FOR EVALUATION*. Retrieved September 20, 2007, from [http://www.wmich.edu/evalctv/pdos/CIPP-Model/Oregon 10-03.pdf](http://www.wmich.edu/evalctv/pdos/CIPP-Model/Oregon%2010-03.pdf).
- , Daniel L.; & Shinkfield, Anthony J. (2007). *Evaluation Theory, Models an Applications*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
- หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/ ๐๖๓๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 มกราคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

เนื่องด้วย นางสาวทักษ์สุตา ปานอุทัย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินผลการใช้หลักสูตร โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ พิรศักดิ์โสภณ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัช มีชาญ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์วิไลวรรณ ตรีชั้น ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบสอบถามการประเมินผลการใช้หลักสูตร โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ ฉบับผู้บริหาร ฉบับครู ฉบับนักเรียน และ ฉบับผู้ปกครอง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวทักษ์สุตา ปานอุทัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ตันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-8071-941

ที่ ศธ 0519.12/๐๖๓๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุโขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 มกราคม 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศิลามูล

เนื่องด้วย นางสาวทักษ์สุดา ปานอุทัย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การประเมินผลการใช้หลักสูตร โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธวีรณ พิศักดิ์โสภณ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัช มีชาญ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์เบญจวรรณ อ่วมมณี ครูชำนาญการพิเศษ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ ฉบับผู้บริหาร ฉบับครู ฉบับนักเรียน และ ฉบับผู้ปกครอง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวทักษ์สุดา ปานอุทัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-8071-941

ที่ ศธ 0519.12/ ๐๑๕๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/4 มกราคม 2553

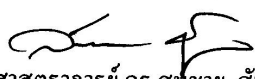
เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

เนื่องด้วย นางสาวทักษ์สุดา ปานอุทัย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินผลการใช้หลักสูตร โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ พิรศักดิ์โสภณ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัช มีชาญ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.ชาติ แจ่มนุช ศึกษานิเทศก์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการ ประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ ฉบับผู้บริหาร ฉบับครู ฉบับนักเรียน และ ฉบับผู้ปกครอง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวทักษ์สุดา ปานอุทัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-8071-941

ที่ ศธ 0519.12/ ๐ 2 3 7

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 มกราคม 2553

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

เนื่องด้วย นางสาวทักษ์สุตา ปานอุทัย นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการการประเมิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินผลการใช้หลักสูตร โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ พิรศักดิ์โสภณ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัช มีชาญ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่เพื่อทดลองใช้แบบบันทึกการสำรวจข้อมูลเอกสาร และ แบบสอบถามการประเมินผลการใช้หลักสูตร โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4-6 จำนวน 254 คน / ผู้บริหาร ดังนี้ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา, คณะกรรมการบริหารภายใน, คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ, คณะกรรมการบริหารระดับประถมศึกษา จำนวน 23 คน / ครู จำนวน 40 คน และ ผู้ปกครอง จำนวน 254 คน ในระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2553

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวทักษ์สุตา ปานอุทัย ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-8071-941

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

**รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2**

- 1.รองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ หวังพานิช
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 2.ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัสนันท์ หัตถศักดิ์
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 3.อาจารย์ ดร.ราชนันท์ บุญธิมา
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 4.อาจารย์ยุวรินทร์ ธนภักญา
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 5.ดร.ชาติ แจ่มนุช
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
- 6.อาจารย์วิไลวรรณ ตรีชั้น
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2
- 7.อาจารย์เบญจวรรณ อ่วมมณี
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดศิลามูล

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบบันทึกการสำรวจข้อมูลเอกสาร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อโรงเรียน

.....

2. สถานที่ตั้ง

.....

.....

3. จำนวนนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2552

นักเรียน	จำนวน
1. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	
2. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	
3. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	
รวม	

4. จำนวนบุคลากร ระดับการศึกษาและสาขาวิชาเอกของบุคลากร

กลุ่มสาระการเรียนรู้	จำนวน	ปริญญา		วิชาเอก	
		ตรี	โท	ตรง	ไม่ตรง
1.ครูผู้สอน 8 กลุ่มสาระ					
3.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย					
3.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์					
3.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์					
3.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม					
3.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและ พลศึกษา					
3.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ					
3.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ เทคโนโลยี					
3.8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ					
2.ครูแนะแนว					
รวม					

5.เอกสารประกอบการสอน สื่อ วัสดุ

[illegible]

6.ห้องประกอบกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines are evenly spaced and run across the entire width of the page. There are no margins, text, or other markings present.

ตอนที่ 2 กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้

1.การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์

- กระบวนการวางแผนการจัดการเรียนรู้จากหลักสูตรมาสู่แผนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่มา :

- การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของครู

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่มา :

- การวางแผนการใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้/อุปกรณ์ประกอบการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่มา :

2.การบริหารหลักสูตร

- กระบวนการในการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรแก่ผู้เกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่มา :

- กระบวนการในการจัดครูเข้าสอนและการจัดตารางสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่มา :

- การให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่มา :

3.การวัดและประเมินผล

- คู่มือการวัดและประเมินผล

.....

.....

.....

.....

.....

ที่มา :

- แผนการวัดและประเมินผล

.....

.....

.....

.....

.....

ที่มา :

- การสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

.....

.....

.....

.....

.....

ที่มา :

- กระบวนการในการวัดและประเมินผลผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

ที่มา :

4.การนิเทศ

- การวางแผนในการนิเทศการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่มา :

- วิธีการในการนิเทศการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่มา :

- การสรุปและแจ้งผลการนิเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ที่มา :

ตอนที่ 3 ผลการประเมินนักเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 – 2551

1.ผลการประเมินการเรียนรู้ตาม กลุ่มสาระ

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ร้อยละของนักเรียนที่ได้ระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับ 3 – 4			ค่าเฉลี่ย ร้อยละ
	2549	2550	2551	
ภาษาไทย				
คณิตศาสตร์				
วิทยาศาสตร์				
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม				
สุขศึกษาและพลศึกษา				
ศิลปะ				
การงานอาชีพและเทคโนโลยี				
ภาษาต่างประเทศ				
รวม				

2.ผลการประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนสื่อความ

3.ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4.ผลการประเมินทักษะการคิดขั้นสูง

5.ผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ผลการประเมิน	ปีการศึกษา			ค่าเฉลี่ย ร้อยละ
	2549	2550	2551	
การอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน สื่อความ				
ทักษะการคิดขั้นสูง				
คุณลักษณะอันพึงประสงค์				
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				

หมายเลข.....

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2
(ฉบับผู้บริหาร)

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ในด้านกระบวนการ พฤติกรรมผู้เรียน จุดเด่น และ จุดด้อยของการใช้หลักสูตร แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย แบบสอบถามนี้ไม่มีข้อใดถูกหรือผิด ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ จะไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อท่านแต่อย่างใด แต่กลับจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จึงขอให้ท่านได้โปรดตอบคำถามทุกๆ ข้อในแบบสอบถามให้ครบถ้วน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

2..แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ.....ปี

3. วุฒิทางการศึกษาสูงสุดและสาขาวิชาเอก

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ตำแหน่งในปัจจุบัน

☐ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา

☐ คณะกรรมการบริหารภายในโรงเรียน

☐ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

☐ คณะกรรมการบริหารระดับประถมศึกษา

5. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง.....ปี

6. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน.....ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นให้ตรงกับความเป็นจริง

4	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
3	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
2	หมายถึง	เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย

ด้านกระบวนการ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	4	3	2	1
การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์				
1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยม				
2. ครูมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตาม สภาพผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
3. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด				
4. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่าน				
5. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะการ วิเคราะห์				
6. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะการ เขียน				
7. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง				
8. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการทำงาน อย่างเป็นขั้นตอนหรือกระบวนการ				
9. โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้				
10. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครูและ เพื่อน				
11. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติตามคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ที่โรงเรียนกำหนด				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	4	3	2	1
12. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์				
13. ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น				
14. ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรง สัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				
15. โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลาย				
16. โรงเรียนจัดกิจกรรมชมรมให้ผู้เรียนเลือกตามความถนัดและความสนใจ				
17. ครูจัดการเรียนรู้โดยการจัดโครงการ				
18. ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
19. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการใช้สื่อและแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม				
20. โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้				
21. ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและผู้เรียน				
22. โรงเรียนจัดห้องประกอบ/ห้องปฏิบัติการสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
23. โรงเรียนจัด สื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยพร้อมใช้งาน				
24. โรงเรียนจัดงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
การบริหารหลักสูตร				
1. โรงเรียนกำหนดเรื่องการใช้หลักสูตรในแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียน				
2. โรงเรียนให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตรแก่ผู้เกี่ยวข้องเช่น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน				
3. โรงเรียนกำหนดแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	4	3	2	1
4. โรงเรียนจัดเอกสารประกอบหลักสูตรให้ครูผู้สอนใช้เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้				
5. โรงเรียนจัดตารางสอนได้สอดคล้องตามจุดเน้นของหลักสูตร				
6. โรงเรียนจัดจำนวนชั่วโมงสอนของครูแต่ละคนต่อสัปดาห์ได้อย่างเหมาะสม				
7. โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความถนัดความสามารถ				
8. โรงเรียนให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
การวัดและประเมินผล				
1. โรงเรียนจัดทำคู่มือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน				
2. โรงเรียนให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลแก่ผู้เกี่ยวข้องเช่น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน				
3. โรงเรียนจัดทำแผนการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นระบบ				
4. ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างหลากหลาย				
5. โรงเรียนมีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง				
การนิเทศ				
1. โรงเรียนจัดทำแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน				
2. โรงเรียนติดตาม / ตรวจสอบ คุณภาพผู้เรียนเป็นระยะต่อเนื่อง				
3. โรงเรียนใช้วิธีการนิเทศการสอนของครูที่หลากหลาย				
4. โรงเรียนแจ้งผลการนิเทศให้ผู้รับการนิเทศทราบ				
5. โรงเรียนนิเทศติดตามการสอนของครูต่อเนื่อง				

ด้านพฤติกรรมผู้เรียน

คำชี้แจง โปรดประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนที่ศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2549 - 2552
ตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	4	3	2	1
1. ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้น				
2. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน				
3. ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง				
4. ผู้เรียนมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือผู้อื่น				
5. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่				
6. ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีเหตุผล				
7. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน				
8. ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจต่อผลงานของตนเอง				
9. ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์				
10. ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่ โรงเรียนกำหนด				

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

1. จุดเด่นของการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. จุดด้อยของการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*****ขอขอบพระคุณที่ตอบแบบสอบถาม*****

หมายเลข.....

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2
(ฉบับครู)

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ในด้านกระบวนการ พฤติกรรมผู้เรียน จุดเด่น และจุดด้อยของการใช้หลักสูตร แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย แบบสอบถามนี้ไม่มีข้อใดถูกหรือผิด ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ จะไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อท่านแต่อย่างใด แต่กลับจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จึงขอให้ท่านได้โปรดตอบคำถามทุกๆ ข้อ ในแบบสอบถามให้ครบถ้วน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

2..แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ.....ปี

3. วุฒิทางการศึกษาสูงสุดและสาขาวิชาเอก

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ระดับชั้นที่ทำการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

☐ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

☐ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5. จำนวนชั่วโมงสอน.....ต่อสัปดาห์

6. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน.....ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นให้ตรงกับความเป็นจริง

- 4 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
 3 หมายถึง เห็นด้วยมาก
 2 หมายถึง เห็นด้วย
 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ด้านกระบวนการ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	4	3	2	1
การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์				
1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยม				
2. ท่านมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตามสภาพผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
3. ท่านจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะ การคิด				
4. ท่านจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะ การอ่าน				
5. ท่านจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะ การวิเคราะห์				
6. ท่านจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะ การเขียน				
7. ท่านจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง				
8. ท่านจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนหรือกระบวนการ				
9. โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้				
10. ท่านกระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อท่านและ เพื่อน				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	4	3	2	1
11. ท่านกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่โรงเรียนกำหนด				
12. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์				
13. ท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น				
14. ท่านส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				
15. โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลาย				
16. โรงเรียนจัดกิจกรรมชมรมให้ผู้เรียนเลือกตามความถนัดและความสนใจ				
17. ท่านจัดการเรียนรู้โดยการจัดโครงการ				
18. ท่านใช้แหล่งการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน				
19. กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการใช้สื่อและแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม				
20. โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้				
21. ท่านใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและผู้เรียน				
22. โรงเรียนจัดห้องประกอบ/ห้องปฏิบัติการสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
23. โรงเรียนจัด สื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยพร้อมใช้งาน				
24. โรงเรียนจัดงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
การบริหารหลักสูตร				
1. โรงเรียนกำหนดเรื่องการใช้หลักสูตรในแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียน				
2. โรงเรียนให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตรแก่ผู้เกี่ยวข้องเช่น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	4	3	2	1
3. โรงเรียนกำหนดแนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้				
4. โรงเรียนจัดเอกสารประกอบหลักสูตรให้ครูผู้สอน ใช้เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้				
5. โรงเรียนจัดตารางสอนได้สอดคล้องตามจุดเน้นของหลักสูตร				
6. โรงเรียนจัดจำนวนชั่วโมงสอนของครูแต่ละคนต่อสัปดาห์ได้อย่างเหมาะสม				
7. โรงเรียนจัดทำแผนการสอนตามความถนัดความสามารถ				
8. โรงเรียนให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
การวัดและประเมินผล				
1. โรงเรียนจัดทำคู่มือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน				
2. โรงเรียนให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลแก่ผู้เกี่ยวข้องเช่น ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน				
3. ทำนจัดทำแผนการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นระบบ				
4. ทำนใช้วิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างหลากหลาย				
5. ทำนมีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง				
การนิเทศ				
1. โรงเรียนจัดทำแผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครู				
2. โรงเรียนติดตาม / ตรวจสอบ คุณภาพผู้เรียนเป็นระยะต่อเนื่อง				
3. โรงเรียนใช้วิธีการนิเทศการสอนของครูที่หลากหลาย				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	4	3	2	1
4. โรงเรียนแจ้งผลการนิเทศให้ผู้รับการนิเทศทราบ				
5. โรงเรียนนิเทศติดตามการสอนของครูต่อเนื่อง				

ด้านพฤติกรรมผู้เรียน

คำชี้แจง โปรดประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนที่ศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2549 - 2552 ตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	4	3	2	1
1. ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้น				
2. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน				
3. ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง				
4. ผู้เรียนมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือผู้อื่น				
5. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่				
6. ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีเหตุผล				
7. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน				
8. ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจต่อผลงานของตนเอง				
9. ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์				
10. ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่ โรงเรียนกำหนด				

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

1. จุดเด่นของการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. จุดด้อยของการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*****ขอขอบพระคุณที่ตอบแบบสอบถาม*****

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 (ฉบับนักเรียน)

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ในด้านกระบวนการ พฤติกรรมผู้เรียน จุดเด่น และ จุดด้อยของการใช้หลักสูตร แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย แบบสอบถามนี้ไม่มีข้อใดถูกหรือผิด ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ จะไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อนักเรียนแต่อย่างใด แต่กลับจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จึงขอให้ท่านได้โปรดตอบคำถามทุก ๆ ข้อ ในแบบสอบถามให้ครบถ้วน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

2.แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
- ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นให้ตรงกับความเป็นจริง

- 4 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
 3 หมายถึง เห็นด้วยมาก
 2 หมายถึง เห็นด้วย
 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ด้านกระบวนการ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	4	3	2	1
การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์				
1. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียนมีทักษะการคิด				
2. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียนมีทักษะการอ่าน				
3. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียนมีทักษะการวิเคราะห์				
4. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียนมีทักษะการเขียน				
5. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง				
6. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียนรู้จักการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนหรือกระบวนการ				
7. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
8. ครูกระตุ้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครูและเพื่อน				
9. ครูกระตุ้นให้นักเรียนปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่โรงเรียนกำหนด				
10. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น สะสมดาวความดี ประกวดมารยาท ห้องเรียนดีมีวินัย ห้องเรียนปลอดนักเรียนมาสาย กุสตรวิวัฒนา เป็นต้น				
11. ครูส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	4	3	2	1
12. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีประสบการณ์ตรง สัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				
13. กิจกรรมชมรมที่โรงเรียนจัดให้มีความหลากหลายสามารถเลือกได้ตามความถนัดและความสนใจ				
14. ครูจัดการเรียนรู้โดยการจัดโครงการ				
15. ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
16. ครูกระตุ้นให้ท่านได้เรียนรู้วิธีการใช้สื่อและแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม				
17. สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน				
18. ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ				
19. ห้องประกอบ/ห้องปฏิบัติการของโรงเรียนเหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
20. สื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีของโรงเรียนมีความทันสมัยพร้อมใช้งาน				
การวัดและประเมินผล				
1. ครูแจ้งแผนการวัดและประเมินผลให้ทราบ				
2. ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลนักเรียนอย่างหลากหลาย				
3. ครูสรุปและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง				

ด้านพฤติกรรมผู้เรียน

คำชี้แจง โปรดประเมินพฤติกรรมของตัวท่านเอง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	4	3	2	1
1. นักเรียนมีความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้น				
2. นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน				
3. นักเรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง				
4. นักเรียนมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือ ผู้อื่น				
5. นักเรียนมีความรับผิดชอบหน้าที่				
6. นักเรียนสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีเหตุผล				
7. นักเรียนมีทักษะในการทำงาน				
8. นักเรียนมีความภาคภูมิใจต่อผลงานของตนเอง				
9. นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์				
10. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่ โรงเรียนกำหนด				

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

1. จุดเด่นของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. จุดด้อยของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*****ขอขอบพระคุณที่ตอบแบบสอบถาม*****

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินผลการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2
(ฉบับผู้ปกครอง)

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย ช่วงชั้นที่ 2 ในด้านกระบวนการ พฤติกรรมผู้เรียน จุดเด่น และ จุดด้อยของการใช้หลักสูตร แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย แบบสอบถามนี้ไม่มีข้อใดถูกหรือผิด ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ จะไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อท่านแต่อย่างใด แต่กลับจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จึงขอให้ท่านได้โปรดตอบคำถามทุก ๆ ข้อ ในแบบสอบถามให้ครบถ้วน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

2..แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ.....ปี

3. วุฒิทางการศึกษาสูงสุดและสาขาวิชาเอก

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

4. นักเรียนที่อยู่ในความปกครองของท่านศึกษาอยู่ใน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

☐ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

☐ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นให้ตรงกับความเป็นจริง

- 4 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
 3 หมายถึง เห็นด้วยมาก
 2 หมายถึง เห็นด้วย
 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ด้านกระบวนการ

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	4	3	2	1
การจัดการเรียนรู้และวัสดุอุปกรณ์				
1. ครูมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย				
2. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด				
3. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่าน				
4. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะการวิเคราะห์				
5. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเขียน				
6. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง				
7. ครูจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนหรือกระบวนการ				
8. โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
9. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครูและเพื่อน				
10. ครูกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่โรงเรียนกำหนด				
11. โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์				
12. ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น				

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	4	3	2	1
13. ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรง สัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				
14. โรงเรียนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลาย				
15. โรงเรียนจัดกิจกรรมชมรมให้ผู้เรียนเลือกตามความถนัดและความสนใจ				
16. ครูจัดการเรียนรู้โดยการจัดโครงการ				
17. ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
18. กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการใช้สื่อและแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม				
19. โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้				
20. ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและผู้เรียน				
21. โรงเรียนจัดห้องประกอบ/ห้องปฏิบัติการสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
22. โรงเรียนจัด สื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยพร้อมใช้งาน				
การบริหารหลักสูตร				
1. โรงเรียนให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตรแก่ผู้ปกครอง				
การวัดและประเมินผล				
1. โรงเรียนให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลแก่ผู้ปกครอง				
2. โรงเรียนแจ้งแผนการวัดและประเมินผลผู้เรียนให้ท่านทราบ				
3. ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างหลากหลาย				
4. โรงเรียนมีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ท่านทราบ				

ด้านพฤติกรรมผู้เรียน

คำชี้แจง โปรดประเมินพฤติกรรมของบุตรหลานของท่านที่ศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
ตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	4	3	2	1
1. บุตรหลานของท่านมีความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้น				
2. บุตรหลานของท่านสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน				
3. บุตรหลานของท่านสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง				
4. บุตรหลานของท่านมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และช่วยเหลือผู้อื่น				
5. บุตรหลานของท่านมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่				
6. บุตรหลานของท่านสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีเหตุผล				
7. บุตรหลานของท่านมีทักษะในการทำงาน				
8. บุตรหลานของท่านมีความภาคภูมิใจต่อผลงานของตนเอง				
9. บุตรหลานของท่านกล้าคิด กล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์				
10. บุตรหลานของท่านมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่โรงเรียนกำหนด				

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

1. จุดเด่นของการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. จุดด้อยของการใช้หลักสูตรโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*****ขอขอบพระคุณที่ตอบแบบสอบถาม*****

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล

นางสาวทักษ์สุตา ปานอุทัย

วันเดือนปีเกิด

10 กรกฎาคม 2524

สถานที่เกิด

อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

63 – 64 หมู่ 6 ตำบลบางหลวง อำเภอบางเลน

จังหวัดนครปฐม 73190

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

ครูแนะแนว ระดับประถมศึกษา

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย

เลขที่ 67 ซอย 19 ถนนสุขุมวิท

แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2545

การศึกษาระดับบัณฑิต(การแนะแนว)

คณะศึกษาศาสตร์

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ.2553

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาการการประเมิน)

สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ